versterking medezeggenschap

Stichting Onderwijsgeschillen

Zakboek Medezeggenschap WMS

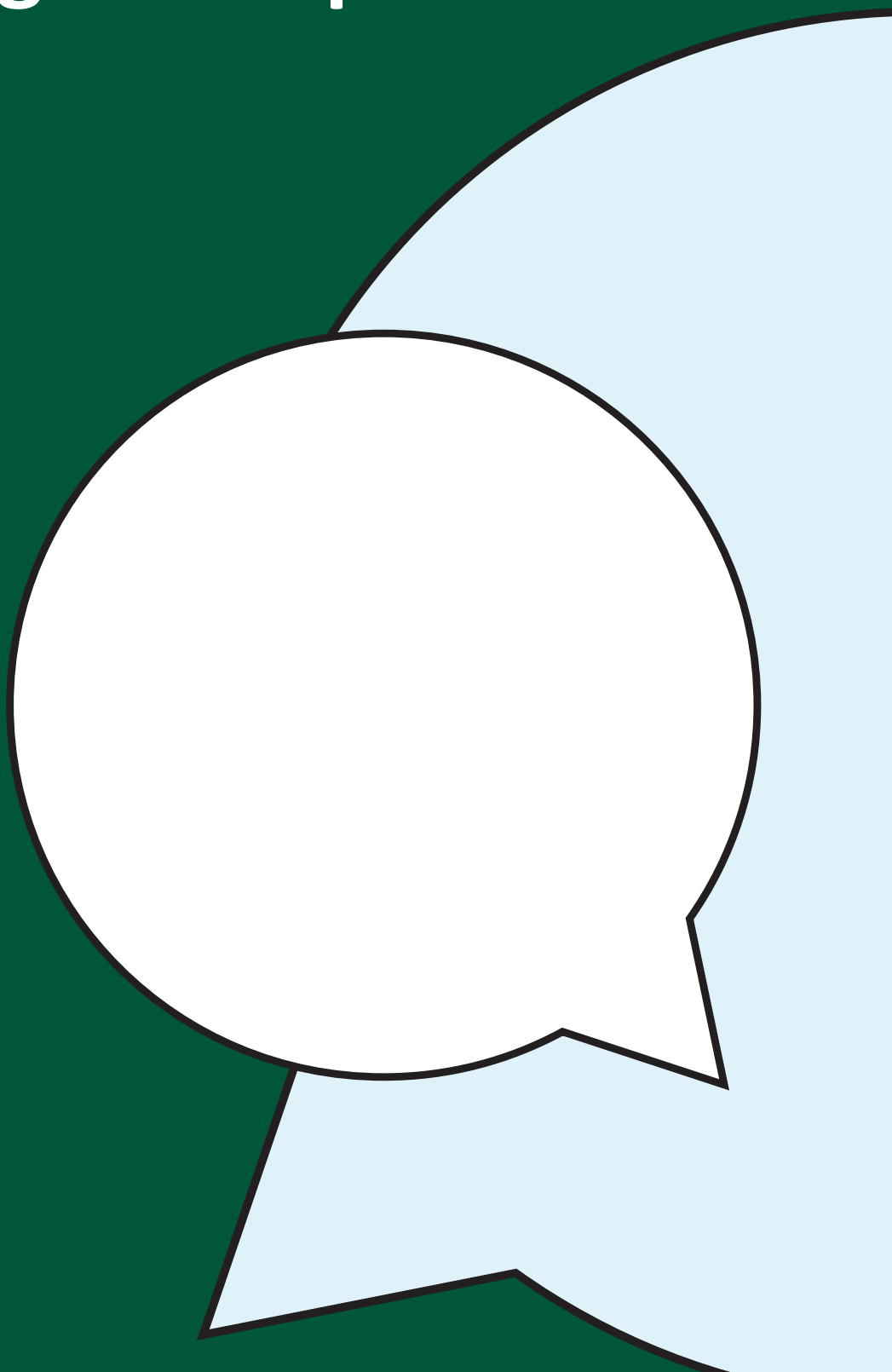

Stichting
Onderwijsgeschillen

Zakboek Medezeggenschap Wms

drs. Janny Arends, Vereniging Openbaar Onderwijs

Woord vooraf

Het Zakboek is voor iedereen in het onderwijs, van leerling tot schoolbestuur. Het boekje geeft antwoord op vragen uit de praktijk van de medezeggenschap. Wie op de hoogte is van de rechten en plichten, én van de mogelijkheden die de Wet medezeggenschap op scholen (Wms) biedt, kan hiermee een bijdrage leveren aan de kwaliteit van het onderwijs.

Dit is de 13e herziene uitgave van het Zakboek, geschreven door Janny Arends en herzien door de medewerkers van Onderwijsgeschillen. De publicatie is met steun van het ministerie van OCW tot stand gekomen.

Wijzigingen vanaf 1 augustus 2025

Schoolondersteuningsprofiel vervalt, ondersteuningsaanbod in de schoolgids.
Met de Wet versterking positie ouders en leerlingen in het passend onderwijs is artikel 11 van de Wet medezeggenschap op scholen (Wms) gewijzigd. In artikel 11, eerste lid, onderdeel r Wms wordt het begrip 'schoolondersteuningsprofiel' vervangen door 'ondersteuningsaanbod van de school.' Het schoolondersteuningsprofiel als losstaand document is hiermee komen te vervallen.

De medezeggenschapsraad (MR) behoudt het adviesrecht over het extra ondersteuningsaanbod van de school. Het ondersteuningsaanbod van de school wordt voortaan in de jaarlijks vast te stellen schoolgids opgenomen.

Inspraak leerlingen op ondersteuningsaanbod van de school
Bij de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer is een amendement, waarmee leerlingen inspraak hebben gekregen in het ondersteuningsaanbod van hun school.
Voordat de schoolgids wordt vastgesteld, krijgen leerlingen de gelegenheid hun mening te geven over de basisondersteuning en het overige ondersteuningsaanbod. Daarbij ontvangen zij de benodigde begeleiding. In de schoolgids wordt vervolgens vastgelegd welke inbreng de leerlingen hebben geleverd en in hoeverre deze van invloed is geweest op de vaststelling van het ondersteuningsaanbod.

Om deze publicatie up-to-date te houden bevat het Zakboek de huidige wettekst geldend vanaf 1 augustus 2025.

Meer weten?
Wilt u meer weten over de Wet medezeggenschap op scholen en de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS? Kijk dan op www.infowms.nl.

Cécile de Vos
directeur-bestuurder Onderwijsgeschillen

Inhoudsopgave

Woord vooraf 4

1. Inleiding 9

1.1 Belang van medezeggenschap 9
1.2 De Wms in vogelvlucht 10

2. De leden van de medezeggenschapsraad 15

2.1 Wie zitten er in de MR? 16
2.2 Wie zitten er in de GMR? 16
2.3 Wie zitten er in de OPR? 16
2.4 Wie zitten er in de MR-P? 17
2.5 Omvang van de MR 17
2.6 Het kiesrecht 17
2.7 Verkiezingen 18

3. Organisatie van de medezeggenschap 21

3.1 Het medezeggenschapsstatuut 21
3.2 Verplichte inhoud van het medezeggenschapsstatuut 24
3.3 Het medezeggenschapsreglement 25
3.4 Goedkeuring van statuut en reglement 26
3.5 Het huishoudelijk reglement 27
3.6 Faciliteiten voor de MR 27

4. Werkwijze van de MR 29

4.1 Werkplan en jaarplan 29
4.2 Taakverdeling 31
4.3 Vergaderen 32
4.4 Communicatie met de achterban 36
4.5 Functioneren van de MR 37

5. De bevoegdheden van de MR 39

5.1 De algemene bevoegdheden 39
5.2 De bijzondere bevoegdheden 41
5.3 Intentiebesluit en gevolgen 44
5.4 Bevoegdheden van de GMR 45
5.5 Bevoegdheden MR niet van toepassing 46
5.6 Verplichtingen van de MR 46

6. De MR en andere organen 49

6.1 Het bevoegd gezag 50
6.2 De schoolleiding 52
6.3 Decentraal Georganiseerd Overleg 54
6.4 De ouderraad en de leerlingenraad 54
6.5 Interne toezichthouder 55

7. Geschillen 57

7.1 Soorten geschillen 57
7.2 Andere rechtsgangen 60

Bijlagen

Bijlage 1 Voorbeeld organogrammen 63
Bijlage 2 Overzicht verdeling bevoegdheden 66
Bijlage 3 Medezeggenschapsbegrippen 78
Bijlage 4 Trefwoordenregister 82
Bijlage 5 Gebruikte afkortingen 83
Bijlage 6 Adressenlijst organisaties 84
Bijlage 7 Wet medezeggenschap op scholen 87

Colofon 128

1. Inleiding

1. Inleiding[1]

1.1 Belang van medezeggenschap

Een goede schoolpraktijk zonder medezeggenschap is nauwelijks voor te stellen. De gezamenlijke inbreng in de medezeggenschapsraad2[2] (MR) van personeel en ouders, en in het voortgezet onderwijs ook van leerlingen, bepaalt mede de kwaliteit van het onderwijs op school en zorgt voor een vergroting van het draagvlak voor het beleid.

De samenleving verandert en het onderwijs verandert mee. De eisen die aan de school van vandaag worden gesteld, zijn anders dan die in de vorige eeuw. Ook wordt van de huidige scholen verwacht dat ze zich zelfstandiger opstellen dan in het verleden. Een aantal belangrijke ontwikkelingen heeft hieraan bijgedragen. De overheid geeft schoolbesturen in het kader van deregulering meer vrijheid. De besteding van de middelen, het personeelsbeleid en de onderwijskundige doelstellingen kunnen nu op bestuursniveau worden bepaald. Dat heeft gevolgen voor de verhouding tussen bestuur, management en medezeggenschap.

Een andere belangrijke ontwikkeling is de wijziging van de bekostiging van het onderwijs. Zowel in het primair als het voortgezet onderwijs is sprake van lumpsumfinanciering. Besturen krijgen een bedrag dat ze zelf – na advies van de (G)MR – kunnen besteden. Werkgevers- en werknemersorganisaties maken in het cao-overleg kaderafspraken over de arbeidsvoorwaarden. De precieze invulling vindt daarna op bestuursniveau plaats in het overleg tussen de werkgever en het personeel(-sdeel van de MR).
Door de veranderde positie van de besturen was het nodig om ook de positie van de MR aan te passen. Immers, bij een toenemende beleidsvrijheid voor het bevoegd gezag hoort een volwaardige MR die kan zorgen voor een goede balans tussen de belangen van het bestuur, de ouders, de leerlingen en de personeelsleden op school. Met de in 2007 ingevoerde Wet medezeggenschap op scholen (Wms) hebben medezeggenschapsraden meer bevoegdheden gekregen waardoor hun positie op school is verstevigd.

1 Om de leesbaarheid van dit boek te vergroten is gekozen voor het gebruik van hij/hem/zijn. Hiermee wordt ook de vrouwelijke vorm bedoeld.
2 Waar in dit boek in algemene zin gesproken wordt over de medezeggenschapsraad, worden meestal ook de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en de ondersteuningsplanraad bedoeld.

Om het toezicht op schoolbesturen wettelijk te regelen is in 2010 de Wet goed onderwijs en goed bestuur ingevoerd. De reeds eerder ontwikkelde code goed bestuur is met de invoering van deze nieuwe wet aangepast. Met deze code verantwoordt het bevoegd gezag zich tegenover de medezeggenschapsraad, maar ook tegenover ouders en personeelsleden over de uitoefening van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. De code heeft uiteindelijk als doel de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren.

In 2012 is de Wms geëvalueerd. Uit de evaluatie bleek dat de wet in de praktijk redelijk werkt, maar dat in de uitvoering verbeteringen mogelijk zijn. In reactie hierop is in 2014 is het project Versterking medezeggenschap opgericht; een initiatief van de landelijke organisaties van leerlingen, ouders, werknemers, schoolleiders en bestuurders om de medezeggenschap in het primair en voortgezet onderwijs te versterken.
Tot de beëindiging van dit project in 2020 was de uitvoering in handen van de onderwijsorganisaties zelf. Vanaf 2020 verzorgde het initiatief Sterk Medezeggenschap de ondersteuning voor medezeggenschapsraden. Sterk Medezeggenschap is vanaf 2020 tot 2023 uitgevoerd door CAOP in opdracht van het ministerie van OCW.

Verder wordt met de invoering van de Wet versterking bestuurskracht in 2017 de positie van de MR ook wettelijk versterkt, onder andere door de uitbreiding van het aantal bevoegdheden, maar ook doordat de MR het recht heeft gekregen om ten minste twee keer per jaar met de interne toezichthouder te overleggen. Belangrijk is in ieder geval dat bij medezeggenschap het schoolbestuur, de schoolleiding en de medezeggenschapsraad hetzelfde doel nastreven: kwalitatief goed onderwijs.

1.2 De Wms in vogelvlucht

De Wms biedt een eigen wettelijk kader voor medezeggenschap in het funderend onderwijs, een vorm die afwijkt van medezeggenschap in andere sectoren van de samenleving. Daar is het gebruikelijk dat het personeel zeggenschap uitoefent via de ondernemingsraad. In het onderwijs is de zeggenschap zo georganiseerd, dat niet alleen personeelsleden, maar ook ouders (en in het voortgezet onderwijs ook leerlingen) zeggenschap kunnen uitoefenen. Zij doen dit doorgaans niet in aparte raden alleen voor ouders of alleen voor leerlingen, maar de medezeggenschap vindt plaats in een gezamenlijk orgaan, de MR. Deze uitzondering hangt samen met de leerplicht (het kind moet naar school) en de pedagogische functie van de school. Bij onderwijs gaat het niet alleen om overdracht van kennis, maar ook om de opvoeding en vorming van jongeren. Daarbij spelen zowel het personeel als de ouders – ieder vanuit een verschillende rol en verantwoordelijkheid – een grote rol. Het is van belang dat er een goede afstemming is tussen school en thuis. De wetgever vindt die gezamenlijkheid van ouders en personeel zo belangrijk, dat dit in de medezeggenschap terug moet komen.

Uitgangspunt van de Wms is dat er op elke school een MR is[3]. Voor ouders en leerlingen is de eigen school het belangrijkste en daar hoort medezeggenschap te zijn gegarandeerd. Naast een MR per school is er bij ieder bevoegd gezag met meer scholen een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). Bij ieder samenwerkingsverband passend onderwijs is er een ondersteuningsplanraad (OPR). Met de term 'bevoegd gezag' wordt de instantie bedoeld die bestuurlijk verantwoordelijk is voor de school. Het bevoegd gezag is de overlegpartner van de medezeggenschapsraad. Het bevoegd gezag kan zowel de stichting, het college van bestuur als de vereniging zijn. De schoolleider kan namens het bevoegd gezag optreden.

In de Wms liggen de basisbevoegdheden van de MR vast. Ook stelt de wet eisen met betrekking tot de informatievoorziening aan de MR-leden. Naast deze verplichtingen biedt de Wms de nodige ruimte en flexibiliteit, zodat een bevoegd gezag de medezeggenschap kan inrichten op een wijze die het best bij de organisatie past. Verder kunnen bevoegdheden worden omgezet en overgedragen. En mochten bevoegd gezag en medezeggenschapsraad het niet met elkaar eens worden, dan kan de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS (LCG WMS) in bepaalde gevallen een bindende uitspraak doen.

De Wms biedt keuzemogelijkheden om de medezeggenschap op eigen wijze vorm te geven. De uiteindelijke keuzes worden neergelegd in het medezeggenschapsstatuut. Ieder bevoegd gezag heeft één statuut. Het medezeggenschapsstatuut is een belangrijk document; het is een soort 'grondwet' voor de medezeggenschap. In de vorm van een organogram[4] is in één oogopslag te zien hoe de medezeggenschap bij een bevoegd gezag is geregeld en welke keuzes zijn gemaakt. Het statuut is een dynamisch document: de

3 De MR is in principe altijd gekoppeld aan een BRIN-nummer. Scholen die feitelijk zelfstandig functioneren, maar geen eigen BRIN-nummer hebben, kunnen een deelraad instellen.
4 In bijlage 1 is een aantal voorbeeld-organogrammen opgenomen.

wet schrijft voor dat het bevoegd gezag het elke twee jaar opnieuw met de (G)MR of OPR bespreekt. Hierdoor kunnen beide partijen nagaan of het nog voldoet aan de dan geldende situatie en opvattingen. Het medezeggenschapsstatuut is zó belangrijk dat voor de vaststelling of wijziging ervan een twee derde meerderheid van de leden van de (G)MR of OPR is vereist. Naast een statuut heeft iedere MR, GMR en OPR een reglement. Hierin liggen onder andere de nauwkeurig omschreven taken en bevoegdheden vast.

2.
De leden van de medezeggenschapsraad

2. De leden van de medezeggenschapsraad

Bij medezeggenschap zijn verschillende partijen betrokken: het bevoegd gezag, het personeel, de ouders en in het voorgezet onderwijs ook de leerlingen. Iedere partij heeft een eigen taak en een eigen verantwoordelijkheid om een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van het onderwijs. Om goed te kunnen functioneren moeten alle partijen weten wat hun rechten en plichten zijn. Deze rechten en plichten zijn vastgelegd in de Wms.
De plaats die een MR op een school inneemt, verschilt per school. Op veel scholen leeft medezeggenschap sterk en is het relatief eenvoudig nieuwe MR-leden te werven. Op andere scholen zijn de werkzaamheden van de MR niet zo zichtbaar of spreken ze niet aan en dan zijn er bij verkiezingen nauwelijks kandidaten te vinden. In de praktijk blijkt er een verband te bestaan tussen het belang dat het bestuur/de schoolleider toekent aan medezeggenschap en hoe de MR functioneert. Naarmate het bevoegd gezag meer waarde hecht aan goede medezeggenschap en dit in woord en daad tot uiting brengt, functioneert een MR beter. Van MR-leden mag worden verwacht dat zij over voldoende kennis en vaardigheden beschikken om hun MR-werk goed uit te kunnen voeren.

Samenstelling van de MR

In het primair onderwijs

Personeels-geleding ≥ 2	Ouder-geleding ≥ 2

In het voortgezet onderwijs

Personeels-geleding ≥ 2	Ouder-geleding > 1
	Leerling-geleding ≥ 1

MR bij Centrale Dienst, bovenschoolspersoneel of samenwerkingsverband

Personeelsgeleding ≥ 2

OPR in het primair onderwijs

Personeels-geleding	Oudergeleding

OPR in het voortgezet onderwijs

Personeels-geleding	Oudergeleding
	Leerlinggeleding

2.1 Wie zitten er in de MR?

In de MR zitten vertegenwoordigers van groepen die bij de school zijn betrokken. In het primair onderwijs zijn dit vertegenwoordigers van ouders en personeel. Een groep vertegenwoordigers heet een geleding. De MR in het primair onderwijs bestaat uit twee geledingen. Beide geledingen zijn even groot, er zitten dus evenveel ouders als personeelsleden in de MR. Dit wordt het pariteitsbeginsel genoemd. In het voortgezet onderwijs maken ook leerlingen deel uit van de MR. Zij vormen samen met de ouders een geleding. Binnen die geleding is het aantal ouders en leerlingen in principe gelijk. In een MR van twaalf personen zitten zes personeelsleden, drie ouders en drie leerlingen.

Leden van het bevoegd gezag kunnen geen lid zijn van de MR of van de GMR. Dit geldt ook voor degenen die namens het bevoegd gezag overleggen met de MR, bijvoorbeeld een bovenschools manager of een schoolleider. De verdeling van de verantwoordelijkheden is vastgelegd in het managementstatuut.

2.2 Wie zitten er in de GMR?

De leden van de medezeggenschapsraden kiezen de GMR-leden. GMR-leden hoeven niet in de MR te zitten, maar zij moeten wel met een school verbonden zijn. Dit kan doordat zij als ouder een kind op school hebben of op één van de scholen leerling zijn of personeelslid. Niet iedere MR hoeft zelf fysiek in de GMR vertegenwoordigd te zijn; een GMR-lid kan ook worden gekozen door een groep van scholen. Dit geldt met name als er veel scholen onder een bevoegd gezag vallen en er wordt gestreefd naar een beperkte omvang van de GMR.

2.3 Wie zitten er in de OPR?

Met de invoering van passend onderwijs in 2014 is een nieuw medezeggenschapsorgaan in het leven geroepen: de ondersteuningsplanraad (OPR). De OPR heeft een aantal bevoegdheden, bijvoorbeeld het instemmingsrecht met betrekking tot het ondersteuningsplan en het adviesrecht bij de aanstelling en het ontslag van de leden van het bestuur van het samenwerkingsverband. Het ondersteuningsplan is het plan dat samenwerkende schoolbesturen in een bepaalde regio hebben ontwikkeld om kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte een passende onderwijsplek aan te bieden. De OPR bestaat uit leden die worden afgevaardigd uit en door de leden van de afzonderlijke medezeggenschapsraden. De leden van de OPR hoeven geen lid te zijn van een MR of een GMR.

2.4 Wie zitten er in de MR-P?

Een MR die verbonden is aan een centrale dienst of aan een samenwerkingsverband passend onderwijs neemt een bijzondere positie in. Omdat een centrale dienst of een samenwerkingsverband geen leerlingen heeft, bestaat deze MR alleen uit personeelsleden. Verder kan er een MR worden ingesteld voor bovenschools personeel. Ook hierin zitten alleen personeelsleden. Een voorbeeld hiervan is het administratief personeel dat voor meer scholen werkzaam is.

2.5 Omvang van de MR

Iedere MR beslist in samenspraak met het bevoegd gezag over zijn eigen omvang. In de Wms is als enige eis opgenomen dat er minimaal vier leden in de MR zitten. Verder geldt het pariteitsbeginsel; er zitten evenveel personeelsleden als ouders (en in het voortgezet onderwijs ook leerlingen) in de MR.
In de MR van een centrale dienst van een schoolbestuur of samenwerkingsverband zitten minimaal twee leden. Dit zijn alleen personeelsleden die bij de centrale dienst van het schoolbestuur of samenwerkingsverband in dienst zijn.

2.6 Het kiesrecht

Alle personeelsleden, alle ouders en verzorgers, en in het voortgezet onderwijs alle leerlingen, hebben actief en passief kiesrecht. Dit betekent dat zij kunnen kiezen (actief) en dat zij kunnen worden gekozen (passief) voor de MR. De ouders in de oudergeleding worden door en uit de ouders van de school gekozen. Voor leerlingen geldt dat zij door en uit de leerlingen worden gekozen. De leden van de personeelsgeleding worden door en uit het personeel van de school gekozen. Ieder personeelslid kan worden gekozen,

ongeacht zijn functie.[1] Ook de vorm van de aanstelling/benoeming (tijdelijk of vast) of het aantal uren dat iemand op school werkt, zijn niet van invloed op de verkiesbaarheid voor de MR. Wel moet iemand een contract van minimaal zes maanden hebben.

2.7 Verkiezingen

Periodiek worden er verkiezingen gehouden voor nieuwe MR-leden. Hierbij is een aantal zaken van belang.

2.7.1 Kandidaat stellen

Personeel, ouders en leerlingen kunnen zich kandidaat stellen voor hun eigen geleding. Leden van het bevoegd gezag kunnen zich niet kandidaat stellen, omdat zij geen lid kunnen zijn van de MR. Een personeelslid dat namens het bevoegd gezag optreedt in besprekingen met de MR – meestal een schoolleider - kan zich evenmin kandidaat stellen.

2.7.2 De verkiezingsprocedure

De verkiezingsprocedure van de MR wordt vastgelegd in het medezeggenschapsreglement. De wet biedt bij het vaststellen van de procedure veel vrijheid. Een belangrijke wettelijke bepaling is dat de verkiezingen bij geheime, schriftelijke stemming plaatsvinden.

2.7.3 Onvoldoende kandidaten

Soms is het moeilijk geschikte kandidaten te vinden voor de MR. Het is in zo'n geval handig eerst na te gaan wat voor mensen met welke deskundigheid in de MR gewenst zijn, bijvoorbeeld:

- iemand die goed weet wat er onder de verschillende groepen ouders en leerlingen leeft;
- iemand die inhoudelijk goed op de hoogte is van de ontwikkelingen op onderwijsgebied;
- iemand met financiële deskundigheid;
- iemand met deskundigheid op het gebied van personeelsaangelegenheden.

Voor het werven van kandidaten voor de oudergeleding van de MR kan het verstandig zijn na te gaan of er geschikte kandidaten in de ouderraad zitten. Voor leerlingen geldt hetzelfde ten aanzien van de leerlingenraad. Ook kan het zinvol zijn ouders actief te benaderen en informatie te verstrekken over de MR en de kennis die gezocht wordt. Dit zou onderdeel kunnen zijn van een permanent communicatietraject, waarbij ouders wordt gevraagd hun specifieke kennis in te zetten voor de school (structureel of ad hoc).

1 Een uitzondering hierop vormen de in 2.1 genoemde personen

3.
Organisatie van de medezeggenschap

3. Organisatie van de medezeggenschap

De Wms biedt een aantal voorschriften en kaders voor medezeggenschap in het onderwijs. Uitgangspunt hierbij is dat medezeggenschap volgt op zeggenschap. De voorschriften uit de Wms worden vertaald in verschillende documenten, waaronder het medezeggenschapsstatuut en de medezeggenschapsreglementen voor de MR, GMR en OPR. Hiermee krijgt medezeggenschap in de praktijk vorm.

3.1 Het medezeggenschapsstatuut

Het medezeggenschapsstatuut is een document dat beschrijft op welke wijze de medezeggenschap bij een bevoegd gezag is geregeld. Het is een invulling van de keuzemogelijkheden die de Wms biedt. In het statuut staat beschreven welke medezeggenschapsorganen er zijn en hoe zij zijn samengesteld. Het statuut informeert alle betrokkenen over de vorm van de medezeggenschap.
Daarnaast worden in het statuut de verplichtingen van het bevoegd gezag en de medezeggenschapsorganen opgenomen. Er moet bijvoorbeeld worden vastgelegd hoe en wanneer het bevoegd gezag informatie aan de MR verstrekt en hoe de informatievoorziening tussen de medezeggenschapsorganen en hun achterbannen is geregeld. Ook staat in het statuut over welke faciliteiten de MR kan beschikken en wie namens het bevoegd gezag het overleg met de MR voert. Het statuut geldt voor zowel de MR als de GMR. De OPR heeft een eigen medezeggenschapsstatuut.
Het bevoegd gezag moet het medezeggenschapsstatuut tenminste elke twee jaar opnieuw aan de (G)MR voorleggen. Twee derde van het aantal leden van de (G)MR moet instemmen met (veranderingen in) het statuut.

Soorten medezeggenschapsraden

- medezeggenschapsraad
- gemeenschappelijke medezeggenschapsraad
- deelraad
- groepsmedezeggenschapsraad
- themaraad
- bovenbestuurlijke medezeggenschapsraad
- ondersteuningsplanraad
- MR-P

3.1.1 Verschillende soorten medezeggenschapsraden

De Wms biedt keuzemogelijkheden om de medezeggenschap vorm te geven op een manier die het beste bij de organisatie past. Er kunnen verschillende soorten medezeggenschapsraden worden ingesteld naast de verplichte MR, GMR en OPR (artikel 3, 4, 4a en 20):

- deelraad;
- groepsmedezeggenschapsraad;
- themaraad;
- bovenbestuurlijke medezeggenschapsraad.

Als een MR of GMR vindt dat er een deelraad of een themaraad moet worden opgericht, dan neemt hij hiertoe zelf het initiatief en doet een voorstel aan het bestuur. Het bevoegd gezag moet met het voorstel instemmen. De keuzen voor diverse raden worden vastgelegd in het medezeggenschapsstatuut.

3.1.2 Deelraad

Een deelraad is een raad die op verzoek van de MR en met instemming van het bevoegd gezag en met instemming van twee derde van de leden van de MR voor een deel van een school kan worden ingesteld. In het voortgezet onderwijs bijvoorbeeld voor een bepaalde locatie of onderdelen van de school, zoals de afdeling vmbo of havo. In het primair onderwijs kan een deelraad worden ingesteld op een nevenvestiging of dislocatie. De deelraad treedt voor die afdeling of locatie in de plaats van de MR. Een deelraad heeft slechts bevoegdheden die betrekking hebben op die specifieke locatie of dat bepaalde onderdeel. Als op een locatie zelfstandig beleid voor die specifieke afdeling wordt ontwikkeld, worden voorstellen daartoe voorgelegd aan de deelraad op die locatie. Gaat het om onderwerpen die alle locaties van de school aangaan, dan ligt de bevoegdheid bij de MR. Voorbeelden hierbij zijn de financiën of het formatieplan. Een deelraad heeft een eigen reglement.

3.1.3 Groepsmedezeggenschapsraad

Een groepsmedezeggenschapsraad kan op verzoek van de GMR en met instemming van het bevoegd gezag en met instemming van twee derde van de leden van de GMR worden ingesteld voor een groep van scholen. Als bijvoorbeeld onder een bestuur tien scholen vallen waarvan zich zeven in de stad bevinden en drie daarbuiten, dan kan er voor de drie scholen een groepsmedezeggenschapsraad worden ingesteld. Voorwaarde hierbij is dat er specifiek beleid wordt ontwikkeld voor deze drie scholen. Het omgekeerde kan natuurlijk ook: een groepsmedezeggenschapsraad voor de zeven scholen in de stad. Een groepsmedezeggenschapsraad heeft slechts bevoegdheden bij onderwerpen die voor die groep van scholen van belang zijn. Algemene onderwerpen worden aan de GMR voorgelegd. Een groepsmedezeggenschapsraad heeft een eigen reglement.

3.1.4 Themaraad

Een themaraad houdt zich met één onderwerp bezig, bijvoorbeeld nieuwbouw of een belangrijke verbouwing. Een themaraad kan op initiatief van een MR of een GMR met instemming van het bevoegd gezag en met instemming van twee derde van de leden van de (G)MR worden ingesteld. Een themaraad hoeft niet paritair te zijn samengesteld. Aan een themaraad kunnen ook mensen van buiten de MR of GMR deelnemen die over specifieke kennis of deskundigheid beschikken, bijvoorbeeld een ouder op school die architect is. Afgesproken kan worden dat zij volwaardig meepraten en mee besluiten in de themaraad.
Als een themaraad wordt ingesteld, neemt deze in principe de desbetreffende bevoegdheid van de MR over. Een MR heeft over dit onderwerp dan niets meer te zeggen. Een themaraad kan zich alleen bezighouden met bevoegdheden van de hele MR en niet met bevoegdheden van een geleding. Zo kan een themaraad worden ingesteld voor veiligheid (instemmingsrecht hele MR), maar niet voor arbeidsomstandigheden (instemmingsrecht personeelsgeleding) of de vrijwillige ouderbijdrage (instemmingsrecht oudergeleding). In het reglement van de MR staat vermeld welke

instemmings- en adviesbevoegdheden zijn overgedragen aan een themaraad.
Een themaraad kan een eigen reglement hebben.

3.1.5 Bovenbestuurlijke medezeggenschapsraad

Een bovenbestuurlijke medezeggenschapsraad kan worden ingesteld voor onderwerpen die meer dan één bevoegd gezag betreffen, bijvoorbeeld de leerlingenzorg in het vmbo. Een bovenbestuurlijke medezeggenschapsraad kan echter alleen worden ingesteld als alle GMR's daarmee instemmen. Een bovenbestuurlijke medezeggenschapsraad wordt voor twee jaar ingesteld. Deze periode kan steeds met twee jaar worden verlengd, indien alle (G)MR's hiermee instemmen. Een bovenbestuurlijke medezeggenschapsraad kan een eigen reglement hebben.

Het bevoegd gezag moet de reglementen voor de diverse raden ter instemming voorleggen en twee derde van de leden van de MR of GMR moet ze goedkeuren.

3.2 Verplichte inhoud van het medezeggenschapsstatuut

In het statuut worden de volgende onderwerpen in ieder geval opgenomen:

- overzicht van de diverse raden en hun bevoegdheden;
- samenstelling van de MR, GMR en raden;
- wijze van informatievoorziening door het bestuur, alsmede de termijnen;
- onderlinge informatieverstrekking;
- faciliteitenregeling en
- wie met de MR en de GMR overlegt namens het bestuur.

Het verdient aanbeveling bij de verplichte tweejaarlijkse vaststelling van het statuut tevens de reglementen van de overige raden en hun bevoegdheden vast te stellen, omdat de eventueel extra overeengekomen bevoegdheden anders na twee jaar vervallen. In het laatste geval gelden dan weer de oorspronkelijke wettelijke bevoegdheden.

3.3 Het medezeggenschapsreglement

Een MR moet beschikken over een reglement waarin een aantal essentiële zaken is geregeld, zoals:

- het aantal leden van de MR;
- in het speciaal onderwijs: de samenstelling van de MR;
- de verkiezingsprocedure;
- de zittingsduur;
- het overleg met het bevoegd gezag in plaats van met de gemandateerde;
- de informatieverschaffing door het bestuur;
- de termijnen voor het geven van advies of instemming;
- de overgedragen bevoegdheden aan de themaraad;
- wanneer en hoe de achterban wordt betrokken;
- de geheimhouding en
- de geschillen waarin de niet voorziet.

Eventueel kunnen ook nog de volgende zaken worden opgenomen:

- omzetting en overdracht van bevoegdheden (twee jaar geldig);
- het toevoegen van extra aangelegenheden (twee jaar geldig) en
- wanneer er afzonderlijk wordt overlegd met de geledingen.

Onder de Wms heeft de MR een basispakket aan bevoegdheden dat is vastgelegd in een medezeggenschapsreglement. Het gaat hierbij om instemmings- en adviesbevoegdheden voor de gehele MR. Daarnaast hebben de geledingen - ouders, personeel en leerlingen - ook een eigenstandig (= zelfstandig) instemmingsrecht bij onderwerpen die voor hen van groot belang zijn. Een eigenstandige bevoegdheid voor een geleding betekent dat de andere geleding(en) er geen zeggenschap over hebben; wel informeert het bevoegd gezag ze over het voorstel en de gevolgen. Zij kunnen daarbij – indien gewenst – wel gebruikmaken van hun initiatiefrecht om een standpunt of voorstel kenbaar te maken. Een eigenstandige bevoegdheid voor ouders is bijvoorbeeld de regeling van de tussenschoolse opvang, voor leerlingen het vaststellen van het leerlingenstatuut en voor personeel het vaststellen van de arbeids- en rusttijdenregeling of de uitwerking van kaderbesluiten in de cao.

In de Wms staat dat uit dit basispakket geen bevoegdheden mogen worden verwijderd. Wel mogen er bevoegdheden aan worden toegevoegd. Ook is het mogelijk een bevoegdheid over te dragen. Zo kan een instemmingsbevoegdheid van een geleding worden overgedragen aan de gezamenlijke MR. De betreffende geleding moet hier dan wel mee instemmen. Het omgekeerde is niet mogelijk. Een gezamenlijke bevoegdheid kan niet worden overgedragen aan een geleding. De overdracht vindt alleen plaats op initiatief van de MR. Twee derde van de leden van de MR én de meerderheid van de desbetreffende geleding én het bevoegd gezag moeten ermee instemmen.

Naast het toevoegen en overdragen van bevoegdheden mogen bevoegdheden worden omgezet. Hiermee wordt bedoeld dat een adviesbevoegdheid kan worden omgezet in een instemmingsbevoegdheid en andersom. De MR neemt hiertoe het initiatief en de omzetting vereist de instemming van het bevoegd gezag. Als de bevoegdhedenverdeling afwijkt van de wet wordt dit opgenomen in het reglement. Over een afwijkende verdeling is geen geschil mogelijk. Als het bevoegd gezag en de MR geen overeenstemming bereiken over een afwijkende verdeling, dan geldt automatisch de verdeling van de bevoegdheden volgens de wet.

Voor iedere omzetting, overdracht of toevoeging van bevoegdheden is de geldigheidsduur twee jaar. Daarna kunnen deze wijzigingen opnieuw worden voorgelegd aan de MR, die met twee derde meerderheid moet instemmen.

3.4 Goedkeuring van statuut en reglement

Het bevoegd gezag komt met een voorstel voor een statuut en reglement en legt dat voor aan de (G)MR. Twee derde van de leden van de raad moet met dit voorstel instemmen. Als deze instemming niet wordt verkregen, dan is er sprake van een geschil. Beide partijen kunnen zich in zo'n geval wenden tot de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS. Deze commissie spreekt zich over de kwestie uit en doet een bindende uitspraak, dat wil zeggen dat alle partijen zich bij de uitspraak dienen neer te leggen (zie verder 7.1.2).
Als wordt gekozen voor een verdeling die van de wet afwijkt, bijvoorbeeld door overdracht of omzetting van bevoegdheden, dan geldt deze in principe voor twee jaar. Deze periode kan steeds worden verlengd, maar de afwijking moet wel elke twee jaar opnieuw aan de (G)MR worden voorgelegd.

3.5 Het huishoudelijk reglement

In de Wms wordt niet gesproken over een huishoudelijk reglement voor de MR, maar het verdient zeker aanbeveling dit op te stellen. Het huishoudelijk reglement vormt de basis voor de werkwijze van de MR. In het reglement staan allerlei interne afspraken. De MR hoeft over het huishoudelijk reglement niet met het bevoegd gezag te overleggen. Het is wel verstandig het bevoegd gezag een kopie van het huishoudelijk reglement te sturen. Onderwerpen die de MR in het huishoudelijk reglement kan vastleggen zijn:

- taken van de voorzitter, secretaris en penningmeester;
- voorbereidingen voor de vergaderingen en de vergaderprocedure;
- quorum: hoeveel leden moeten aanwezig zijn om te kunnen stemmen;
- wijze van besluitvorming;
- bepalingen over de verkiezingen van de MR;
- verslaglegging en
- rooster van aftreden.

Op de website www.infowms.nl is een model-huishoudelijk reglement voor de MR te vinden.

3.6 Faciliteiten voor de MR

Om medezeggenschap mogelijk te maken vergoedt het bevoegd gezag de kosten die redelijkerwijs noodzakelijk zijn om het medezeggenschapswerk uit te kunnen oefenen. Te denken valt aan vergaderruimte of printkosten. Verder worden afspraken gemaakt over de onkosten die personeel, ouders en leerlingen maken voor de medezeggenschap. In de cao voor het primair onderwijs is voor de personeelsleden in de MR een financiële regeling en een regeling voor het aantal uren medezeggenschapswerk vastgelegd. En ten slotte betaalt het bevoegd gezag alle scholingskosten voor de MR-leden.
Als de MR een deskundige wil inschakelen of kosten zal maken voor het voeren van een rechtsgeding, dan worden deze kosten door het bevoegd gezag betaald indien hij daarover van tevoren is geïnformeerd en mits deze redelijkerwijs noodzakelijk zijn
Om zicht te krijgen op de uitgaven voor medezeggenschap is het aan te bevelen dat de MR aan het begin van het schooljaar een activiteitenplan en een bijbehorende begroting opstelt en deze voorlegt aan het bestuur.

4.
Werkwijze van de MR

4. Werkwijze van de MR

De Wms biedt een aantal voorschriften en kaders voor medezeggenschap in het onderwijs. Uitgangspunt hierbij is dat medezeggenschap volgt op zeggenschap. De voorschriften uit de Wms worden vertaald in verschillende documenten, waaronder het medezeggenschapsstatuut en de medezeggenschapsreglementen voor de MR, GMR en OPR. Hiermee krijgt medezeggenschap in de praktijk vorm.

4.1 Werkplan en jaarplan

De MR reageert vaak op actuele ontwikkelingen en op voorstellen van het bevoegd gezag. Een MR die vooruit kijkt en zich wil voorbereiden op wat er gaat komen, maakt gebruik van een werkplan en een jaarplan. Een werkplan is een overzicht van de onderwerpen die de MR in een bepaalde periode, bijvoorbeeld een schooljaar of een zittingsperiode, wil behandelen. In het werkplan geeft de MR aan welk belang hij aan bepaalde onderwerpen hecht. Ook kan hij hierin aangeven hoe hij de onderwerpen wil behandelen en welk onderwerp in een bepaald jaar extra aandacht krijgt.

Voorwaarden voor het goed functioneren van de medezeggenschapsraad

- Werkplan
- Jaarplan
- Taakverdeling
- Werkwijze bij vergaderingen
- Relaties met de achterban
- Intern functioneren

Een jaarplan is een schematisch overzicht van alle onderwerpen die de MR tijdens het schooljaar behandelt. In het jaarplan worden de vergaderingen van de MR vastgelegd, met daarbij al een deel van de te bespreken onderwerpen. Op deze manier wordt

rekening gehouden met onderwerpen die jaarlijks terugkeren en met onderwerpen die het komende schooljaar zeker op de agenda moeten worden geplaatst. Voorbeelden zijn het bestuursbeleidsplan/schoolplan, de financiële middelen die het bevoegd gezag van het rijk heeft ontvangen (voor 1 mei), het jaarverslag van het schoolbestuur (voor 1 juli), het jaarverslag van de MR, de schoolgids en het (bestuurs)formatieplan. In het jaarplan van de MR staan ook de vergaderingen van de GMR.
Daarnaast worden er gedurende het schooljaar onderwerpen besproken met een ad hoc karakter. Op rustiger momenten kan de MR onderwerpen bespreken waar anders geen tijd voor is. Voorbeelden van dergelijke onderwerpen zijn:

- communicatie;
- relatie met andere raden;
- onderhoud gebouwen en inventaris;
- het eigen functioneren van de MR;
- religieuze feestdagen;
- scholing en
- samenwerking met de schoolleider.

Naar aanleiding van een van deze punten kan de MR een initiatiefvoorstel indienen bij het bevoegd gezag (zie verder 5.1.2).
Het verdient aanbeveling om het activiteitenplan na overleg met het bevoegd gezag op te stellen, zodat ook de specifieke onderwerpen vanuit het bevoegd gezag worden ingepland. Op deze wijze wordt duidelijk wat de wederzijdse verwachtingen zijn. Deze verwachtingen kunnen ook onderdeel uitmaken van een ambitiegesprek dat het bevoegd gezag en de MR aan het begin van het schooljaar kunnen voeren. In dit gesprek spreken zij de wederzijdse wensen en verwachtingen naar elkaar uit en maken zij daarover concrete afspraken.
Een werkplan en een jaarplan zorgen ervoor dat de leden van de raad weten wanneer zij een onderwerp voor het eerst moeten bespreken en wanneer zij advies of instemming moeten uitbrengen. Op deze wijze kunnen zij zich inhoudelijk goed voorbereiden. Het bevoegd gezag weet wanneer hij de informatie moet verzenden en wanneer de raad adviseert of instemt.

Door aan het begin van het schooljaar een planning te maken, krijgt de MR tevens een aantal sturingsinstrumenten in handen:

- De MR kan prioriteiten stellen: houdt hij zich vooral bezig met beleidszaken of ligt het accent op uitvoeringszaken?
- Hebben de onderwerpen betrekking op aangelegenheden van het personeel, de ouders of de leerlingen of gaat het over onderwijsinhoudelijke zaken?
- Met welke onderwerpen wil de MR zich het komend jaar in het bijzonder bezighouden en waar wil hij specifieke aandacht aan besteden?
- Bij welke onderwerpen wil (een deel van) de MR zich scholen of uitgebreide informatie verzamelen?
- Bij welke onderwerpen wil de MR een externe deskundige inschakelen?

4.2 Taakverdeling

Een MR-lid moet van veel zaken op de hoogte zijn. Diverse onderwerpen vullen de agenda, bijvoorbeeld financiën, onderwijsinhoudelijke onderwerpen, voorzieningen voor leerlingen of het personeelsbeleid. Als de MR een goede gesprekspartner wil zijn, kan het verstandig zijn de diverse taakgebieden over de verschillende MR-leden te verdelen. Hierdoor kan specifieke deskundigheid ontstaan en hoeft niet ieder MR-lid zich verplicht te voelen om alles door te nemen. Deze MR-leden kunnen de agendapunten die ze hebben voorbereid tijdens de vergadering toelichten en eventueel aan de MR voorstellen doen.
De specifieke deskundigheid kan in een themaraad worden gebundeld, maar het is ook mogelijk verschillende werkgroepen in het leven te roepen. Veel voorkomend zijn in dit geval werkgroepen financiën, onderwijskundig beleid, communicatie, zorg- en personeelsbeleid.
Om de MR optimaal te laten functioneren is het verder noodzakelijk een voorzitter, een secretaris en eventueel een penningmeester te benoemen. Deze worden uit de MR-leden gekozen. Hun taken liggen vast in het huishoudelijk reglement.

4.3 Vergaderen

De meeste MR's vergaderen zowel met als zonder overlegpartner. Tijdens de vergadering zonder de overlegpartner – de MR-vergadering - heeft de MR de gelegenheid voorstellen te bespreken, meningen uit te wisselen en met elkaar in discussie te gaan. Tijdens de vergadering met de overlegpartner – de overlegvergadering - kunnen MR-leden vragen stellen, een toelichting op het voorgenomen beleid vragen en standpunten uitwisselen.

Bijna niets is zo belangrijk voor een MR-lid als een goede vergadering: inhoudelijk voorbereid, een goed functionerende voorzitter, duidelijke besluiten en een helder verslag. Een aantal zaken is hierbij onontbeerlijk.

4.3.1 Informatievergaring

Zonder gedegen informatie heeft een MR-lid onvoldoende kennis om een standpunt over een bestuursvoorstel in te nemen. Informatie kan op verschillende manieren worden verkregen:

- **Via websites**
  Er is veel digitale informatie beschikbaar voor MR-leden. Voorbeelden van websites zijn www.infowms.nl, www.onderwijsgeschillen.nl, www.oudersonderwijs.nl, www.medezeggenschap-passendonderwijs.nl en de websites van de onderwijsorganisaties.
- **Via boeken en brochures**
  Naast dit 'Zakboek medezeggenschap' worden andere boeken over medezeggenschap aangeboden, met name via commerciële kanalen (uitgeverijen, adviesbureaus).
- **Via sociale netwerken**
  Bijvoorbeeld LinkedIn, waar ouders, leerlingen, personeelsleden en mogelijk andere belanghebbenden of deskundigen vragen stellen en informatie uitwisselen.
- **Via abonnementen**
  De MR kan zich abonneren op diverse tijdschriften of digitale nieuwsbrieven van bijvoorbeeld personeels- of ouderorganisaties of van uitgeverijen.
- **Via lidmaatschappen**
  De MR kan lid worden van een ouder- of personeelsorganisatie.
- **Informatie via de (bovenschools) manager**
  Er is niemand zo goed op de hoogte van de actuele ontwikkelingen op school of bij het bevoegd gezag als de schoolleider of de bovenschools manager. Via hem kan de MR nadere informatie vragen.
- **Via het jaarverslag**
  Het jaarverslag biedt informatie over het gevoerde beleid en de behaalde resultaten. Het jaarverslag bestaat uit het bestuursverslag, de jaarrekening en overige gegevens. De MR ontvangt het jaarverslag jaarlijks voor 1 juli.
- **Via deskundige ouders**
  Ouders zijn vaak deskundig op een bepaald terrein, bijvoorbeeld financiën, organisatie, personeelsbeleid of communicatie.
- **Via de achterban**
  Bij belangrijke onderwerpen kan de MR behoefte hebben de mening van de achterban te horen. Door het uitschrijven van een achterbanvergadering kan de MR aan deze behoefte tegemoetkomen en steun zoeken voor een eigen standpunt. Een andere mogelijkheid om de mening van de achterban te peilen is het houden van een enquête.
  Bij een aantal onderwerpen in de Wms is het verplicht dat eerst de ouders worden geraadpleegd, voordat de oudergeleding van de MR zich mag uitspreken over een voorgenomen besluit van het bevoegd gezag (artikel 15, lid 3). Het gaat dan om het beleid ten aanzien van de buitenschoolse opvang en dat van de schooltijden. Overigens zegt de wet niet dat de MR deze achterbanraadpleging moet organiseren. Het meest logisch is dat het bevoegd gezag hierbij het voortouw neemt en samenwerkt met de MR.

De vergaderingen van de MR kunnen op drie manieren worden gestructureerd: informatief, meningsvormend en besluitvormend.
Het doel van een informatieve vergadering is om zoveel mogelijk relevante informatie over een onderwerp te verzamelen. Dit kan doordat één MR-lid of een groepje MR-leden een onderwerp voorbereidt of door een externe deskundige uit te nodigen.
Bij de meningsvormende vergadering worden standpunten uitgewisseld, visies gedeeld en wordt gediscussieerd over een in te nemen standpunt. Tijdens de besluitvormende vergadering wordt het definitieve standpunt van de MR bepaald. Van belang hierbij is dat de MR van tevoren in het huishoudelijk reglement heeft vastgesteld hoe een besluit wordt genomen. Kan er worden besloten als de meerderheid van de MR akkoord is of stemt de MR pas in als ieder MR-lid akkoord gaat met het voorstel?

4.3.2 Agenda

De agenda wordt ruim voor elke vergadering door de secretaris in samenspraak met de voorzitter en eventueel in overleg met de schoolleider/bestuurder opgesteld en aan de leden van de raad toegezonden. In de kop van de agenda worden de datum, de locatie en de volledige naam van de MR en de school genoemd.
Een agenda kan er als volgt uitzien:

- **Opening en vaststelling van de agenda**
  Bij dit punt wordt de leden de mogelijkheid geboden de agenda te veranderen.
- **Wie heeft er iets voor de rondvraag?**
  Dit voorkomt het uitlopen van de vergadering verderop.
- **Vaststellen van de notulen van de vorige vergadering**
  Als de meerderheid instemt met de eventueel gewijzigde formulering, worden de notulen officieel vastgesteld. Eventuele correcties op de tekst worden opgenomen in de nieuwe notulen.
- **Ingekomen stukken**
  Dit agendapunt biedt weinig ruimte tot discussie. De ingekomen post wordt nagelopen. Wanneer iemand dieper op een onderwerp wil ingaan, is het aan te raden het te plaatsen onderaan de voorliggende agenda of het op de agenda te zetten van de volgende vergadering.
- **Inhoudelijke bespreekpunten**
  Hier komen de punten aan de orde die de kern vormen van de vergadering. Het kunnen informatieve punten zijn, maar ook besluitvormende. Ter bevordering van een duidelijke en efficiënte vergadering is het aan te bevelen om de status van ieder punt aan te geven.
- **Mededelingen**
  Bij dit punt kan de schoolleider vertellen over ontwikkelingen op school. Ook kunnen de MR-leden hier iets inbrengen, bijvoorbeeld als zij een studiedag hebben bijgewoond of als zij andere ontwikkelingen, die zij bijvoorbeeld via de ouderraad of de leerlingenraad hebben gehoord, aan de overige leden willen meedelen. Als het bevoegd gezag een 'memo voor de medezeggenschap' bijhoudt dat wordt meegestuurd met de agenda, verkort dat dit agendapunt.
- **Rondvraag**
  Dit agendapunt is bedoeld om enkele verhelderende vragen te stellen of afspraken te maken. Tijdens de rondvraag kunnen geen besluiten worden genomen.
- **Sluiting**

In de praktijk komt het nogal eens voor dat MR-vergaderingen meer tijd kosten dan van tevoren was afgesproken. Om de tijd enigszins in de hand te houden, is het raadzaam naast de agenda-onderwerpen een kolom te plaatsen waarin een tijdsindeling wordt aangegeven. Als een agendapunt dan uitloopt, weet iedereen dat de sluiting later plaatsvindt of dat de overige onderwerpen in kortere tijd moeten worden behandeld. Er kunnen ook punten worden doorgeschoven naar de volgende vergadering. In ieder geval kan de voorzitter voor zichzelf een tijdsindeling maken. Hij is immers als eerste verantwoordelijk voor het verloop van de vergadering.

4.3.3 Geheimhouding en schorsing

In het reglement van de MR kan worden opgenomen dat de MR-vergadering openbaar is, tenzij anders wordt besloten. Dit betekent dat iedereen de vergadering kan bijwonen. De raad bepaalt of en wanneer een belangstellende het woord mag voeren.
In het modelreglement staat dat wanneer de raad over individuele personen spreekt, de vergadering een besloten karakter krijgt. Ook wanneer de aard van een te behandelen zaak zich volgens een derde van de leden tegen openbare behandeling verzet, is de vergadering besloten. Wanneer het zakelijk of familiair belang van een van de leden van de raad in het geding is, kan de MR besluiten dat het desbetreffende lid aan die vergadering of dat onderdeel daarvan niet deelneemt. De MR besluit dan tegelijkertijd dat de behandeling van de desbetreffende aangelegenheid in een besloten vergadering plaatsvindt.
Voor de leden van de MR geldt een geheimhoudingsplicht over alle zaken waarvan zij weten dat de gegevens vertrouwelijk zijn of waarvan zij redelijkerwijs kunnen vermoeden dat deze vertrouwelijk moeten blijven. Degene die de geheimhouding oplegt, moet wel aangeven hoe lang de vertrouwelijkheid duurt en of er personen zijn bij wie de geheimhouding niet geldt. Het is verstandig om, als het bevoegd gezag (of de schoolleiding) aan de MR-leden geheimhouding oplegt, dit schriftelijk te laten vastleggen. Achteraf kunnen de leden zich dan naar de achterban verantwoorden. Als ze de MR verlaten, blijft de geheimhouding bestaan.
In de Wms staat niets over het schorsen van een MR-lid. In het model-reglement is opgenomen dat een MR-lid kan worden geschorst als hij de bepalingen van de wet niet naleeft. Schorsing kan ook plaatsvinden als een lid zich niet heeft gehouden aan de geheimhoudingsplicht of wanneer hij de werkzaamheden van de raad ernstig belemmert. Een lid wordt geschorst als twee derde deel van de geleding van de MR waaruit en waardoor het betrokken lid is gekozen hier om verzoekt. Een schorsing is altijd tijdelijk. De MR kan een lid niet afzetten, zelfs niet wanneer dat lid in de ogen van de overige MR-

leden niet of onvoldoende functioneert. Het lid is immers gekozen en vertegenwoordigt een groep mensen.

4.3.4 Jaarverslag MR

De MR is verplicht ieder jaar een jaarverslag te schrijven, waarin onder meer een overzicht van de werkzaamheden is opgenomen. Het jaarverslag moet bekend worden gemaakt aan alle betrokkenen, dat wil zeggen aan het bevoegd gezag, de schoolleiding, het personeel, de ouders en leerlingen, de geledingenraden, de eventuele andere raden en de GMR.
Van belang is een leesbaar jaarverslag te schrijven en aandacht te besteden aan de vormgeving; dit nodigt eerder uit tot lezen dan een droge opsomming van de verrichte werkzaamheden.
In het jaarverslag kunnen de volgende onderwerpen worden opgenomen

- samenstelling van de MR;
- taakverdeling tussen de leden;
- overzicht van de besproken onderwerpen en hoe de MR zich daarover heeft uitgesproken;
- wijze van overleg met de ouder- of leerlingenraad en het personeel;
- overzicht van het overleg met het bevoegd gezag;
- verhouding met andere raden, bijvoorbeeld deelraden, andere medezeggenschapsraden en met de GMR en
- het verloop van de communicatie met de achterban.

4.4 Communicatie met de achterban

De achterban van de personeelsgeleding wordt gevormd door alle mensen die in de school werkzaam zijn. Bij de oudergeleding zijn dit alle ouders en bij de leerlinggeleding alle leerlingen. MR-leden worden door hun achterban gekozen en van hen mag worden verwacht dat zij opkomen voor de belangen van hun achterban, maar ook oog hebben voor het algemeen belang van de school. MR-leden hebben echter 'zonder last of ruggespraak' zitting in de MR. Dat wil zeggen dat zij hun eigen verantwoordelijkheid hebben bij de standpuntbepaling en niet verplicht zijn een stemadvies van de achterban over te nemen. Het is uiteraard niet de bedoeling dat de MR als een eiland in de school functioneert. Geïsoleerd optreden kan betekenen dat het draagvlak voor beslissingen ontbreekt.

Voor de personeelsgeleding blijkt het in de praktijk niet zo moeilijk de mening van collega's te peilen; dit kan in de team- of docentenvergadering. Voor de oudergeleding is het contact met de achterban niet zo eenvoudig. Het is in elk geval raadzaam structureel contact te houden met de ouderraad, door bijvoorbeeld elkaars vergaderingen bij te wonen of elkaars notulen op de agenda te zetten. De leerlingen zien hun achterban dagelijks op school, maar het verdient aanbeveling vooral contact te onderhouden met de leerlingenraad.
Gebruik van internetenquêtes en sociale media kan het contact met de achterban vergemakkelijken.
Verslagen van vergaderingen kunnen worden gepubliceerd op de website van de school of de MR.

4.5 Functioneren van de MR

Om een MR optimaal te laten functioneren moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Ten eerste is een goede structuur van belang. Hiermee worden duidelijke afspraken en procedures en vastgelegde verantwoordelijkheden bedoeld. Ten tweede moet er voldoende bereidheid tot medezeggenschap zijn, zowel bij de MR-leden als bij het bestuur. Een derde belangrijke voorwaarde is voldoende vaardigheid, dat wil zeggen dat schoolleiding, bevoegd gezag en MR-leden weten welke specifieke taken en bevoegdheden zij hebben. Als aan deze drie voorwaarden is voldaan, is er voldoende grond voor het ontstaan van een vierde voorwaarde, namelijk een goede cultuur. Hiermee wordt de wijze bedoeld waarop betrokkenen met elkaar omgaan in het kader van de medezeggenschap en de principes van de code goed bestuur.

5.
De bevoegdheden van de MR

5. De bevoegdheden van de MR

De Wms geeft de MR zijn wettelijke basis, op grond waarvan personeel, ouders en leerlingen kunnen meepraten en meebeslissen over het beleid van de school. De Wms kent aan de MR een aantal algemene en bijzondere bevoegdheden toe. Deze zijn neergelegd in de artikelen 6 en 8, artikel 10 tot en met 14 en artikel 16 van de Wms. Artikel 7a bepaalt dat als het bevoegd gezag een voorstel voor advies of instemming voorlegt aan de (G)MR of een geleding, daarbij uitdrukkelijk moet wijzen op de instemmings- of adviesbevoegdheid.
Naast bevoegdheden heeft de MR een aantal verplichtingen, bijvoorbeeld het schrijven van een jaarverslag.

5.1 De algemene bevoegdheden

De algemene bevoegdheden bestaan uit drie rechten: het recht op overleg, het initiatiefrecht en het recht op informatie.

Bevoegdheden van de medezeggenschap

Algemene bevoegdheden:
- Recht op overleg
- Initiatiefrecht
- Recht op informatie

Bijzondere bevoegdheden:
- Instemmingsrecht
- Adviesrecht

5.1.1 Recht op overleg

Het bevoegd gezag en de MR komen bijeen indien de MR, een geleding van de MR of het bevoegd gezag dit onder opgave van reden wenst. De besprekingen kunnen namens het bevoegd gezag worden gevoerd. Het bevoegd gezag kan bijvoorbeeld een schoolleider of een rector opdragen de besprekingen dan wel bepaalde besprekingen namens hem te voeren. De schoolleider of rector heet in zo'n geval de gemandateerde. Op verzoek van dat lid zelf of op verzoek van de MR kan het bevoegd gezag hem ontheffen van de taak om een bespreking namens het bevoegd gezag te voeren. De MR kan het bevoegd gezag in bijzondere gevallen vragen de besprekingen zelf te voeren in plaats van de schoolleider of de rector.
Het overleg mag ook met elke geleding afzonderlijk worden gevoerd, tenminste als twee derde deel van de leden van de MR en de meerderheid van elke geleding dat wensen.
De MR heeft verder het recht om ten minste twee keer per jaar te overleggen met de interne toezichthouder.

5.1.2 Het initiatiefrecht

In de wet staat duidelijk aangegeven dat de MR alle aangelegenheden die de school aangaan mag bespreken. Bovendien mag de MR daarover aan het bevoegd gezag voorstellen doen en standpunten kenbaar maken, het zogenaamde initiatiefrecht. Van dit recht kan de MR gebruikmaken wanneer het bevoegd gezag bijvoorbeeld te weinig beleid maakt of wanneer er op onderdelen voor de school verbeteringen mogelijk zijn. Of als de ene geleding een eigenstandig instemmingsrecht heeft en de andere geleding zijn standpunt kenbaar wil maken. Als de (geleding van de) MR een initiatiefvoorstel indient, moet het bevoegd gezag binnen drie maanden hierop schriftelijk en met redenen omkleed reageren. Voordat het bevoegd gezag reageert, moet het de raad of de geleding in de gelegenheid stellen ten minste eenmaal met hem te overleggen. Het bevoegd gezag is niet verplicht het initiatiefvoorstel uit te voeren, maar het spreekt vanzelf dat het bevoegd gezag uitlegt waarom het voorstel niet (geheel) wordt uitgevoerd. De MR kan over een initiatiefvoorstel geen geschil bij de geschillencommissie aanmelden.

5.1.3 Recht op informatie

Een MR heeft informatie nodig om zijn taken goed te kunnen vervullen en om een volwaardige gesprekspartner van het bevoegd gezag te kunnen zijn. Alle informatie die de MR voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft, moet het bevoegd gezag ruimhartig, op een toegankelijke wijze en tijdig verstrekken. Tijdig wil zeggen op een zodanig tijdstip dat de MR de informatie bij de voorbereiding van zijn besluitvorming kan betrekken. In de wet worden acht onderwerpen genoemd waarover het bevoegd gezag de MR in ieder geval moet informeren. Voorbeelden hiervan zijn de begroting en de bijbehorende beleidsplannen op financieel, organisatorisch en onderwijskundig gebied, informatie over de hoogte van de bekostiging die het bevoegd gezag van de minister ontvangt (voor 1 mei) en het financieel jaarverslag (voor 1 juli).

5.2 De bijzondere bevoegdheden

De bijzondere bevoegdheden hebben betrekking op de advies- en instemmingsbevoegdheden van de MR. Het bevoegd gezag moet de MR in de gelegenheid stellen in omschreven situaties, ook wel aangelegenheden genoemd, advies of instemming uit te brengen. De bijzondere bevoegdheden vormen de kern van het werk in een MR. In artikel 10 tot en met 14 en in artikel 16 van de Wms worden de aangelegenheden genoemd waarop de bijzondere bevoegdheden van toepassing zijn. De wet legt vast welke bevoegdheid voor welk onderwerp van toepassing is. Er zijn instemmings- en adviesbevoegdheden. In bijlage 3 worden de instemmings- en adviesgeschillen schematisch weergegeven.

Bij een instemmingsbevoegdheid over een bepaalde aangelegenheid kan het bevoegd gezag geen definitief besluit nemen zonder dat de MR heeft ingestemd met het voorgenomen besluit. De adviesbevoegdheid gaat minder ver. Als het bevoegd gezag na overleg met de MR een advies van de MR niet of niet geheel volgt, dan volgt tevens het aanbod tot nader overleg voordat het een besluit definitief neemt. Volgt het bevoegd gezag het advies van de MR niet of niet geheel dan moet het hiervoor wel schriftelijk redenen aanvoeren. Bij gebrek aan instemming of een negatief advies van de MR, kan de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS worden ingeschakeld (zie verder 7.1)

5.1.2 Uitgangspunten bevoegdhedenverdeling

Bij de verdeling van de bevoegdheden heeft de wetgever rekening gehouden met de verantwoordelijkheden en belangen van het bevoegd gezag, de MR en de geledingen. Instemmingsbevoegdheden voor de hele MR gelden bij zwaarwegende onderwerpen die alle betrokkenen aangaan, bijvoorbeeld het schoolplan, fusie of het veiligheidsbeleid op school. De hele MR heeft een adviesbevoegdheid over onderwerpen die vooral de organisatie van de school betreffen, bijvoorbeeld de financiën of de aanstelling en het ontslag van de schoolleiding.

Waar de belangen van een specifieke geleding aan de orde zijn, heeft die geleding een eigenstandig instemmingsrecht. Voor personeelsleden geldt dit bijvoorbeeld voor arbeidsvoorwaardelijke aangelegenheden, zoals nascholing of de arbeids- en rusttijdenregeling. Dit zijn zaken die door de cao zijn gedecentraliseerd.
Ouders hebben een eigenstandig instemmingsrecht over onder meer de schoolgids en de vaststelling van de onderwijstijd. Leerlingen moeten eigenstandig instemmen met het leerlingenstatuut of de voorzieningen ten behoeve van de leerlingen.
Indien het bevoegd gezag een voorstel voor instemming voorlegt aan één geleding van de MR, dan moet hij dat voorstel tegelijkertijd ter informatie aanbieden aan de andere geleding(en). De andere geleding kan hierop reageren of gebruikmaken van het initiatiefrecht om haar mening over dit onderwerp naar voren te brengen.
Als een onderwerp van gemeenschappelijk belang is voor alle of voor de meerderheid van de scholen, dan legt het bevoegd gezag het voorgenomen besluit voor aan de GMR. Dit kunnen bijvoorbeeld het veiligheidsbeleid, het personeelsbeleid of het beleid met betrekking tot de toelating en verwijdering van leerlingen zijn.

5.2.2 De instemmingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag schrijft een beleidsnotitie over een bepaald onderwerp en legt dit als voorstel voor aan de MR. In termen van medezeggenschap wordt een voorstel een 'voorgenomen besluit' genoemd. Voor bepaalde in het MR-reglement genoemde onderwerpen heeft het bevoegd gezag vooraf aan het nemen van een definitief besluit de instemming van (een geleding van) de MR nodig. Dit betekent dat het voorgenomen besluit niet in een definitief besluit mag worden omgezet als deze instemming ontbreekt.
In het modelreglement wordt gesteld dat de MR een 'redelijke termijn' moet worden gegeven, waarbinnen hij laat weten of hij al dan niet instemt met een voorstel.
Als de raad niet instemt, kan het bevoegd gezag het voorgenomen besluit niet in een definitief besluit omzetten. Indien het bevoegd gezag toch bij zijn voorstel blijft, moet het de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS (geschillencommissie, zie verder hoofdstuk 7) inschakelen. Die doet uitspraak of het bevoegd gezag het voorgenomen besluit wel of niet in een definitief besluit mag omzetten. Dit wordt vervangende instemming genoemd.
Tot de instemmingsbevoegdheden behoort onder andere de verandering van de onderwijskundige doelstellingen van de school. Een voorbeeld hiervan is als een school besluit van een klassikaal systeem over te stappen naar het Montessori-systeem. Een ander voorbeeld is de aanvaarding van materiële of geldelijke bijdragen. Hiermee wordt het sponsorbeleid van de school bedoeld.

Bij de instemmingsbevoegdheden van de MR is in de wet ook een bepaling opgenomen dat bij het benoemen van een nieuwe bestuurder een sollicitatiecommissie wordt ingesteld. In deze commissie zit in elk geval één lid uit of namens de personeelsgeleding van de MR, en één lid uit of namens de ouder- of leerlinggeleding van de MR.

Als het bevoegd gezag een besluit neemt waarmee de MR niet heeft ingestemd of waarvoor geen instemming is gevraagd, of waarvoor hij geen toestemming van de geschillencommissie heeft gekregen, kan de MR de nietigheid van dit besluit inroepen. De MR moet schriftelijk een beroep op de nietigheid doen binnen zes weken nadat het bevoegd gezag zijn besluit heeft genomen.
Als de MR niet op de hoogte was van een genomen besluit, dan gaat de termijn van zes weken pas in op het moment dat de MR kennis heeft genomen van het gewraakte besluit.
De MR kan de geschillencommissie vragen om het bevoegd gezag te verplichten dat hij een nietig besluit niet uitvoert of toepast. Omgekeerd kan het bevoegd gezag aan de geschillencommissie vragen dat hij verklaart dat de MR ten onrechte een beroep heeft gedaan op de nietigheid.

5.2.3 De adviesbevoegdheid

Bij een aantal onderwerpen dat is vastgelegd in het MR-reglement, moet het bevoegd gezag de MR om advies vragen. De adviesbevoegdheid kan van grote invloed zijn op het uiteindelijk te nemen besluit. In artikel 17 van de Wms is geregeld hoe het bevoegd gezag moet omgaan met een advies van de MR.
Een bevoegd gezag moet ervoor zorgen dat hij:

a. advies vraagt op een zodanig tijdstip, dat het advies van wezenlijke invloed kan zijn op de besluitvorming;
b. de raad in de gelegenheid stelt met hem overleg te voeren voordat deze het advies uitbrengt;
c. de raad zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis stelt van de wijze waarop aan het uitgebrachte advies gevolg wordt gegeven en
d. de raad, indien hij het advies niet of niet geheel wil volgen, in de gelegenheid stelt nader overleg met hem te voeren alvorens hij het besluit definitief neemt.

Als een bevoegd gezag het advies van de MR niet volgt, kan de MR een geschil aanhangig maken bij de geschillencommissie.
Onder de adviesbevoegdheid van de MR valt onder meer de vaststelling of wijziging van

de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid voor de school. Het gaat hierbij met name om de (meerjaren)begroting. Verder heeft de MR een adviesbevoegdheid bij de regeling van de vakantie.
Als het bevoegd gezag geen advies aan de MR heeft gevraagd en de MR van mening is dat het bevoegd gezag hem advies had moeten vragen, kan de MR een adviesgeschil voorleggen aan de geschillencommissie. De MR voegt daarbij het advies dat hij zou hebben uitgebracht als hem advies was gevraagd.

5.3 Intentiebesluit en gevolgen

In een aantal gevallen is de medezeggenschap gesplitst in het intentiebesluit en de regeling van de gevolgen van dat besluit. Dat is bijvoorbeeld het geval bij het aangaan van een duurzame samenwerking met een andere instelling. Het intentiebesluit is dan het voorstel tot samenwerking. Hierover heeft de hele MR de adviesbevoegdheid. Het personeel heeft daarnaast het instemmingsrecht over de regeling van de gevolgen van de samenwerking voor het personeel. Voor de ouders en leerlingen geldt het instemmingsrecht over de regeling van de gevolgen van het besluit voor ouders en leerlingen.

Het bevoegd gezag mag het intentiebesluit in het algemeen niet uitvoeren, zolang de betreffende geledingen van de MR nog niet hebben ingestemd met de gevolgen. Op deze manier wordt voorkomen dat de inspraak over de gevolgen niets meer voorstelt of dat een intentiebesluit niet meer is terug te draaien als de gevolgen achteraf zeer kwalijk blijken. Het bevoegd gezag moet inzicht geven in de gevolgen van het besluit. De MR kan immers slechts weloverwogen adviseren over een voorstel als er enig zicht is op de regeling van de gevolgen van het besluit.

De wet noemt drie artikelen waarin aanvullende eisen worden gesteld alvorens het bevoegd gezag een besluit kan nemen.

In artikel 15 lid 1 staat dat het bevoegd gezag een besluit over een aantal onderwerpen niet mag uitvoeren, voordat hij een definitief besluit heeft genomen over de gevolgen van dat besluit voor het personeel, de ouders en de leerlingen. Deze onderwerpen zijn de beëindiging, belangrijke inkrimping of uitbreiding van de werkzaamheden van de school, het aangaan, verbreken of belangrijk wijzigen van een duurzame samenwerking met een andere instelling, deelneming of beëindiging van deelneming aan een onderwijskundig project en ten slotte het oprichten van een centrale dienst.

In artikel 15 lid 2 staat dat het bevoegd gezag een besluit over de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid niet neemt zonder de onderwijskundige, de personele en de materiële belangen van de school/scholen mee te wegen. Het bevoegd gezag moet de afwegingen schriftelijk motiveren.

In artikel 15 lid 3 wordt geregeld dat het bevoegd gezag een besluit pas kan nemen nadat de ouders zijn geraadpleegd over: overdracht of fusie van de school of wijziging van het beleid ten aanzien daarvan;

- wijziging van (het beleid ten aanzien van) de grondslag van de school of omzetting van de school of van een onderdeel daarvan;
- sluiting van de school en
- de vaststelling van de onderwijstijd en
- de organisatie van de tussen- en buitenschoolse opvang.

5.4 Bevoegdheden van de GMR

- De GMR heeft een rol bij alle aangelegenheden die van gemeenschappelijk belang zijn voor alle scholen of voor een meerderheid van de scholen onder het schoolbestuur. Als een bevoegd gezag beleid ontwikkelt voor vier van de achttien scholen, dan wordt dit niet in de GMR besproken, maar in de vier medezeggenschapsraden van de betrokken scholen. Bij onderwerpen waar de geledingen een eigenstandig instemmingsrecht hebben, wordt dit ook in de GMR behandeld als het alle of een meerderheid van de scholen betreft. In de Wms zijn daarnaast drie onderwerpen opgenomen waarover de GMR adviesrecht heeft. Het gaat om: de vaststelling of wijziging van de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid;
- de criteria die het bevoegd gezag toepast bij de verdeling van de financiën over voorzieningen op bovenschools niveau en op schoolniveau;
- de aanstelling of het ontslag van personeel met managementtaken ten behoeve van meer dan één school.

Ten slotte heeft de personeelsgeleding de instemmingsbevoegdheid bij het formatieplan voor bovenschools aangesteld personeel.

5.5 Bevoegdheden MR niet van toepassing

In een aantal situaties zijn de wettelijke bevoegdheden van de MR niet van toepassing:

- het onderwerp is al geregeld in een wet of bij een andere op de wet gebaseerde regel (bijvoorbeeld een algemene maatregel van bestuur of een gemeentelijke verordening);
- het betreft een arbeidsvoorwaardelijke aangelegenheid, in dit geval is het Decentraal Georganiseerd Overleg (DGO, zie verder §6.3) bevoegd of het personeelsdeel van de MR;
- het onderwerp is bij cao geregeld;
- het betreft huisvestingszaken waarbij de gemeente als lokale overheid optreedt.

5.6 Verplichtingen van de MR

Naast de rechten staat in de Wms ook een aantal verplichtingen voor de MR geformuleerd, met name in artikel 7. Zo wordt de MR geacht openheid en mondeling overleg in de school te bevorderen. Verder moet de MR er op letten dat er op school niet wordt gediscrimineerd en bevorderen dat in gelijke gevallen gelijke behandeling van mannen en vrouwen plaatsvindt. Verder bevordert de MR de inschakeling van gehandicapten en allochtone werknemers. Ten slotte wordt in artikel 7 van de Wms ingegaan op het feit dat de MR een verslag schrijft van zijn werkzaamheden. Dit verslag wordt ter beschikking gesteld aan alle bij de school betrokkenen. Tevens moet de MR alle betrokkenen de gelegenheid geven overleg met hem te voeren naar aanleiding van dit verslag.
In artikel 22 onder d van de Wms is opgenomen dat in het medezeggenschapsstatuut moet worden vastgelegd hoe de MR, de GMR, de geledingen en alle andere raden elkaar en de geledingen waaruit ze zijn gekozen, informatie verstrekken over hun activiteiten.

6.
De MR en andere organen

6. De MR en andere organen

De MR functioneert niet in een vacuüm, maar onderhoudt allerlei relaties met andere organen op school. Tussen MR en bevoegd gezag bestaat een formele relatie. Het bevoegd gezag immers neemt allerlei besluiten over de school/scholen. Het bevoegd gezag bereidt deze beleidsplannen voor en legt ze als een voorgenomen besluit voor aan de MR. Als een besluit tot de aangelegenheden behoort waarover de MR zeggenschap kan uitoefenen, brengt hij advies uit of stemt er al dan niet mee in.
De relatie tussen de MR en het bevoegd gezag is een tamelijk officiële die moet worden omgezet in een praktisch werkbare relatie, waarbij beide partijen rekening houden met elkaars mogelijkheden en verantwoordelijkheden. Bij die relatie speelt de houding van beide partijen een belangrijke rol. Is er sprake van een actieve of een passieve MR? Waardeert het bevoegd gezag het als de MR kritisch is? Bij die relatie speelt ook de taakopvatting van beide partijen een rol: legt de MR de nadruk op het algemene belang van de school/scholen of juist op de deelbelangen van personeel of ouders of leerlingen? En vanuit welke visie en missie werkt het bestuur?

Relaties van de MR

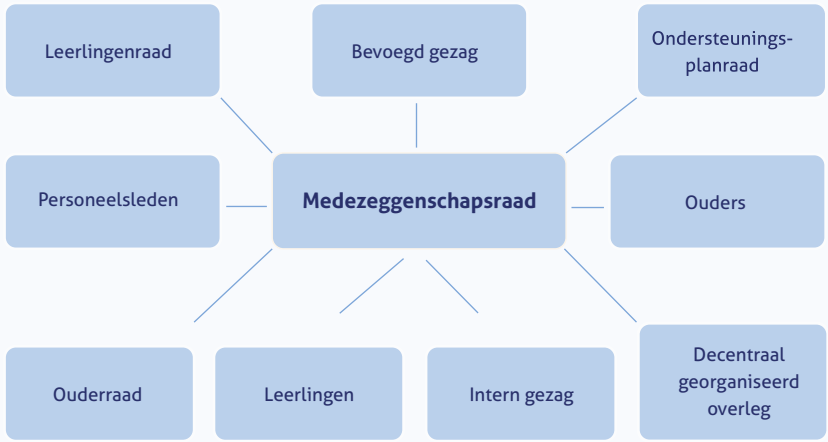

6.1 Het bevoegd gezag

Het bevoegd gezag is de instantie die de bestuurlijke verantwoordelijkheid draagt voor de school. Dit is ook het uitgangspunt van de Wms: er moet één instantie aanspreekbaar zijn, bijvoorbeeld voor de inspectie, voor het ministerie van Onderwijs, voor het personeel als werkgever en voor de ouders.
Het bevoegd gezag kent verschillende vormen:

- een vereniging met de ledenvergadering en het bestuur;
- een stichting met een stichtingsbestuur;
- bij openbaar bestuur de gemeenteraad met het college van burgemeester en wethouders, de bestuurscommissie, het openbaar lichaam op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen, de openbare rechtspersoon en de stichting.

Voor medezeggenschap maakt het niet uit welke organisatievorm het bevoegd gezag kent. Overal is de Wms van toepassing.
In het onderwijs wordt geregeld gesproken over het begrip 'good governance' ofwel 'goed bestuur'. Dit begrip wordt in verband gebracht met een terugtredende overheid, waardoor er meer verantwoordelijkheid wordt gelegd bij de schoolbesturen. Goed bestuur betekent bestuurders die weten waar ze het over hebben en zich moreel juist gedragen. Dit geldt voor toezichthouders en een ieder die betrokken is bij het bestuur in het onderwijs.
Door de sectororganisaties PO-Raad en VO-raad is een code voor 'goed bestuur' geschreven. Hierin staat onder meer dat de MR goed wordt geïnformeerd en dat door scholing, training en evaluatie medezeggenschap wordt gestimuleerd.
Het bevoegd gezag heeft een verticale en een horizontale verantwoordingsplicht. Verticaal wordt verantwoording afgelegd aan de overheid. De onderwijsinspectie controleert de kwaliteit van het onderwijs en de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) controleert de financiën. Horizontale verantwoording vindt plaats aan belanghebbenden, zoals het personeel, de ouders en de leerlingen of de lokale overheid en de maatschappelijke omgeving waarin de school functioneert.

6.2 De schoolleiding

De Wms geeft in artikel 1 onder h aan wat onder schoolleiding wordt verstaan:

> *'Schoolleiding': de directeur, bedoeld in de Wet op het primair onderwijs en de Wet op de expertisecentra en de rector, directeur of de leden van de centrale directie bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs, alsmede de conrectoren of de adjunct-directeuren.*

In de praktijk wordt de schoolleiding in het primair onderwijs gevormd door de (bovenschools) directeur en de adjunct-directeur en in sommige gevallen de locatieleider. In het voortgezet onderwijs vormen de rector en conrectoren of de directeur en adjunct-directeuren de schoolleiding. Daarnaast kunnen andere functies voorkomen.
De relatie tussen de MR en de schoolleider is van groot belang, omdat de schoolleider de spil is in de school. Hij is een intermediair tussen het bevoegd gezag en de school.
De schoolleider heeft twee petten op. Soms is hij uitvoerder van het beleid van het bevoegd gezag, soms is hij spreekbuis van de school. Bij de schoolleider komt alle informatie samen, bijvoorbeeld van het ministerie, van het samenwerkingsverband of het bevoegd gezag. Van de schoolleider mag dus worden verwacht dat deze deskundigheid bezit op allerlei terreinen die de school aangaan. Een goede MR maakt daar gepast gebruik van, zonder zijn autonome positie uit het oog te verliezen. Een kritische en onafhankelijke MR weet op onnadrukkelijke wijze de kennis van de schoolleider voor zijn eigen functioneren te benutten.

6.2.1 De schoolleider, de wet, het statuut en het reglement

Doordat er voor scholen en schoolbesturen grotere beleidsruimte ontstaat, verandert de positie van de schoolleider: hij krijgt meer taken en bevoegdheden. Van medepersoneelslid is de schoolleider veranderd in een manager met vergaande bevoegdheden. Zijn functie van primus inter pares verdwijnt geleidelijk. De precieze taken en bevoegdheden van de schoolleider liggen vast in het managementstatuut. Wanneer een schoolleider namens het bevoegd gezag de besprekingen voert met de MR kan hij geen lid zijn van de raad.

De schoolleiding wordt op verschillende plaatsen in de Wms genoemd, bijvoorbeeld bij het hierboven genoemde artikel 1, onder h.

Over het voeren van overleg met de MR zegt de wet het volgende in artikel 6, lid 5:

> *De besprekingen in de medezeggenschapsraad kunnen namens het bevoegd gezag worden gevoerd. Het bevoegd gezag kan een lid van de schoolleiding […] opdragen de besprekingen met de medezeggenschapsraad namens hem te voeren. Het bevoegd gezag kan dit lid van deze taak ontheffen op verzoek van het lid zelf of op verzoek van de medezeggenschapsraad.*

In het medezeggenschapsstatuut wordt aangegeven wanneer en wie namens het bevoegd gezag overleg voert met de MR. Artikel 22 onder f zegt hierover:

> *Indien besprekingen als bedoeld in artikel 6, eerste lid, namens het bevoegd gezag worden gevoerd, in welke gevallen en door wie dat geschiedt en in welke gevallen die persoon op zijn verzoek van die taak wordt ontheven.*

In het medezeggenschapsreglement ten slotte moet ook nog aandacht worden besteed aan de positie van de schoolleider als vertegenwoordiger van het bevoegd gezag en wel op grond van artikel 24 lid1 onder e. Hierin is het volgende bepaald:

> *1. In het reglement wordt in ieder geval geregeld dat:*
> *e. indien een lid van de schoolleiding dan wel een personeelslid dat is benoemd of te werk gesteld en is belast met managementtaken ten behoeve van meer dan een school is opgedragen om namens het bevoegd gezag op te treden in besprekingen met de medezeggenschapsraad, in welke gevallen op verzoek van de medezeggenschapsraad het bevoegd gezag zelf de besprekingen met de raad voert.*

6.2.2 De invloed van de schoolleider

Een lid van de schoolleiding kan grote invloed hebben op het functioneren van de MR. Dit kan zowel positief als negatief uitvallen. Bij een schoolleider die de MR als een belangrijk democratisch orgaan ziet en de leden daarom voortdurend direct op de hoogte brengt van actuele ontwikkelingen, is de balans positief. Het tegenovergestelde is het geval bij een schoolleider die de MR maar een lastig instituut vindt of die zoveel mogelijk zelf zijn zaakjes wil regelen.
De schoolleiding kan de MR op verschillende manieren stimuleren door:

- ruimhartig informatie te verstrekken aan MR-leden, de noodzakelijke informatie te verzamelen en te ordenen;
- de agenda van de MR-vergadering met de voorzitter door te nemen;
- agendapunten aan te dragen;
- te overleggen met MR-leden;
- de vergaderdata en agenda's van de personeelsvergaderingen, het schoolleidersoverleg en die van de MR op elkaar af te stemmen;
- op verzoek aanwezig te zijn bij vergaderingen van de MR;
- contacten met het bevoegd gezag te bevorderen: suggesties te doen voor de aanpak naar het bevoegd gezag en de MR te wijzen op zijn rechten;
- waardering te tonen voor het werk van de MR;
- zorg te dragen voor voldoende faciliteiten voor de MR en
- er blijk van te geven de inbreng van de MR serieus te nemen door waar mogelijk suggesties van de MR op te nemen in de eigen voorstellen.

De MR kan gebruikmaken van de deskundigheid van de schoolleiding. De aanwezige kennis wordt benut als een welkome bron van informatie. Daarnaast zijn er momenten waarop de MR zich wil beraden en zonder de schoolleiding van gedachten wil wisselen over thema's. De uitkomsten van een dergelijke bijeenkomst worden dan weer gedeeld met de schoolleiding.
Veel voorkomend is een planning waarbij eerst de MR-vergadering plaatsvindt en aansluitend de overlegvergadering met het bevoegd gezag. Tijdens de MR-vergadering kunnen MR-leden zonder aanwezigheid van de schoolleider voorstellen bespreken, vragen voorbereiden en discussiëren over inhoudelijke vraagstukken. In de overlegvergadering waarbij de schoolleider aanwezig is, krijgt de MR antwoorden op vragen, wordt informatie uitgewisseld en worden adviezen besproken.

6.2.3 Het managementstatuut

In het managementstatuut wordt de relatie geregeld tussen het bevoegd gezag en het management. In het statuut staan de bevoegdheden van het schoolmanagement en eventueel bovenschools management. Niet alleen het bevoegd gezag bestuurt, maar ook de bovenschools manager en de directeur/rector van een school oefenen bestuurlijke taken uit.
Het moet duidelijk zijn wie wat doet. Is er sprake van een overlap van bevoegdheden of blijven bepaalde taken liggen? Het managementstatuut moet hierover duidelijkheid bieden. Het schoolbestuur biedt het statuut jaarlijks aan de MR aan in het kader van de informatieplicht. Bij de vaststelling of wijziging van het managementstatuut heeft de GMR de adviesbevoegdheid.

6.3 Decentraal Georganiseerd Overleg

Het Decentraal Georganiseerd Overleg (DGO) is een overleg tussen een werkgever en de centrales van onderwijspersoneel, waarin wordt gesproken over de aangelegenheden die de rechtstoestand van het personeel in het algemeen betreffen. In het DGO in het primair onderwijs komen in ieder geval de aangelegenheden aan de orde die in de cao worden opgedragen aan het overleg bij de afzonderlijke instellingen, maar ook alle andere onderwerpen waar uitwerking van de arbeidsvoorwaarden aan de orde is.
Overigens kan de cao de uitwerking van bepaalde regelingen en afspraken ook opdragen aan het overleg tussen de werkgever en de personeelsgeleding van de MR.

6.4 De ouderraad en de leerlingenraad

Een MR op school is wettelijk verplicht. Voor een ouderraad of leerlingenraad geldt deze verplichting niet. In de Wms worden deze raden niet genoemd. Zij kunnen wel een belangrijke rol vervullen, namelijk als achterban van de ouder- of leerlinggeleding van de MR. Waar nodig kunnen de raden meedenken en meepraten over onderwerpen die ouders en leerlingen aangaan. Op bijna elke basisschool is er een ouderraad of oudervereniging. Op de meeste scholen voor voortgezet onderwijs is er zowel een ouderraad als een leerlingenraad. Het belangrijkste verschil tussen een MR en een ouder- of leerlingenraad is dat de MR een (beleids)orgaan is dat invloed kan uitoefenen op de besluitvorming van het bevoegd gezag. De ouder- of leerlingenraad wordt meer als een activiteitengroep beschouwd.

Er zijn verschillende mogelijkheden om de relatie tussen MR en ouder- of leerlingenraad vorm te geven. Er kan bijvoorbeeld (eens per jaar) gezamenlijk worden vergaderd of met een vertegenwoordiger elkaars vergaderingen bijwonen. Tevens kan sprake zijn van personele overlap: een leerling uit de leerlingenraad en een ouder uit de ouderraad zitten ook in de MR. Ook kunnen de voorzitters regelmatig overleggen of de notulen van de andere vergadering op de eigen agenda zetten.

6.5 Interne toezichthouder

Met de invoering van de Wet versterking bestuurskracht onderwijsinstellingen is het verplicht geworden dat de interne toezichthouder/het interne toezichthoudende orgaan halfjaarlijks overlegt met de MR. Een goed contact tussen beide organen is van belang, zij dienen immers hetzelfde doel namelijk het realiseren van goed onderwijs. Onderwerpen waarover kan worden gesproken, zijn de kwaliteit van het onderwijs en de toekomst van het onderwijsaanbod, het financieel en strategisch beleid, het functioneren van de medezeggenschap en het functioneren van het bestuur. De Raad van Toezicht informeert de bestuurder dat het gesprek met de MR plaatsvindt.

7.
Geschillen

7. Geschillen

Een oordeel geven over voorgenomen beleid betekent gedachten uitwisselen en standpunten innemen. Die standpunten hoeven niet altijd met elkaar overeen te komen. Natuurlijk zal er, in geval van een meningsverschil, eerst getracht worden door overleg nader tot elkaar te komen, maar dit lukt niet altijd. Indien de MR of één van de geledingen niet tot overeenstemming komen, kunnen zij dit voorleggen aan de geschillencommissie. Alle scholen zijn bij de LCG WMS aangesloten. De geschillencommissie doet een bindende uitspraak, dat wil zeggen dat alle partijen zich hieraan dienen te houden. De geschillencommissie kan een bemiddelingsvoorstel aan het bevoegd gezag en de MR voorleggen, tenzij een van beide hier geen prijs op stelt en een dwangsom opleggen aan het bevoegd gezag als het de Wms niet naleeft.

Tussen het bevoegd gezag en de MR kan over de volgende punten een geschil bestaan:

- instemming
- inhoud reglement en statuut
- advies
- naleving
- andere geschillen

7.1 Soorten geschillen

De geschillenregeling vormt een belangrijk onderdeel van de Wms. De wet onderscheidt vier soorten geschillen, namelijk geschillen met betrekking tot instemming, geschillen over de inhoud van het medezeggenschapsreglement en het medezeggenschapsstatuut, geschillen met betrekking tot advies en ten slotte geschillen met betrekking tot de naleving van de Wms en onderwijswetten.

7.1.1 Instemmingsgeschillen (artikel 32)

Indien het bevoegd gezag een voorstel doet en daarvoor van de MR of de geleding niet de vereiste instemming krijgt, kan het de geschillencommissie binnen zes weken na het onthouden van de instemming toestemming vragen om het besluit te nemen. Als het bevoegd gezag besluit tot aanmelding bij de geschillencommissie moet het de door hem gemaakte afweging van de belangen die voor hem of voor de MR aan de orde zijn hierbij overleggen. De commissie stelt de MR in de gelegenheid zijn argumenten voor het onthouden van instemming bij de commissie naar voren te brengen. Alleen het bevoegd gezag kan een instemmingsgeschil voorleggen aan de geschillencommissie.
De commissie beoordeelt of de MR in redelijkheid tot het onthouden van instemming heeft kunnen komen of dat er sprake is van bepaalde zwaarwegende omstandigheden die het voorstel van het bevoegd gezag rechtvaardigen.
Als het bevoegd gezag een besluit neemt waarmee de MR niet heeft ingestemd of waarvoor geen toestemming van de geschillencommissie is verkregen of wanneer überhaupt geen instemming aan de MR is gevraagd, kan de MR binnen zes weken schriftelijk de nietigheid van een besluit inroepen bij het bevoegd gezag. De MR kan de geschillencommissie verder vragen om het bevoegd gezag te verplichten dat het de gevolgen van een besluit ongedaan maakt. Het bevoegd gezag kan op zijn beurt aan de geschillencommissie vragen om uit te spreken dat de MR ten onrechte een beroep heeft gedaan op de nietigheid van een besluit.

7.1.2 Geschillen over de inhoud van het medezeggenschapsstatuut en het medezeggenschapsreglement (artikel 33)

Voor het vaststellen of wijzigen van het medezeggenschapsstatuut en het medezeggenschapsreglement is de instemming van twee derde van de leden van de MR noodzakelijk. Als die instemming niet wordt gegeven, is er sprake van een geschil. Het bevoegd gezag kan binnen zes weken aan de geschillencommissie vragen om het statuut of reglement alsnog vast te stellen. Als de geschillencommissie vindt dat het bevoegd gezag geen redelijk voorstel aan de MR heeft voorgelegd, geeft de geschillencommissie aan hoe het voorstel moet worden gewijzigd. Net als bij een instemmingsgeschil kan de MR ook bij een geschil over het medezeggenschapsstatuut of medezeggenschapsreglement schriftelijk de nietigheid inroepen bij het bevoegd gezag. En ook kan de MR de geschillencommissie vragen het bevoegd gezag te verplichten de gevolgen van een besluit ongedaan te maken. Het bevoegd gezag kan de geschillencommissie vragen uit te spreken dat de MR ten onrechte een beroep heeft gedaan op de nietigheid. Er is geen geschil mogelijk over de bevoegdhedenverdeling in het MR-reglement.

7.1.3 Adviesgeschillen (artikel 34)

Als het bevoegd gezag een besluit neemt waarbij wordt afgeweken van het advies van de MR, geldt dat de uitvoering van het besluit met zes weken wordt opgeschort, tenzij de MR er geen bezwaar tegen heeft dat het besluit onmiddellijk wordt uitgevoerd. Binnen zes weken na de mededeling van het bevoegd gezag dat hij het advies van de MR niet zal opvolgen, kan de MR het geschil aan de geschillencommissie voorleggen. Bij de geschillencommissie brengt zowel het bevoegd gezag als de MR zijn argumenten naar voren. Als de MR niet binnen zes weken reageert, kan het bevoegd gezag het besluit uitvoeren.
Als het bevoegd gezag ten onrechte geen advies heeft gevraagd aan de MR, kan de MR binnen zes weken nadat hij hiervan op de hoogte is geraakt, een geschil voorleggen aan de geschillencommissie. De MR verstrekt daarbij het advies dat hij zou hebben gegeven als hem wel om advies was gevraagd.
De Commissie toetst of het bevoegd gezag bij het niet of niet geheel volgen van het advies bij afweging van de belangen niet in redelijkheid tot zijn besluit heeft kunnen komen. De geschillencommissie beoordeelt of het besluit al dan niet in stand kan blijven. De geschillencommissie kan daarbij het bevoegd gezag verplichten om bepaalde gevolgen van het besluit ongedaan te maken of om na te laten het besluit, of onderdelen daarvan, uit te voeren.

7.1.4 Nalevingsgeschillen Wms en onderwijswetten (artikel 35)

Zowel de MR als het bevoegd gezag kan een nalevingsgeschil over de Wms of een andere relevante onderwijswet aan de geschillencommissie voorleggen. De geschillencommissie kan de MR of het bevoegd gezag een verplichting opleggen of hem dwingen iets na te laten. Als de MR een dergelijke verplichting niet uitvoert, kan de geschillencommissie de MR ontbinden. Het bevoegd gezag moet dan verkiezingen voor een nieuwe MR organiseren. Als het bevoegd gezag een verplichting van de geschillencommissie niet opvolgt, kan hem een dwangsom worden opgelegd. Als de MR wil dat de uitspraak van de geschillencommissie ten uitvoer wordt gelegd, geldt daarvoor een aparte procedure. De MR kan de geschillencommissie schriftelijk verzoeken om zijn uitspraak - waaraan de dwangsom is verbonden - neer te leggen bij de griffie van de rechtbank van het arrondissement waarin het betrokken bevoegd gezag is gevestigd. De voorzieningenrechter van de rechtbank kan vervolgens verlof verlenen.

7.1.5 Andere geschillen

De Wms biedt de mogelijkheid ook andere geschillen te benoemen. Als van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt, dan moet in het medezeggenschapsreglement worden opgenomen wat de procedure is voor de beslechting van dergelijke geschillen. Een voorbeeld is als de MR een initiatiefvoorstel indient en het bevoegd gezag daar binnen de gestelde termijn niet op reageert. De geschillencommissie kan dan een termijn vaststellen waarbinnen het bevoegd gezag alsnog moet reageren. Ook als de MR van mening is dat het bevoegd gezag een onvoldoende gemotiveerde reactie geeft, kan de geschillencommissie het bevoegd gezag een termijn opleggen waarbinnen het alsnog moet reageren.

7.2 Andere rechtsgangen

Als de MR of het bevoegd gezag het niet eens zijn met een uitspraak van de geschillencommissie, kunnen zij binnen een maand beroep instellen bij de Ondernemingskamer bij het Gerechtshof in Amsterdam. Als het tot een proces komt, kan een MR of een geleding er nooit toe worden veroordeeld de proceskosten te betalen.

NAWOORD

Medezeggenschap is van belang voor het borgen van de kwaliteit van het onderwijs. Bestuurders, leerlingen, onderwijspersoneel, ouders en schoolleiders hebben hierin allen een taak te vervullen.
Wie op de hoogte wil blijven van de actuele ontwikkelingen op het gebied van medezeggenschap in het onderwijs kan daarvoor terecht op de website www.infowms.nl of op www.onderwijsgeschillen.nl

8.
Bijlagen

Bijlage 1

Voorbeeld organogrammen

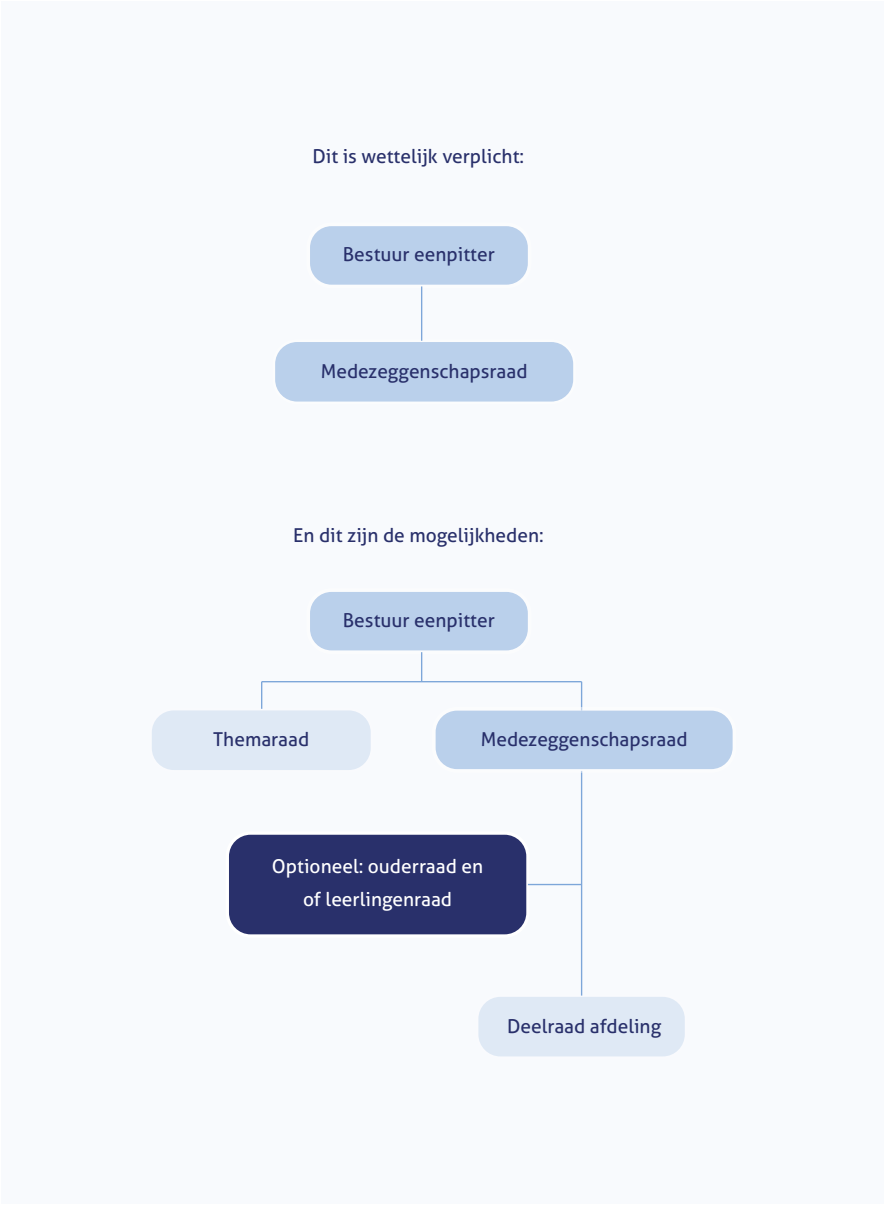

Dit is wettelijk verplicht:

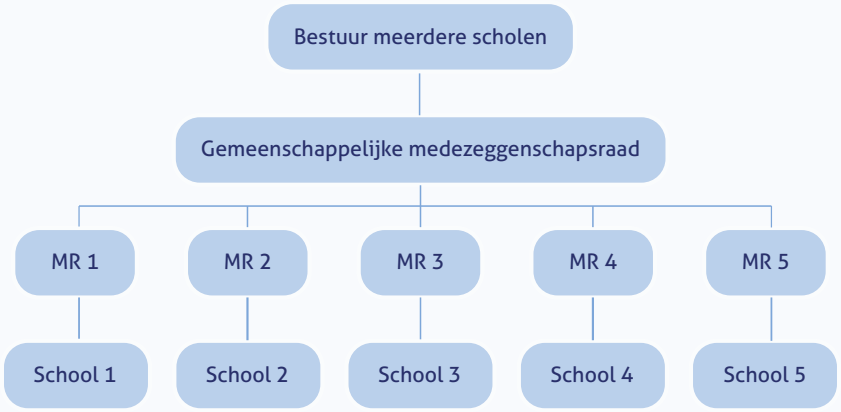

En dit zijn de mogelijkheden:

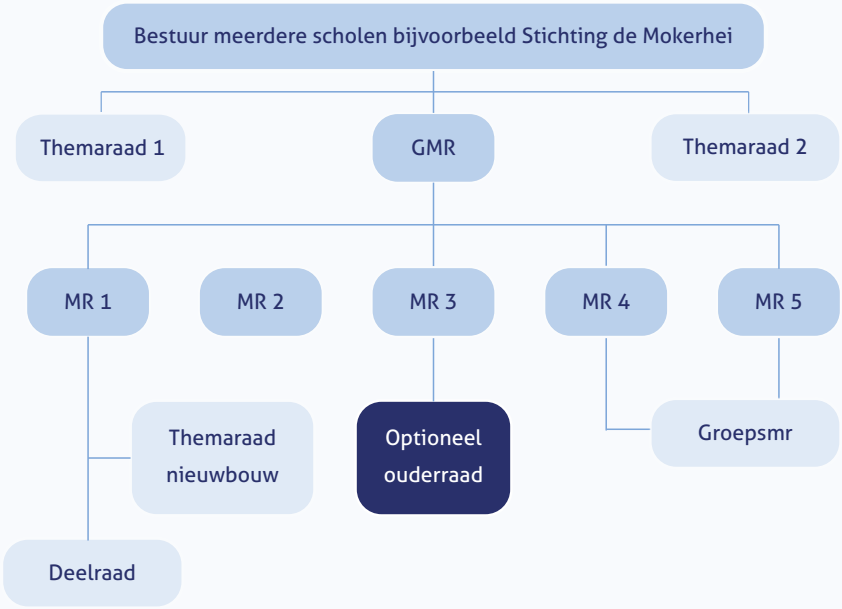

Dit is wettelijk verplicht passend onderwijs:

75 samenwerkingsverbanden primair onderwijs

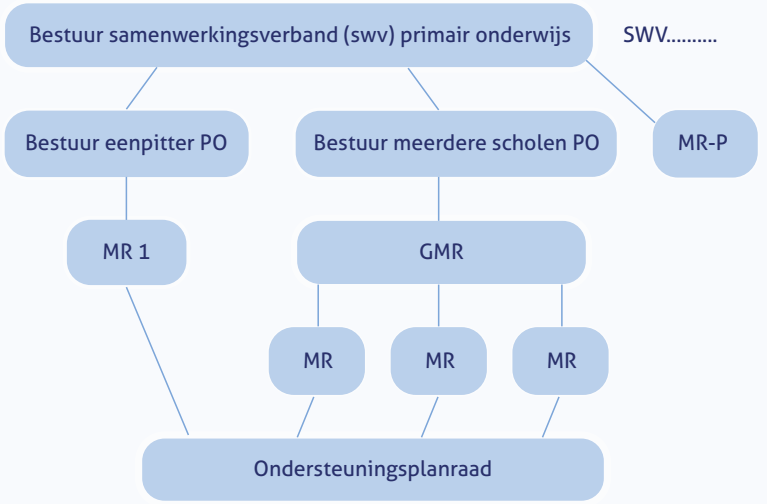

75 samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs

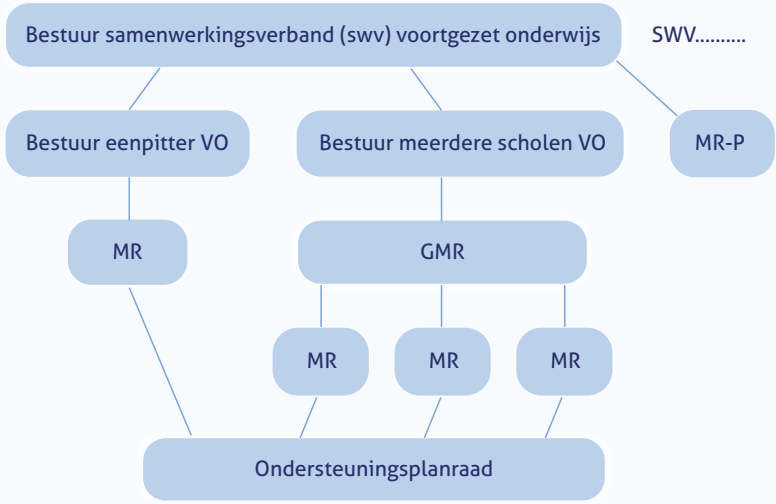

Bijlage 2. Overzicht verdeling bevoegdheden

Instemmings- en adviesbevoegdheden (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad en ondersteuningsplanraad onder de Wms

I = instemming P = personeelsgeleding O = oudergeleding
A = advies O/L = ouders- en leerlinggeleding L = leerlinggeleding

Artikel 10. Instemmingsbevoegdheid medezeggenschapsraad

Het bevoegd gezag behoeft de voorafgaande instemming van de medezeggenschapsraad voor elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot in ieder geval de volgende aangelegenheden:

	MR	P	O/L	O	L
a. verandering van de onderwijskundige doelstellingen van de school;	I				
b. vaststelling of wijziging van het schoolplan dan wel het leerplan of de onderwijs- en examenregeling;	I				
c. vaststelling of wijziging van een mogelijk schoolreglement;	I				
d. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot het verrichten van ondersteunende werkzaamheden door ouders ten behoeve van de school en het onderwijs;	I				
e. vaststelling of wijziging van regels op het gebied van het veiligheids-, gezondheids- en welzijnsbeleid, voor zover niet behorend tot de bevoegdheid van de personeelsgeleding;	I				
f. de aanvaarding van materiële bijdragen of geldelijke bijdragen anders dan in artikel 13, onderdeel c, en artikel 14, tweede lid, onderdeel c, bedoeld en niet gebaseerd op de onderwijswetgeving indien het bevoegd gezag daarbij verplichtingen op zich neemt waarmee de leerlingen binnen de schooltijden respectievelijk het onderwijs en tijdens de activiteiten die worden georganiseerd onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag, alsmede tijdens het overblijven, zullen worden geconfronteerd;	I				
g. de vaststelling of wijziging van de voor de school geldende klachtenregeling;	I				
h. overdracht van de school of van een onderdeel daarvan, respectievelijk fusie van de school met een andere school, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake, waaronder begrepen de fusie-effectrapportage, bedoeld in artikel 64b van de Wet op het primair onderwijs, artikel 66b van de Wet op de expertisecentra en artikel 3.31 van de Wet voortgezet onderwijs 2020;	I				
i. de verzelfstandiging van een nevenvestiging, of een deel van de school of nevenvestiging dat zich op een andere locatie bevindt dan de plaats van vestiging van die school of nevenvestiging op grond van artikel 84a van de Wet op het primair onderwijs;	I				
j. vaststelling of wijziging van de data, bedoeld in artikel 2.42 lid 3 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.	I				

Artikel 11. Adviesbevoegdheid medezeggenschapsraad

1. De medezeggenschapsraad wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot in ieder geval de volgende aangelegenheden:

	MR	P	O/L	O	L
a. vaststelling of wijziging van het lesrooster in het voortgezet onderwijs	A				
b. vaststelling of wijziging van de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid voor de school, waaronder de voorgenomen bestemming van de middelen die door het bevoegd gezag ten behoeve van de school uit de openbare kas zijn toegekend of van anderen zijn ontvangen, met uitzondering van de middelen, bedoeld in artikel 13,	A				

	MR	P	O/L	O	L
onderdeel c, en artikel 14, tweede lid, onderdeel c;					
c. beëindiging, belangrijke inkrimping, niet zijnde een verzelfstandiging als bedoeld in artikel 84a, eerste lid, van de Wet op het primair onderwijs, of uitbreiding van de werkzaamheden van de school of van een belangrijk onderdeel daarvan, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake;	A				
d. het aangaan, verbreken of belangrijk wijzigen van een duurzame samenwerking met een andere instelling, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake;	A				
e. deelneming of beëindiging van deelneming aan een onderwijskundig project of experiment, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake;	A				
f. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot de organisatie van de school;	A				
g. vaststelling of wijziging van een regeling op het gebied van aanstellings- of ontslagbeleid voor zover die vaststelling of wijziging verband houdt met de grondslag van de school of de wijziging daarvan;	A				
h. aanstelling of ontslag van de schoolleiding;	A				
h1. aanstelling of ontslag van de leden van het bestuur;	A				
i. vaststelling of wijziging van de concrete taakverdeling binnen de schoolleiding, alsmede vaststelling of wijziging van het managementstatuut;	A				
j. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot de toelating en verwijdering van leerlingen;	A				
k. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot de toelating van studenten die elders in opleiding zijn voor een functie in het onderwijs;	A				
l. regeling van de vakantie;	A				
m. het oprichten van een centrale dienst;	A				
n. nieuwbouw of belangrijke verbouwing van de school;	A				
o. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot het onderhoud van de school;	A				

	OPR	P	O/L	O	L
q. vaststelling of wijziging van de wijze waarop de voorziening, bedoeld in artikel 45, tweede lid van de Wet op het primair onderwijs, wordt georganiseerd;	A				
q. vaststelling van de competentieprofielen van de toezichthouders en het toezichthoudend orgaan alsmede van de leden van het bestuur; en	A				
r. vaststelling of wijziging van het ondersteuningsaanbod van de school, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 1 van de Wet op de expertisecentra en artikel 1 van de Wet voortgezet onderwijs 2020.	A				

2. Het eerste lid, onderdeel q is niet van toepassing op de medezeggenschapsraad van het samenwerkingsverband.

Artikel 11a Adviesbevoegdheid ondersteuningsplanraad

De ondersteuningsplanraad wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over elk door het samenwerkingsverband te nemen besluit met betrekking tot in ieder geval de volgende aangelegenheden:

	MR	P	O/L	O	L
a. de vaststelling van de competentieprofielen van de toezichthouders en het toezichthoudend orgaan, alsmede van de leden van het bestuur van het samenwerkingsverband; en	A				
b. aanstelling of ontslag van de leden van het bestuur van het samenwerkingsverband.	A				

Artikel 12 Instemmingsbevoegdheid personeelsdeel medezeggenschap

	MR	P	O/L	O	L
1. Het bevoegd gezag behoeft de voorafgaande instemming van het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door het personeel is gekozen, voor elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot de volgende aangelegenheden:					
a. regeling van de gevolgen voor het personeel van een besluit met betrekking tot een aangelegenheid als bedoeld in artikel 10 onder i, of artikel 11 onder c, d, e en m;		I			
b. vaststelling of wijziging van de samenstelling van de formatie;		I			
c. vaststelling of wijziging van regels met betrekking tot de nascholing van het personeel;		I			
d. vaststelling of wijziging van een mogelijk werkreglement voor het personeel en van de opzet en de inrichting van het werkoverleg, voor zover het besluit van algemene gelding is voor alle of een gehele categorie van personeelsleden;		I			
e. vaststelling of wijziging van de verlofregeling van het personeel;		I			
f. vaststelling of wijziging van een arbeids- en rusttijdenregeling van het personeel;		I			
g. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot de toekenning van salarissen, toelagen en gratificaties aan het personeel;		I			
h. vaststelling of wijziging van de taakverdeling respectievelijk de taakbelasting binnen het personeel, de schoolleiding daaronder niet begrepen;		I			
i. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot personeelsbeoordeling, functiebeloning en functiedifferentiatie;		I			
j. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot het overdragen van de bekostiging;		I			
k. vaststelling of wijziging van een regeling op het gebied van de arbeidsomstandigheden, het ziekteverzuim of het re-integratiebeleid;		I			
l. vaststelling of wijziging van een regeling op het gebied van het bedrijfsmaatschappelijk werk;		I			
m. vaststelling of wijziging van een regeling over het verwerken van en de bescherming van persoonsgegevens van het personeel;		I			
n. vaststelling of wijziging van een regeling inzake voorzieningen die gericht zijn op of geschikt zijn voor waarneming van of controle op aanwezigheid, gedrag of prestaties van het personeel;		I			
o. vaststelling of wijziging van een regeling op het gebied van het bevorderingsbeleid of op het gebied van het aanstellings- en ontslagbeleid voor zover die vaststelling of wijziging geen verband houdt met de grondslag van de school of de wijziging daarvan;		I			
p. vaststelling of wijziging van regels waarover partijen die een collectieve arbeidsovereenkomst hebben gesloten, zijn overeengekomen dat die regels of de wijziging daarvan in het overleg tussen bevoegd gezag en het personeelsdeel van de medezeggenschapsraad tot stand wordt gebracht;		I			
q. vaststelling of wijziging van de regeling, bedoeld in artikel 28, derde lid;		I			
r. vaststelling of wijziging van de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de dagen, bedoeld in artikel 10, onderdeel j.		I			
2. Het bevoegd gezag van een speciale school voor basisonderwijs dat tevens bevoegd gezag is van een of meer basisscholen behoeft de voorafgaande instemming van het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door het personeel van eerstgenoemde school is gekozen voor elk door hem te nemen besluit met betrekking tot de inzet van de bekostiging die op grond van artikel 122, eerste lid, van de Wet op het primair onderwijs aan eerstgenoemde school is toegekend.		I			

Artikel 13. Instemmingsbevoegdheid ouders/ leerlingendeel medezeggenschapsraad bij een school als bedoeld in de WPO en de WEC, met uitzondering van scholen voor voortgezet speciaal onderwijs

MR	P	O/L	O	L

1. Het bevoegd gezag van een school als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs en de Wet op de expertisecentra, met uitzondering van scholen voor voortgezet speciaal onderwijs, behoeft de voorafgaande instemming van het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door de ouders of de leerlingen is gekozen, voor elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot de volgende aangelegenheden:

a.	regeling van de gevolgen voor de ouders of leerlingen van een besluit met betrekking tot een aangelegenheid als bedoeld in artikel 10, onder i, of artikel 11, eerste lid, onder c, d, e en m;			I	
b.	verandering van de grondslag van de school of omzetting van de school of van een onderdeel daarvan, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake;			I	
c.	de vaststelling of wijziging van de hoogte en de vaststelling of wijziging van de bestemming van de middelen die van de ouders of de leerlingen worden gevraagd zonder dat daartoe een wettelijke verplichting bestaat onderscheidenlijk zijn ontvangen op grond van een overeenkomst die door de ouders is aangegaan;			I	
d.	vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot voorzieningen ten behoeve van de leerlingen;			I	
e.	vaststelling of wijziging van een mogelijk ouder- of leerlingenstatuut;			I	
f.	de wijze waarop invulling wordt gegeven aan tussenschoolse opvang;			I	
g.	vaststelling van de schoolgids , met uitzondering van de daarin opgenomen informatie over de basisondersteuningsvoorzieningen, bedoeld in de Wet op het primair onderwijs en de Wet voortgezet onderwijs 2020, en het ondersteuningsaanbod van de school, bedoeld in de Wet op het primair onderwijs, Wet op de expertisecentra en de Wet voortgezet onderwijs 2020;			I	
h.	vaststelling van de onderwijstijd voor zover het geen voorgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra betreft;			I	
i.	vaststelling of wijziging van een regeling over het verwerken van en de bescherming van persoonsgegevens van ouders en leerlingen;			I	
j.	vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot activiteiten die buiten de voor de school geldende onderwijstijd worden georganiseerd onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag;			I	
k.	vaststelling of wijziging van het beleid ten aanzien van de uitwisseling van informatie tussen bevoegd gezag en ouders.			I	

2. Het bevoegd gezag van een school als bedoeld in de Wet op de expertisecentra, met uitzondering van scholen voor voortgezet speciaal onderwijs, behoeft, ten aanzien van voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de Wet op expertisecentra, voorafgaand aan instemming met betrekking tot de vaststelling van de gehele schoolgids als bedoeld in het eerste lid, onderdeel g, afzonderlijk instemming van het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door de ouders en de leerlingen is gekozen voor het in die schoolgids opgenomen onderdeel met betrekking tot de jaarlijkse vaststelling van het totaal aantal uren en het soort activiteiten dat als onderwijstijd als bedoeld in artikel 2.38, eerste tot en met vijfde lid, van de Wet voortgezet onderwijs 2020 dan wel artikel 25, eerste lid van de Wet op de Expertisecentra wordt geprogrammeerd alsmede voor het onderdeel met betrekking tot het beleid ten aanzien van lesuitval als bedoeld in artikel 22, eerste lid, onderdeel c, onder 2°, van de Wet op de expertisecentra.

MR	P	O/L	O	L
			I	

Artikel 14. Instemmingsbevoegdheid ouders/ leerlingendeel medezeggenschapsraad bij een school als bedoeld in de WVO 2020 of een school voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de WEC

	MR	P	O/L	O	L
1. Het bevoegd gezag van een school als bedoeld in de Wet voortgezet onderwijs 2020 en van een school voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra behoeft de voorafgaande instemming van het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door de ouders en de leerlingen is gekozen, voor elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot de volgende aangelegenheden:					
a. de vaststelling van de schoolgids, met uitzondering van de daarin opgenomen informatie over de basisondersteuningsvoorzieningen, bedoeld in de Wet op het primair onderwijs en de Wet voortgezet onderwijs 2020, en het ondersteuningsaanbod van de school, bedoeld in de Wet op het primair onderwijs, Wet op de expertisecentra en de Wet voortgezet onderwijs 2020;			I		
b. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot activiteiten die buiten de voor de school geldende onderwijstijd worden georganiseerd onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag;			I		
2. Het bevoegd gezag behoeft tevens de voorafgaande instemming van het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door de ouders is gekozen, voor elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot de volgende aangelegenheden:					
a. regeling van de gevolgen voor de ouders van een besluit met betrekking tot een aangelegenheid als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onder c, d, e en m;				I	
b. verandering van de grondslag van de school of omzetting van de school of van een onderdeel daarvan, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake;				I	
c. de vaststelling of wijziging van de hoogte en de vaststelling of wijziging van de bestemming van de middelen die van de ouders of de leerlingen worden gevraagd zonder dat daartoe een wettelijke verplichting bestaat onderscheidenlijk zijn ontvangen op grond van een overeenkomst die door de ouders is aangegaan;				I	
d. de vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot het beheersbaar houden van de middelen die van de ouders of de leerlingen worden gevraagd voor schoolkosten, met uitzondering van lesmateriaal, als bedoeld in artikel 2.110 van de Wet voortgezet onderwijs 2020, die door het bevoegd gezag noodzakelijk worden bevonden;				I	
e. vaststelling of wijziging van een mogelijk ouderstatuut;				I	
f. vaststelling of wijziging van een regeling over het verwerken van en de bescherming van persoonsgegevens van ouders;				I	
g. vaststelling of wijziging van het beleid ten aanzien van de uitwisseling van informatie tussen bevoegd gezag en ouders.				I	
3. Het bevoegd gezag behoeft tevens de voorafgaande instemming van het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door de leerlingen is gekozen, voor elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot de volgende aangelegenheden:					
a. regeling van de gevolgen voor de leerlingen van een besluit met betrekking tot een aangelegenheid als bedoeld in artikel 11 onder c, d, e en m;					I
b. vaststelling of wijziging van het leerlingenstatuut, bedoeld in artikel 2.98 van de Wet voortgezet onderwijs 2020 dan wel een mogelijk leerlingenstatuut anders dan bedoeld in artikel 2.98 van de Wet voortgezet onderwijs 2020;					I
c. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking					I

MR	P	O/L	O	L

tot voorzieningen ten behoeve van de leerlingen;

d. vaststelling of wijziging van een regeling over het verwerken van en de bescherming van persoonsgegevens van leerlingen; | | | | | I |

e. vaststelling of wijziging van het leerlingenparticipatiebeleid, bedoeld in artikel 2.92 tweede lid onderdeel j van de Wet voortgezet onderwijs 2020. | | | I | |

4. Het bevoegd gezag van een school als bedoeld in de Wet op het voorgezet onderwijs en van een school voor voorgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra behoeft voorafgaand aan instemming met betrekking tot de vaststelling van de gehele schoolgids als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, afzonderlijk instemming van het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door de ouders en de leerlingen is gekozen voor het in die schoolgids opgenomen onderdeel met betrekking tot de jaarlijkse vaststelling van het totaal aantal uren en soort activiteiten dat als onderwijstijd als bedoeld in artikel 2.38, eerste tot en met vijfde lid, van de Wet voortgezet onderwijs 2020 dan wel artikel 25, eerste lid, van de Wet op de expertisecentra wordt geprogrammeerd alsmede voor het onderdeel met betrekking tot het beleid ten aanzien van lesuitval als bedoeld in artikel 2.92, tweede lid, onderdeel c, van de Wet voortgezet onderwijs 2020 onderscheidenlijk artikel 22, eerste lid, onderdeel c, onder 2°, van de Wet op de expertisecentra.

Artikel 14a. Instemmingsrecht ondersteuningsplanraad

Het samenwerkingsverband behoeft de voorafgaande instemming van de ondersteuningsplanraad voor elk door het samenwerkingsverband te nemen besluit met betrekking tot vaststelling of wijziging van het ondersteuningsplan, bedoeld in artikel 18a van de Wet op het primair onderwijs, respectievelijk artikel 2.47 van de Wet voortgezet onderwijs 2020.

ODR	P	O/L	O	L
I				

Artikel 16. Bevoegdheden gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

1. De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad treedt, indien het aangelegenheden betreft die van gemeenschappelijk belang zijn voor alle scholen of voor de meerderheid van de scholen, in de plaats van de medezeggenschapsraad van die scholen. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing op de onderscheiden geledingen van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad indien het bevoegdheden van een geleding van de medezeggenschapsraad betreft.

2. De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot:

GMR	P	O/L	O	L

a. vaststelling of wijziging van de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid voor de desbetreffende scholen, waaronder de voorgenomen bestemming van de middelen die aan het bevoegd gezag ten behoeve van elk van de scholen uit de openbare kas zijn toegerekend of van anderen zijn ontvangen; | A | | | | |

b. de criteria die worden toegepast bij de verdeling van deze middelen over voorzieningen op bovenschools niveau en op schoolniveau; | A | | | | |

c. de aanstelling of het van ontslag van personeel dat is belast met managementtaken ten behoeve van meer dan een school. | A | | | | |

3. Het bevoegd gezag behoeft de voorafgaande instemming van het deel van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad dat uit en door het personeel is gekozen voor elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot vaststelling of wijziging van de samenstelling van de formatie van personeel dat is benoemd of te werk gesteld zonder benoeming dat werkzaamheden verricht ten behoeve van meer dan een school. | | I | | | |

Bijlage 3

Medezeggenschapsbegrippen

Achterban: alle personeelsleden, ouders en leerlingen van de school die een vertegenwoordiger hebben in de MR

Actief kiesrecht: het recht om als ouder, personeelslid of leerling een stem uit te brengen op een MR-kandidaat

Adviesbevoegdheid: de bevoegdheid om als MR of als geleding van die raad, te adviseren over in het medezeggenschapsreglement vastgelegde onderwerpen

Bevoegd gezag: orgaan dat de bestuurlijke verantwoordelijkheid draagt voor de school (zie ook schoolbestuur)

Bovenbestuurlijke medezeggenschapsraad: medezeggenschapsraad die kan worden ingesteld bij besturen die inhoudelijk met elkaar samenwerken

Bovenschools personeel: personeel dat taken verricht voor alle scholen die onder het schoolbestuur vallen

BRIN-nummer: nummer waaronder een school bij de overheid staat geregistreerd

Centrale dienst: orgaan met eigen personeelsleden dat aan het schoolbestuur ondersteuning biedt en managementinformatie verstrekt

Code goed bestuur: per onderwijssector vastgestelde lijst met gedragsregels voor het schoolbestuur

Competentieprofiel: overzicht van gewenste competenties in verband met werving en selectie leden van bestuur of toezicht

Deelraad: medezeggenschapsraad die kan worden ingesteld voor een deel van de school, bijvoorbeeld op een nevenvestiging of op een locatie met een specifieke onderwijssoort, bijvoorbeeld vmbo

Eigenstandige bevoegdheid: exclusieve instemmingsbevoegdheid voor één geleding

Faciliteitenregeling: voorzieningen voor de MR-leden om hun medezeggenschapswerk goed uit te kunnen voeren

Geleding: het deel van de MR dat uit en door het personeel, dan wel uit en door de ouders en de leerlingen is gekozen.

Geschillencommissie: onafhankelijke commissie die een bindende uitspraak doet als het bevoegd gezag en de MR van mening verschillen over een voorgenomen besluit

Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad: medezeggenschapsraad die op bovenschools niveau functioneert

Groepsmedezeggenschapsraad: medezeggenschapsraad die kan worden ingesteld bij een groep van scholen

Huishoudelijk reglement: regeling over alle afspraken en procedures die niet zijn opgenomen in het medezeggenschapsreglement, bijvoorbeeld taken van de voorzitter of regels over de besluitvorming

Informatieplicht: vereiste aan het bevoegd gezag om de MR ongevraagd en op tijd inlichtingen te verstrekken die hij nodig heeft om zijn taak te kunnen vervullen

Initiatiefrecht: bevoegdheid van de MR om alle zaken die de school aangaan, te bespreken en daarover aan het bevoegd gezag voorstellen te doen en standpunten kenbaar te maken

Instemmingsbevoegdheid: de bevoegdheid om als MR of als geleding van die raad, in te stemmen met door het bevoegd gezag voorgelegde voorstellen over onderwerpen die in het reglement vastliggen

Medezeggenschapsreglement: zie reglement

Medezeggenschapsstatuut: zie statuut

MR: wettelijk verplicht orgaan per school, waarin ouders en personeelsleden (en in het voortgezet onderwijs ook leerlingen) meepraten over schoolbeleid en hier advies of instemming over uitbrengen

Omzetting bevoegdheid: het veranderen van een adviesbevoegdheid in een instemmingsbevoegdheid of omgekeerd

Ondersteuningsplan: plan waarin het bestuur van het samenwerkingsverband de wijze en kosten van ondersteuning voor passend onderwijs plant

OPR: ondersteuningsplanraad; medezeggenschapsraad bij een samenwerkingsverband

Overdracht bevoegdheid: het overdragen van een eigenstandige bevoegdheid van een geleding aan de (G)MR

Passief kiesrecht: het recht om zelf in de (G)MR te kunnen worden gekozen

Pariteit: de voorwaarde dat de geledingen van de MR even groot zijn, dat wil zeggen dat er evenveel personeelsleden als ouderleden (dan wel leerlingleden) in de MR zitten

Reglement: document waarin de taken en bevoegdheden van de MR zijn vastgelegd en waarin is opgenomen over welke onderwerpen de medezeggenschapsraad of een geleding daarvan instemmings- of adviesbevoegdheid heeft

Samenwerkingsverband: samenwerkende schoolbesturen in een bepaalde regio die als taak hebben om kinderen met een handicap of gedragsproblemen een passende onderwijsplek te bieden

Schoolbestuur: orgaan dat de bestuurlijke verantwoordelijkheid draagt voor de school (zie ook bevoegd gezag)

Schoolplan: Beleidsplan van de school dat eens in de vier jaar wordt vastgesteld

Statuut: soort 'grondwet van de medezeggenschap'; geeft de medezeggenschapsverhoudingen bij een bevoegd gezag weer en bevat voorwaarden voor het goed functioneren van de medezeggenschapsorganen

Themaraad: medezeggenschapsraad die zich met slechts één onderwerp uit artikel 10, 11 of 16 Wms bezig houdt

Voorgenomen besluit: uitgewerkt plan van het bevoegd gezag over een bepaald onderwerp dat aan de MR moet worden voorgelegd

Wms: Wet Medezeggenschap op Scholen, de wet die de medezeggenschap in het primair, voortgezet en speciaal onderwijs regelt

Zittingsduur: termijn die MR-leden in de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad mogen zitten

Bijlage 4

Trefwoordenregister

Achterban	21, 25, 33, 35, 36, 37, 54,78
Actief kiesrecht	78
Adviesrecht	16, 45, 117
Centrale dienst	17, 45, 68, 78, 87, 88, 90, 97, 98, 100, 118, 124
Deelraad	11, 22, 23, 78, 82, 111, 114
Eigenstandige bevoegdheid	25, 79
Faciliteiten	21, 24, 27, 53, 79
Geleding	4, 16, 17, 18, 23, 25, 26, 33, 35, 36, 39, 40, 42, 44, 46, 57, 58, 60, 66, 76, 78, 80, 89, 93, 97, 98, 108, 109, 112, 113, 114, 117, 124
Geschillencommissie	40, 42, 43, 44, 57, 58, 59, 60, 79
Groepsmedezeggenschapsraad	22, 23, 79, 111
Huishoudelijk reglement	27, 31, 33, 79
Informatieplicht	4, 54, 79
Initiatiefrecht	25, 39, 40, 42, 79
Instemmingsrecht	16, 23, 25, 40, 42, 44, 76, 117
Jaarplan	29, 30
Medezeggenschapsreglement	18, 21, 24, 24, 29, 52, 57, 58, 60, 78, 79, 109, 110, 113, 115, 117, 126
Medezeggenschapsstatuut	11, 12, 21, 22, 24, 29, 40, 54, 57, ,58 79, 112, 117, 125
Omzetting	25, 26, 45, 72, 74, 80, 102, 104, 106, 113, 114
Ondersteuningsplanraad (OPR)	9, 11, 16, 66, 69, 76, 92, 93, 100, 108
Overdracht	11, 25, 26, 45, 80, 98, 113, 114
Passief kiesrecht	17, 80
Pariteit	80
Samenwerkingsverband	11, 16, 17, 51, 68, 69, 76, 80,88, 89, 90, 91, 92, 97, 100, 108, 122, 124
Schoolbestuur	4, 10, 17, 30, 45, 54, 78, 80
Schorsing	35, 129
Themaraad	22, 23, 24, 25, 31, 81, 111, 114
Voorgenomen besluit	33, 41, 42, 49, 79, 81
Werkplan	29, 30
Zittingsduur	25, 81, 113

Bijlage 5

Gebruikte afkortingen

- BRIN	basisregistratie instelling
- CAO	collectieve arbeidsovereenkomst
- DUO	dienst uitvoering onderwijs
- GMR	gemeenschappelijke medezeggenschapsraad
- HAVO	hoger algemeen vormend onderwijs
- LCG WMS	landelijke commissie voor geschillen WMS
- MR	medezeggenschapsraad
- OPR	ondersteuningsplanraad
- SWV	samenwerkingsverband
- VMBO	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
- Wms	wet medezeggenschap op scholen

Bijlage 6

Adressenlijst organisaties

AOb
Algemene Onderwijsbond
Postbus 2875
3500 GW Utrecht
Telefoon: 0900-4636262
info@aob.nl
www.aob.nl

AVS
Algemene Vereniging Schoolleiders
Postbus 1003
3500 BA Utrecht
Telefoon: 030-2361010
info@avs.nl
www.avs.nl

CNV Connectief
Postbus 2510
3500 GM Utrecht
Telefoon: 030-7511003
www.cnvconnectief.nl

FvOv
Federatie van Onderwijsvakorganisaties
Postbus 398
3700 AJ Zeist
Telefoon: 030-6937673
info@fvov.nl
www.fvov.nl

LAKS
Landelijk Aktie Komitee Scholieren
Drieharingstraat 6
3511 BJ Utrecht
Telefoon 030-7900910
info@laks.nl
www.laks.nl

Onderwijsgeschillen
Zwarte Woud
23524 SJ Utrecht
Telefoon: 030-2809590
info@onderwijsgeschillen.nl
www.onderwijsgeschillen.nl

Ouders & Onderwijs
Groenmarktstraat 56
3521 AV Utrecht
Telefoon: 030-3060800
informatie@oudersonderwijs.nl
www.oudersonderwijs.nl

OUDERS VAN WAARDE
Postbus 125
3970 AC Driebergen
Telefoon: 0343-513434
info@ouders.net
www.ouders.net

PO-Raad
Postbus 85246
3508 AE Utrecht
Telefoon: 030-3100933
info@poraad.nl
www.poraad.nl

ROV
Reformatorische Oudervereniging
Kastanjelaan 12
2982 CM Ridderkerk
Telefoon: 0180 – 442620
info@rovereniging.nl
www.rovereniging.nl

VBS
Verenigde Bijzondere Scholen
Binckhorstlaan 36
2516 BE Den Haag
Telefoon: 06- 53573393
vbs@vbs.nl en helpdesk@vbs.nl
www.vbs.nl

Verus
Vereniging voor katholiek en christelijk onderwijs
Postbus 381
3440 AJ Woerden
Telefoon: 0348-744444
info@verus.nl
www.verus.nl

VGS
Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs
Postbus 5
2980 AA Ridderkerk
Telefoon: 0180-442675
secretariaat@vgs.nl
www.vgs.nl

VTOI-NVTK
Horapark 9
6717 LZ Ede
Telefoon: 085-00 14 278
bureau@vtoi-nvtk.nl
www.vtoi-nvtk.nl/

VO-raad
Postbus 8282
3503 RG Utrecht
Telefoon: 030-2324800
info@vo-raad.nl
www.vo-raad.nl

VOO
Vereniging Openbaar Onderwijs
Postbus 98,
1400 AB Bussum
Telefoon: 036-5331500
info@voo.nl
www.voo.nl

VOS/ABB

Vereniging van openbare en algemeen toegankelijke scholen
Postbus 162
3440 AD Woerden
Telefoon: 0348-405200
welkom@vosabb.nl
www.vosabb.nl

DUO

De uitvoeringsorganisatie van de Rijksoverheid voor het onderwijs
Op deze website kunt u alle cijfermatige informatie vinden over scholen.
Telefoon: 050 599 77 55
www.duo.nl

Info WMS

Informatie over de Wet medezeggenschap op scholen (Wms), de bevoegdheden en modelreglementen en –statuten
www.infowms.nl

LCG WMS

Landelijke Commissie voor Geschillen WMS
Zwarte Woud 2
3524 SJ Utrecht
Telefoon: 030-2809590
info@onderwijsgeschillen.nl
www.onderwijsgeschillen.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-onderwijs-cultuur-en-wetenschap

Bijlage 7

Wet medezeggenschap op scholen

Geldend van 01-08-2025 t/m heden

Wet van 30 november 2006, houdende nieuwe bepalingen met betrekking tot medezeggenschap op scholen als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet op het voortgezet onderwijs (Wet medezeggenschap op scholen)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:
Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de Wet medezeggenschap onderwijs 1992 te vervangen door een nieuwe wet, aangezien het, in het belang van het goed functioneren van de school, bedoeld in de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet op het voortgezet onderwijs, wenselijk is het overleg met en de vertegenwoordiging van het personeel en de ouders en leerlingen van de school te verbeteren mede in het licht van de vergroting van de autonomie van besturen van die scholen, dat het tevens wenselijk is de medezeggenschap bij centrale diensten als bedoeld in genoemde wetten en regionale expertisecentra als bedoeld in de Wet op de expertisecentra zoveel mogelijk dienovereenkomstig te regelen;
Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepalingen

Deze wet verstaat onder:

a. «Onze Minister»: Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
b. «school»: een school als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra, de Wet voortgezet onderwijs 2020 en de Experimentenwet onderwijs;
c. «centrale dienst»: een centrale dienst als bedoeld in artikel 68 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 69 van de Wet op de expertisecentra en artikel 3.34 van de Wet voortgezet onderwijs 2020;
d. «samenwerkingsverband»: een samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs en artikel 1.1 van de Wet voortgezet onderwijs 2020;
e. «bevoegd gezag» voor wat betreft:
    1. een school: het bevoegd gezag, bedoeld in de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra, de Wet voortgezet onderwijs 2020 en de Experimentenwet onderwijs;
    2. een centrale dienst: het bestuur van de rechtspersoon, bedoeld in artikel 68 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 69 van de Wet op de expertisecentra en artikel 3.34 van de Wet voortgezet onderwijs 2020;
    3. een samenwerkingsverband: het bestuur van een samenwerkingsverband;
f. . «leerlingen»: leerlingen als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet voortgezet onderwijs 2020;
g. «ouders»: de ouders, voogden en verzorgers van de leerlingen;
h. «schoolleiding»: de directeur, bedoeld in de Wet op het primair onderwijs en de Wet op de expertisecentra en de rector, directeur of de leden van de centrale directie, bedoeld in de Wet voortgezet onderwijs 2020, alsmede de conrectoren of de adjunct-directeuren;
i. «personeel»: het personeel dat in dienst is dan wel ten minste 6 maanden te werk gesteld is zonder benoeming bij het bevoegd gezag en dat werkzaam is op de school, bij de centrale dienst, dan wel het samenwerkingsverband en personeel dat is benoemd of ten minste 6 maanden te werk gesteld zonder benoeming dat werkzaamheden verricht ten behoeve van meer dan een school;
j. «onderwijswet»: de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet voortgezet onderwijs 2020;
k. «geleding»: de afzonderlijke groepen van leden, bedoeld in artikel 3, derde lid.

Artikel 1a. Toepassingsbereik WMS

Deze wet is niet van toepassing in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Artikel 2. Aard bepalingen

De bij of krachtens deze wet gegeven voorschriften, voor zover zij de scholen en de samenwerkingsverbanden betreffen, zijn regels voor het openbaar onderwijs en voorwaarden voor bekostiging van het bijzonder onderwijs.

Artikel 3. Medezeggenschapsraad

1. Aan een school, een centrale dienst en een samenwerkingsverband is een medezeggenschapsraad verbonden.

2. De medezeggenschapsraad van een school bestaat uit ten minste 4 en van een centrale dienst en een samenwerkingsverband uit ten minste 2 leden.

3. De medezeggenschapsraad van een school bestaat uit:
    a. leden die uit en door het personeel worden gekozen; en
    b. leden die worden gekozen:
        1°. uit en door de ouders, voor zover het betreft een basisschool of een speciale school voor basisonderwijs;
        2°. uit en door de ouders, dan wel deels uit en door de ouders en deels uit en door de leerlingen die de leeftijd van dertien jaar hebben bereikt, voor zover het betreft een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, dan wel een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs;

3°. deels uit en door de ouders en deels uit en door de leerlingen, voor zover het betreft een school voor voortgezet onderwijs, een school voor voortgezet speciaal onderwijs of een door Onze Minister aangewezen inrichting voor voortgezet onderwijs.

4. De aantallen leden, bedoeld in het derde lid, onderdeel a en onderdeel b, zijn aan elkaar gelijk. Voor zover het betreft een school voor voortgezet onderwijs, een school voor voortgezet speciaal onderwijs of een door Onze Minister aangewezen instelling voor voortgezet onderwijs zijn tevens de aantallen leden uit en door de ouders en uit en door de leerlingen aan elkaar gelijk. Indien niet aan de tweede volzin kan worden voldaan, omdat onvoldoende ouders dan wel leerlingen bereid zijn lid te worden, kan de niet door de desbetreffende groep te vervullen plaats worden toegedeeld aan de andere groep. Voor zover het betreft een instelling als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de expertisecentra is een van de leden een ouder van een leerling van een school als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs of als bedoeld in de Wet voortgezet onderwijs 2020, die wordt ondersteund door die instelling. De in de vorige volzin bedoelde ouder wordt gekozen door de ouders van de in de vorige volzin bedoelde leerlingen.

5. De medezeggenschapsraad van een centrale dienst en van een samenwerkingsverband bestaat uit leden die uit en door het personeel worden gekozen.

6. Indien het bevoegd gezag personeel heeft benoemd of te werk gesteld zonder benoeming dat werkzaamheden verricht ten behoeve van meer dan een school, kan een medezeggenschapsraad worden ingesteld die bestaat uit leden die uit en door dat personeel worden gekozen. De medezeggenschapsraad bestaat in dat geval uit ten minste 2 leden.

7. Geen lid van de medezeggenschapsraad kunnen zijn degenen die deel uitmaken van het bevoegd gezag.

8. Een personeelslid dat is opgedragen om namens het bevoegd gezag op te treden in besprekingen met de medezeggenschapsraad kan niet tevens lid zijn van de medezeggenschapsraad.

9. Kandidaten voor de verkiezing van het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door het personeel wordt gekozen, kunnen worden gesteld door personeelsleden en door organisaties van personeel. Kandidaten voor de verkiezing van het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door de ouders of de leerlingen wordt gekozen, kunnen worden gesteld door ouders of leerlingen en door organisaties van ouders of leerlingen.

10. De verkiezing van de leden van de medezeggenschapsraad geschiedt bij geheime schriftelijke stemming.

11. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven over de periode waarin de verkiezing van de leden van de medezeggenschapsraad plaatsvindt.

12. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor, dat de leden van de medezeggenschapsraad niet uit hoofde van hun lidmaatschap van de raad worden benadeeld in hun positie met betrekking tot de school, het samenwerkingsverband en de centrale dienst. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van kandidaatleden en voormalige leden.

13. De beëindiging anders dan op eigen verzoek van de betrekking van een lid van het personeel mag geen verband houden met de kandidaatstelling voor het lidmaatschap, het lidmaatschap of het voormalig lidmaatschap van de betrokkene van de medezeggenschapsraad. Een beëindiging van de betrekking in strijd met dit lid is nietig.

Artikel 4. Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

1. Indien het bevoegd gezag meer dan een school als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs, dan wel als bedoeld in de Wet op de expertisecentra dan wel als bedoeld in de Wet voortgezet onderwijs 2020 in stand houdt, stelt het bevoegd gezag een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad in voor de scholen als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra respectievelijk de Wet voortgezet onderwijs 2020. Het bevoegd gezag kan ten behoeve van scholen als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs en de Wet op de expertisecentra één gemeenschappelijke medezeggenschapsraad instellen, indien de instemming van twee derden van de leden van de desbetreffende medezeggenschapsraden is verkregen.

2. In een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad is elke medezeggenschapsraad van de betrokken scholen vertegenwoordigd.

3. De leden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad worden gekozen door de leden van de desbetreffende afzonderlijke medezeggenschapsraden en wel zo dat het aantal leden, gekozen uit personeel onderscheidenlijk uit ouders of leerlingen, elk de helft van het aantal leden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad bedraagt.

4. Artikel 3, tweede, derde, vierde en zevende tot en met dertiende lid, is van overeenkomstige toepassing op de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.

Artikel 4a. Ondersteuningsplanraad

1. Het samenwerkingsverband stelt naast de medezeggenschapsraad, bedoeld in artikel 3, vijfde lid, een ondersteuningsplanraad in.

2. De leden van de ondersteuningsplanraad worden afgevaardigd door de leden van de afzonderlijke medezeggenschapsraden van de in artikel 18a, tweede lid van de Wet op het primair onderwijs, respectievelijk van de in artikel 2.47, tweede lid, van de Wet voortgezet onderwijs 2020, bedoelde scholen en wel zo dat het aantal leden, gekozen uit personeel onderscheidenlijk uit ouders of leerlingen, elk de helft van het aantal leden van de raad bedraagt. Indien een school onderdeel is van een verticale scholengemeenschap als bedoeld in artikel 2.6.1 van de Wet educatie en beroepsonderwijs, vindt de afvaardiging plaats door de gezamenlijke vergadering van ouderraad, studentenraad en ondernemingsraad van die verticale scholengemeenschap.

3. Artikel 3, zevende, achtste, twaalfde en dertiende lid, is van overeenkomstige toepassing op de ondersteuningsplanraad.

Artikel 5. Voorzitter (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad en ondersteuningsplanraad

De medezeggenschapsraad, de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en de ondersteuningsplanraad kiezen uit hun midden een voorzitter en een of meer plaatsvervangende voorzitters. De voorzitter, of bij diens verhindering een plaatsvervangende voorzitter, vertegenwoordigt de raad in rechte.

Hoofdstuk 2. Algemene bevoegdheden, taken, en informatierechten

Artikel 6. Algemene bevoegdheden medezeggenschapsraad en vertegenwoordiging bevoegd gezag

1. Het bevoegd gezag en de medezeggenschapsraad komen bijeen, indien daarom onder opgave van redenen wordt verzocht door de medezeggenschapsraad, een geleding of het bevoegd gezag.

2. De medezeggenschapsraad en een geleding zijn bevoegd tot bespreking van alle aangelegenheden, de school betreffende. De medezeggenschapsraad en een geleding zijn bevoegd over deze aangelegenheden aan het bevoegd gezag voorstellen te doen en standpunten kenbaar te maken. Het bevoegd gezag brengt op de voorstellen, bedoeld in de tweede volzin, binnen drie maanden een schriftelijke, met redenen omklede reactie uit aan de medezeggenschapsraad respectievelijk de geleding. Alvorens over te gaan tot

het uitbrengen van de in de vorige volzin bedoelde reactie, stelt het bevoegd gezag de medezeggenschapsraad respectievelijk de geleding ten minste eenmaal in de gelegenheid met hem overleg te plegen over de voorstellen, bedoeld in de tweede volzin.

3. Indien twee derden van de leden van de medezeggenschapsraad en de meerderheid van elke geleding dat wensen, worden de besprekingen, bedoeld in het eerste en het tweede lid, met de medezeggenschapsraad gevoerd door middel van overleg met elke geleding afzonderlijk.

4. Indien bij een bepaalde vergadering of een onderdeel daarvan een persoonlijk belang van een van de leden van de medezeggenschapsraad in het geding is, kan de medezeggenschapsraad besluiten dat het betrokken lid aan die vergadering, of dat onderdeel daarvan, niet deelneemt. De medezeggenschapsraad besluit dan tevens dat de behandeling van de desbetreffende aangelegenheid in een besloten vergadering plaatsvindt.

5. De besprekingen in de medezeggenschapsraad kunnen namens het bevoegd gezag worden gevoerd. Het bevoegd gezag kan een lid van de schoolleiding dan wel een personeelslid dat managementtaken verricht ten behoeve van meer dan een school opdragen de besprekingen met de medezeggenschapsraad dan wel bepaalde besprekingen met de medezeggenschapsraad namens hem te voeren. Op verzoek van het lid dat namens het bevoegd gezag het overleg voert of op verzoek van de medezeggenschapsraad kan het bevoegd gezag dit lid ontheffen van de taak om een bespreking namens het bevoegd gezag te voeren. Op verzoek van de medezeggenschapsraad voert het bevoegd gezag in bijzondere gevallen naast de gevallen, bedoeld in artikel 24, eerste lid, onderdeel e, zelf de besprekingen met de medezeggenschapsraad.

Artikel 7. Algemene taken medezeggenschapsraad

1. De medezeggenschapsraad bevordert naar vermogen openheid en onderling overleg in de school.

2. De medezeggenschapsraad waakt voorts in de school tegen discriminatie op welke grond dan ook en bevordert gelijke behandeling in gelijke gevallen en in het bijzonder de gelijke behandeling van mannen en vrouwen alsmede de inschakeling van personen met een handicap of chronische ziekte en personen met een migratieachtergrond.

3. De medezeggenschapsraad doet aan alle bij de school betrokkenen schriftelijk verslag van zijn werkzaamheden en stelt de eventuele raden, bedoeld in artikel 20, in de gelegenheid om over aangelegenheden die hen in het bijzonder aangaan, met hem overleg te voeren.

Artikel 7a. Onder de aandacht brengen instemmings- of adviesbevoegdheid

Indien het bevoegd gezag een voorstel voor advies of instemming voorlegt aan de medezeggenschapsraad of een geleding, wijst het bevoegd gezag de medezeggenschapsraad of die geleding uitdrukkelijk op haar instemmings- of adviesbevoegdheid.

Artikel 8. Algemeen informatierecht medezeggenschapsraad

1. Het bevoegd gezag verstrekt de medezeggenschapsraad, ongevraagd, tijdig alle inlichtingen die de medezeggenschapsraad voor de vervulling van zijn taak naar redelijkheid en billijkheid nodig kan hebben en, gevraagd, tijdig alle inlichtingen die deze voor de vervulling van zijn taak naar redelijkheid en billijkheid nodig acht.

2. Het bevoegd gezag verstrekt de medezeggenschapsraad in elk geval:
   a. jaarlijks de begroting en bijbehorende beleidsvoornemens op financieel, organisatorisch en onderwijskundig gebied;
   b. jaarlijks voor 1 mei informatie over de berekening die ten grondslag ligt aan de middelen uit 's Rijks kas die worden toegerekend aan het bevoegd gezag;
   c. jaarlijks voor 1 juli een jaarverslag als bedoeld in artikel 165 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 141 van de Wet op de expertisecentra of artikel 5.46 van de Wet voortgezet onderwijs 2020;

d. de uitgangspunten die het bevoegd gezag hanteert bij de uitoefening van zijn bevoegdheden;
e. terstond informatie over elk oordeel van de klachtencommissie, bedoeld in artikel 14 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 23 van de Wet op de expertisecentra en de artikelen 3.35 en 3.36 van de Wet voortgezet onderwijs 2020, waarbij de commissie een klacht gegrond heeft geoordeeld en over de eventuele maatregelen die het bevoegd gezag naar aanleiding van dat oordeel zal nemen, een en ander met inachtneming van de regelingen, bedoeld in de artikelen 12, eerste lid, onderdeel m, 13, eerste lid, onderdeel i, en 14, tweede lid, onderdeel f en derde lid, onderdeel d;
f. ten minste eenmaal per jaar schriftelijk gegevens over de hoogte en inhoud van de arbeidsvoorwaardelijke regelingen en afspraken per groep van de in de school werkzame personen en de leden van het bevoegd gezag;
g. ten minste eenmaal per jaar schriftelijk gegevens over de hoogte en inhoud van de arbeidsvoorwaardelijke regelingen en afspraken met het orgaan van de rechtspersoon dat is belast met het toezicht op het bevoegd gezag;
h. aan het begin van het schooljaar schriftelijk de gegevens met betrekking tot de samenstelling van het bevoegd gezag, de organisatie binnen de school, het managementstatuut en de hoofdpunten van het reeds vastgestelde beleid;
i. jaarlijks na afloop van het schooljaar doch uiterlijk 1 oktober daaropvolgend gegevens over het aantal daadwerkelijk verzorgde uren van een op de school verzorgd onderwijsprogramma als bedoeld in artikel 2.38, tiende lid, van de Wet voortgezet onderwijs 2020 en artikel 25 van de Wet op de expertisecentra.

3. Het tweede lid, onderdeel f, is uitsluitend van toepassing op bevoegde gezagsorganen waarbij in de regel ten minste 100 personen werkzaam zijn. Voor de toepassing van de eerste volzin wordt voor het bevoegd gezag van een school uitgegaan van alle scholen als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra respectievelijk de Wet voortgezet onderwijs 2020 van dat bevoegd gezag.

4. Ten aanzien van het tweede lid, onderdelen f en g wordt inzichtelijk gemaakt met welk percentage deze arbeidsvoorwaardelijke regelingen en afspraken zich verhouden tot elkaar en tot die van het voorafgaande jaar.
5. Indien een groep van de in de school werkzame personen als bedoeld in het tweede lid, onderdeel f, of het orgaan van de rechtspersoon, bedoeld in het tweede lid, onderdeel g, uit minder dan vijf personen bestaat, kunnen voor de toepassing van die onderdelen twee of meer functies worden samengevoegd, zodat een groep van ten minste vijf personen ontstaat.

6. Indien het bevoegd gezag een voorstel voor advies of instemming voorlegt aan een geleding van de medezeggenschapsraad, wordt dat voorstel gelijktijdig ter kennisneming aan de andere geleding of geledingen aangeboden. Daarbij wordt tevens een overzicht verstrekt van de beweegredenen voor het voorstel, alsmede van de gevolgen die de uitwerking van het voorstel naar verwachting zal hebben voor het personeel, ouders en leerlingen en van de naar aanleiding daarvan genomen maatregelen.

Artikel 8a. Sollicitatiecommissie bestuurder

Voor het benoemen van een bestuurder wordt een sollicitatiecommissie ingesteld waarvan in elk geval deel uitmaken:

a. een lid dat afkomstig is uit of namens het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door het personeel is gekozen, en
b. een lid dat afkomstig is uit of namens het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door de ouders of de leerlingen is gekozen.

Artikel 9. Van overeenkomstige toepassing verklaring van de artikelen 6, 7, 7a, 8 en 8a

De artikelen 6, 7, 7a, 8 en 8a zijn, met uitzondering van de onderdelen c en d voor wat betreft artikel 8a, van overeenkomstige toepassing op:

a. de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad, met dien verstande dat het de algemene gang van zaken in alle scholen of de meerderheid van de scholen vallend onder dezelfde onderwijswet betreft,
b. de medezeggenschapsraad van een samenwerkingsverband,
c. de medezeggenschapsraad van een centrale dienst,
d. de medezeggenschapsraad, bedoeld in artikel 3, zesde lid, en
e. de ondersteuningsplanraad.

Hoofdstuk 3. Instemmings- en adviesbevoegdheden

Artikel 10. Instemmingsbevoegdheid medezeggenschapsraad

Het bevoegd gezag behoeft de voorafgaande instemming van de medezeggenschapsraad voor elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot in ieder geval de volgende aangelegenheden:

a. verandering van de onderwijskundige doelstellingen van de school;
b. vaststelling of wijziging van het schoolplan dan wel het leerplan of de onderwijs- en examenregeling;
c. vaststelling of wijziging van een mogelijk schoolreglement;
d. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot het verrichten van ondersteunende werkzaamheden door ouders ten behoeve van de school en het onderwijs;
e. vaststelling of wijziging van regels op het gebied van het veiligheids-, gezondheids- en welzijnsbeleid, voor zover niet behorend tot de bevoegdheid van de personeelsgeleding;
f. f.de aanvaarding van materiële bijdragen of geldelijke bijdragen anders dan in artikel 13, eerste lid, onderdeel c, en artikel 14, tweede lid, onderdeel c, bedoeld en niet gebaseerd op de onderwijswetgeving indien het bevoegd gezag daarbij verplichtingen op zich neemt waarmee de leerlingen binnen de schooltijden respectievelijk het onderwijs en tijdens de activiteiten die worden georganiseerd onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag, alsmede tijdens het overblijven, zullen worden geconfronteerd;
g. de vaststelling of wijziging van de voor de school geldende klachtenregeling;
h. overdracht van de school of van een onderdeel daarvan, respectievelijk fusie van de school met een andere school, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake, waaronder begrepen de fusie-effectrapportage, bedoeld in artikel 64b van de Wet op het primair onderwijs, artikel 66b van de Wet op de expertisecentra en artikel 3.31 van de Wet voortgezet onderwijs 2020;
i. i.de verzelfstandiging van een nevenvestiging, of een deel van de school of nevenvestiging dat zich op een andere locatie bevindt dan de plaats van vestiging van die school of nevenvestiging op grond van artikel 84a van de Wet op het primair onderwijs;
j. j.vaststelling of wijziging van de data, bedoeld in artikel 2.42, derde lid, van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Artikel 11. Adviesbevoegdheid medezeggenschapsraad

1. De medezeggenschapsraad wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot in ieder geval de volgende aangelegenheden:
   a. vaststelling of wijziging van het lesrooster in het voortgezet onderwijs;
   b. vaststelling of wijziging van de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid voor de school, waaronder de voorgenomen bestemming van de middelen die door het bevoegd gezag ten behoeve van de school uit de openbare kas zijn toegekend of van anderen zijn ontvangen, met uitzondering van de middelen, bedoeld in artikel 13, eerste lid, onderdeel c, en artikel 14, tweede lid, onderdeel c;
   c. beëindiging, belangrijke inkrimping, niet zijnde een verzelfstandiging als bedoeld in artikel 84a, eerste lid, van de Wet op het primair onderwijs, of uitbreiding van de werkzaamheden van de school of van een belangrijk onderdeel daarvan, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake;
   d. het aangaan, verbreken of belangrijk wijzigen van een duurzame samenwerking met een andere instelling, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake;
   e. deelneming of beëindiging van deelneming aan een onderwijskundig project of experiment, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake;
   f. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot de organisatie van de school;
   g. vaststelling of wijziging van een regeling op het gebied van aanstellings- of ontslagbeleid voor zover die vaststelling of wijziging verband houdt met de grondslag van de school of de wijziging daarvan;
   h. aanstelling of ontslag van de schoolleiding;
   h1. aanstelling of ontslag van de leden van het bestuur;
   i. vaststelling of wijziging van de concrete taakverdeling binnen de schoolleiding, alsmede vaststelling of wijziging van het managementstatuut;
   j. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot de toelating en verwijdering van leerlingen;
   k. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot de toelating van studenten die elders in opleiding zijn voor een functie in het onderwijs;

l. regeling van de vakantie;
m. het oprichten van een centrale dienst;
n. nieuwbouw of belangrijke verbouwing van de school;
o. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot het onderhoud van de school;
p. vaststelling of wijziging van de wijze waarop de voorziening, bedoeld in artikel 45, tweede lid, van de Wet op het primair onderwijs, wordt georganiseerd;
q. vaststelling van de competentieprofielen van de toezichthouders en het toezichthoudend orgaan, alsmede van de leden van het bestuur; en
r. vaststelling of wijziging van het ondersteuningsaanbod van de school, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 1 van de Wet op de expertisecentra en artikel 1.1 van de Wet voortgezet onderwijs 2020.

2. Het eerste lid, onderdeel q, is niet van toepassing op de medezeggenschapsraad van het samenwerkingsverband.

Artikel 11a. Adviesbevoegdheid ondersteuningsplanraad

De ondersteuningsplanraad wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over elk door het samenwerkingsverband te nemen besluit met betrekking tot in ieder geval de volgende aangelegenheden:

a. de vaststelling van de competentieprofielen van de toezichthouders en het toezichthoudend orgaan, alsmede van de leden van het bestuur van het samenwerkingsverband; en
b. aanstelling of ontslag van de leden van het bestuur van het samenwerkingsverband.

Artikel 12. Instemmingsbevoegdheid personeelsdeel medezeggenschapsraad

1. Het bevoegd gezag behoeft de voorafgaande instemming van het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door het personeel is gekozen, voor elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot de volgende aangelegenheden:

a. regeling van de gevolgen voor het personeel van een besluit met betrekking tot een aangelegenheid als bedoeld in artikel 10, onderdeel i, of artikel 11, eerste lid, onderdelen c, d, e en m;
b. vaststelling of wijziging van de samenstelling van de formatie;
c. vaststelling of wijziging van regels met betrekking tot de nascholing van het personeel;
d. vaststelling of wijziging van een mogelijk werkreglement voor het personeel en van de opzet en de inrichting van het werkoverleg, voor zover het besluit van algemene gelding is voor alle of een gehele categorie van personeelsleden;
e. vaststelling of wijziging van de verlofregeling van het personeel;
f. vaststelling of wijziging van een arbeids- en rusttijdenregeling van het personeel;
g. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot de toekenning van salarissen, toelagen en gratificaties aan het personeel;
h. vaststelling of wijziging van de taakverdeling respectievelijk de taakbelasting binnen het personeel, de schoolleiding daaronder niet begrepen;
i. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot personeelsbeoordeling, functiebeloning en functiedifferentiatie;
j. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot het overdragen van de bekostiging;
k. vaststelling of wijziging van een regeling op het gebied van de arbeidsomstandigheden, het ziekteverzuim of het reïntegratiebeleid;
l. vaststelling of wijziging van een regeling op het gebied van het bedrijfsmaatschappelijk werk;
m. vaststelling of wijziging van een regeling over het verwerken van en de bescherming van persoonsgegevens van het personeel;
n. vaststelling of wijziging van een regeling inzake voorzieningen die gericht zijn op of geschikt zijn voor waarneming van of controle op aanwezigheid, gedrag of prestaties van het personeel;
o. vaststelling of wijziging van een regeling op het gebied van het bevorderingsbeleid of op het gebied van het aanstellings- en ontslagbeleid voor zover die vaststelling of wijziging geen verband houdt met de

grondslag van de school of de wijziging daarvan;

p. vaststelling of wijziging van regels waarover partijen die een collectieve arbeidsovereenkomst hebben gesloten, zijn overeengekomen dat die regels of de wijziging daarvan in het overleg tussen bevoegd gezag en het personeelsdeel van de medezeggenschapsraad tot stand wordt gebracht;

q. vaststelling of wijziging van de regeling, bedoeld in artikel 28, derde lid;

r. vaststelling of wijziging van de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de dagen, bedoeld in artikel 10, onderdeel j.

2. Het bevoegd gezag van een speciale school voor basisonderwijs dat tevens bevoegd gezag is van een of meer basisscholen behoeft de voorafgaande instemming van het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door het personeel van eerstgenoemde school is gekozen voor elk door hem te nemen besluit met betrekking tot de inzet van de bekostiging die op grond van artikel 122, eerste lid, van de Wet op het primair onderwijs aan eerstgenoemde school is toegekend.

Artikel 13. Instemmingsbevoegdheid ouders/leerlingendeel medezeggenschapsraad bij een school als bedoeld in de WPO en de WEC, met uitzondering van scholen voor voortgezet speciaal onderwijs

1. Het bevoegd gezag van een school als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs en de Wet op de expertisecentra, met uitzondering van scholen voor voortgezet speciaal onderwijs, behoeft de voorafgaande instemming van het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door de ouders of de leerlingen is gekozen, voor elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot de volgende aangelegenheden:

   a. regeling van de gevolgen voor de ouders of leerlingen van een besluit met betrekking tot een aangelegenheid als bedoeld in artikel 10, onderdeel i, of artikel 11, eerste lid, onderdelen c, d, e en m;

   b. verandering van de grondslag van de school of omzetting van de school of van een onderdeel daarvan, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake;

   c. de vaststelling of wijziging van de hoogte en de vaststelling of wijziging van de bestemming van de middelen die van de ouders of de leerlingen worden gevraagd zonder dat daartoe een wettelijke verplichting bestaat onderscheidenlijk zijn ontvangen op grond van een overeenkomst die door de ouders is aangegaan;

   d. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot voorzieningen ten behoeve van de leerlingen;

   e. vaststelling of wijziging van een mogelijk ouder- of leerlingenstatuut;

   f. de wijze waarop invulling wordt gegeven aan tussenschoolse opvang;

   g. vaststelling van de schoolgids, met uitzondering van de daarin opgenomen informatie over de basisondersteuningsvoorzieningen, bedoeld in de Wet op het primair onderwijs en de Wet voortgezet onderwijs 2020, en het ondersteuningsaanbod van de school, bedoeld in de Wet op het primair onderwijs, Wet op de expertisecentra en de Wet voortgezet onderwijs 2020;

   h. vaststelling van de onderwijstijd voor zover het geen voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra betreft;

   i. vaststelling of wijziging van een regeling over het verwerken van en de bescherming van persoonsgegevens van ouders en leerlingen;

   j. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot activiteiten die buiten de voor de school geldende onderwijstijd worden georganiseerd onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag;

   k. vaststelling of wijziging van het beleid ten aanzien van de uitwisseling van informatie tussen bevoegd gezag en ouders.

2. Het bevoegd gezag van een school als bedoeld in de Wet op de expertisecentra, met uitzondering van scholen voor voortgezet speciaal onderwijs, behoeft, ten aanzien van voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra, voorafgaand aan instemming met betrekking tot de vaststelling van de gehele schoolgids als bedoeld in het eerste lid, onderdeel g, afzonderlijk instemming van het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door de ouders en de leerlingen is gekozen voor het in die schoolgids opgenomen onderdeel met betrekking tot de jaarlijkse vaststelling van het totaal aantal uren en het soort activiteiten dat als onderwijstijd als bedoeld in artikel 2.38, eerste tot en met vijfde lid, van de Wet voortgezet onderwijs 2020 dan wel artikel 25, eerste lid, van de Wet op de expertisecentra wordt geprogrammeerd alsmede voor het onderdeel met betrekking tot het beleid ten aanzien van lesuitval als bedoeld in artikel 22, eerste lid, onderdeel c, onder 2°, van de Wet op de expertisecentra.

Artikel 14. Instemmingsbevoegdheid ouders/leerlingendeel medezeggenschapsraad bij een school als bedoeld in de WVO 2020 of een school voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de WEC

1. Het bevoegd gezag van een school als bedoeld in de Wet voortgezet onderwijs 2020 en van een school voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra behoeft de voorafgaande instemming van het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door de ouders en de leerlingen is gekozen, voor elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot de volgende aangelegenheden:
   a. de vaststelling van de schoolgids, met uitzondering van de daarin opgenomen informatie over de basisondersteuningsvoorzieningen, bedoeld in de Wet op het primair onderwijs en de Wet voortgezet onderwijs 2020, en het ondersteuningsaanbod van de school, bedoeld in de Wet op het primair onderwijs, Wet op de expertisecentra en de Wet voortgezet onderwijs 2020;
   b. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot activiteiten die buiten de voor de school geldende onderwijstijd worden georganiseerd onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

2. Het bevoegd gezag behoeft tevens de voorafgaande instemming van het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door de ouders is gekozen, voor elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot de volgende aangelegenheden:
   a. regeling van de gevolgen voor de ouders van een besluit met betrekking tot een aangelegenheid als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdelen c, d, e en m;
   b. verandering van de grondslag van de school of omzetting van de school of van een onderdeel daarvan, dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake;
   c. de vaststelling of wijziging van de hoogte en de vaststelling of wijziging van de bestemming van de middelen die van de ouders of de leerlingen worden gevraagd zonder dat daartoe een wettelijke verplichting bestaat onderscheidenlijk zijn ontvangen op grond van een overeenkomst die door de ouders is aangegaan;
   d. de vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot het beheersbaar houden van de middelen die van de ouders of de leerlingen worden gevraagd voor schoolkosten, met uitzondering van lesmateriaal als bedoeld in artikel 2.110 van de Wet voortgezet onderwijs 2020, die door het bevoegd gezag noodzakelijk worden bevonden;
   e. vaststelling of wijziging van een mogelijk ouderstatuut;
   f. vaststelling of wijziging van een regeling over het verwerken van en de bescherming van persoonsgegevens van ouders;
   g. vaststelling of wijziging van het beleid ten aanzien van de uitwisseling van informatie tussen bevoegd gezag en ouders.

3. Het bevoegd gezag behoeft tevens de voorafgaande instemming van het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door de leerlingen is gekozen, voor elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot de volgende aangelegenheden:
   a. regeling van de gevolgen voor de leerlingen van een besluit met betrekking tot een aangelegenheid als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onder c, d, e en m;
   b. vaststelling of wijziging van het leerlingenstatuut, bedoeld in artikel 2.98 van de Wet voortgezet onderwijs 2020 dan wel een mogelijk leerlingenstatuut anders dan bedoeld in artikel 2.98 van de Wet voortgezet onderwijs 2020;
   c. vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot voorzieningen ten behoeve van de leerlingen;
   d. vaststelling of wijziging van een regeling over het verwerken van en de bescherming van persoonsgegevens van leerlingen;
   e. vaststelling of wijziging van het leerlingenparticipatiebeleid, bedoeld in artikel 2.92, tweede lid, onderdeel j, van de Wet voortgezet onderwijs 2020.

4. Het bevoegd gezag van een school als bedoeld in de Wet voortgezet onderwijs 2020 en van een school voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra behoeft voorafgaand aan instemming met betrekking tot de vaststelling van de gehele schoolgids als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, afzonderlijk instemming van het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door de ouders en de leerlingen is gekozen voor het in die schoolgids opgenomen onderdeel met betrekking tot de jaarlijkse vaststelling van het totaal aantal uren en het soort activiteiten dat als onderwijstijd als bedoeld in artikel

2.38, eerste tot en met vijfde lid, van de Wet voortgezet onderwijs 2020 dan wel artikel 25, eerste lid, van de Wet op de expertisecentra wordt geprogrammeerd alsmede voor het onderdeel met betrekking tot het beleid ten aanzien van lesuitval als bedoeld in artikel 2.92, tweede lid, onderdeel c, van de Wet voortgezet onderwijs 2020 onderscheidenlijk artikel 22, eerste lid, onderdeel c, onder 2°, van de Wet op de expertisecentra.

Artikel 14a. Instemmingsbevoegdheid ondersteuningsplanraad

Het samenwerkingsverband behoeft de voorafgaande instemming van de ondersteuningsplanraad voor elk door het samenwerkingsverband te nemen besluit met betrekking tot vaststelling of wijziging van het ondersteuningsplan, bedoeld in artikel 18a van de Wet op het primair onderwijs, respectievelijk artikel 2.47 van de Wet voortgezet onderwijs 2020.

Artikel 15. Tenuitvoerlegging bepaalde besluiten

1. Een besluit met betrekking tot een aangelegenheid als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdelen c, d, e en m, wordt niet ten uitvoer gelegd voordat een definitief besluit is genomen over de regeling van de gevolgen van dat besluit voor het personeel, dan wel voor de ouders of leerlingen, tenzij dringende redenen in het belang van de school een eerdere tenuitvoerlegging noodzakelijk maken.

2. Een besluit met betrekking tot een aangelegenheid als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel b, wordt niet genomen dan na afweging van in elk geval de onderwijskundige, de personele en de materiële belangen van de school, welke afweging schriftelijk in de motivering van het besluit tot uitdrukking wordt gebracht.

3. Een besluit met betrekking tot een aangelegenheid als bedoeld in de artikelen 10, onderdeel h, 11, eerste lid, onderdeel c, voor zover het de beëindiging van de school betreft, en onderdeel p, en 13, eerste lid, onderdelen b en h, wordt niet genomen dan na raadpleging van de ouders.

Artikel 16. Bevoegdheden (geledingen) gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

1. De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad treedt, indien het aangelegenheden betreft die van gemeenschappelijk belang zijn voor alle scholen of voor de meerderheid van de scholen, in de plaats van de medezeggenschapsraad van die scholen. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing op de onderscheiden geledingen van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad indien het bevoegdheden van een geleding van de medezeggenschapsraad betreft.

2. De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad wordt tevens vooraf in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot:
   a. vaststelling of wijziging van de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid voor de desbetreffende scholen, waaronder de voorgenomen bestemming van de middelen die aan het bevoegd gezag ten behoeve van elk van de scholen uit de openbare kas zijn toegerekend of van anderen zijn ontvangen;
   b. de criteria die worden toegepast bij de verdeling van deze middelen over voorzieningen op bovenschools niveau en op schoolniveau;
   c. de aanstelling of het ontslag van personeel dat is belast met managementtaken ten behoeve van meer dan een school.

3. Het bevoegd gezag behoeft de voorafgaande instemming van het deel van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad dat uit en door het personeel is gekozen voor elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot vaststelling of wijziging van de samenstelling van de formatie van personeel dat is benoemd of te werk gesteld zonder benoeming dat werkzaamheden verricht ten behoeve van meer dan een school.

Artikel 17. Adviesaanvrage

Indien een te nemen besluit ingevolge artikel 11, dan wel op grond van het medezeggenschapsreglement krachtens artikel 24, tweede en derde lid, vooraf voor advies dient te worden voorgelegd aan de medezeggenschapsraad, draagt het bevoegd gezag er zorg voor dat:

a. advies wordt gevraagd op een zodanig tijdstip, dat het advies van wezenlijke invloed kan zijn op de besluitvorming;
b. de medezeggenschapsraad in de gelegenheid wordt gesteld met hem overleg te voeren voordat advies wordt uitgebracht;
c. de medezeggenschapsraad zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis wordt gesteld van de wijze waarop aan het uitgebrachte advies gevolg wordt gegeven; en
d. de medezeggenschapsraad, indien het bevoegd gezag het advies niet of niet geheel wil volgen, in de gelegenheid wordt gesteld nader overleg met hem te voeren alvorens het besluit definitief wordt genomen.

Artikel 18. Nadere regels bijzondere bevoegdheden

1. De bevoegdheden op grond van de artikelen 10 tot en met 14, dan wel op grond van het bepaalde in het medezeggenschapsreglement krachtens artikel 24, tweede en derde lid, zijn niet van toepassing, voor zover:
   a. de desbetreffende aangelegenheid voor de school reeds inhoudelijk is geregeld in een bij of krachtens wet gegeven voorschrift;
   b. het betreft een aangelegenheid als bedoeld in artikel 38 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 38 van de Wet op de expertisecentra en artikel 7.35 van de Wet voortgezet onderwijs 2020, voor zover het in deze artikelen bedoelde overleg niet besluit de aangelegenheid ter behandeling aan het personeelsdeel van de medezeggenschapsraad over te laten.

2. De bevoegdheden van het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door het personeel is gekozen, zijn niet van toepassing, voor zover de desbetreffende aangelegenheid voor de school reeds inhoudelijk is geregeld in een collectieve arbeidsovereenkomst.

Artikel 19. Overeenkomstige toepassing t.a.v. GMR

De artikelen 15, 17 en 18 zijn van overeenkomstige toepassing op de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.

Hoofdstuk 4. Organisatie medezeggenschap

Artikel 20. Specifieke inrichting medezeggenschapsstructuur

1. Op verzoek van de medezeggenschapsraad en met instemming van het bevoegd gezag kan met instemming van twee derden van de leden van de medezeggenschapsraad een deelraad worden verbonden aan een deel van een school. De deelraad treedt in dat geval in de bevoegdheden van de medezeggenschapsraad voor zover uitoefening van die bevoegdheden geen betrekking heeft op een ander deel van de school.

2. Op verzoek van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en met instemming van het bevoegd gezag kan met instemming van twee derden van de leden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad een groepsmedezeggenschapsraad worden verbonden aan een groep van scholen als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet voortgezet onderwijs 2020 afzonderlijk. De groepsmedezeggenschapsraad treedt in dat geval in de bevoegdheden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad, behoudens de bevoegdheden, bedoeld in artikel 16, tweede en derde lid.

3. De artikelen 3, 23 en 24 zijn van overeenkomstige toepassing op de deelraad, bedoeld in het eerste lid, en de groepsmedezeggenschapsraad, bedoeld in het tweede lid.

4. De medezeggenschapsraad en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad kunnen met instemming van het bevoegd gezag en met instemming van twee derden van de leden van de medezeggenschapsraad of de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad voor een of meer van de aangelegenheden, bedoeld in artikel 10 en artikel 11 dan wel artikel 16, een themaraad instellen.

5. Indien van elk bevoegd gezag van scholen als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs, of de Wet op de expertisecentra of de Wet voortgezet onderwijs 2020 de gemeenschappelijke medezeggenschapsraden dan wel bij het ontbreken van een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad alle medezeggenschapsraden, daarmee instemmen kan een bovenbestuurlijke medezeggenschapsraad worden ingesteld.

Artikel 21. Medezeggenschapsstatuut

1. Het bevoegd gezag stelt, met inachtneming van de voorschriften bij of krachtens deze wet, ten minste eenmaal in de twee jaar een medezeggenschapsstatuut vast.

2. Het bevoegd gezag legt het medezeggenschapsstatuut, daaronder elke wijziging ervan mede begrepen, als voorstel aan de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad of bij het ontbreken daarvan aan de medezeggenschapsraad voor en stelt het slechts vast indien het voorstel de instemming van twee derden van het aantal leden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad of bij het ontbreken van een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van de medezeggenschapsraad heeft verworven.

Artikel 22. Inhoud medezeggenschapsstatuut

In het medezeggenschapsstatuut wordt in ieder geval geregeld:

a. de wijze waarop gebruik is gemaakt van artikel 20 en de bevoegdheden van de themaraden;
b. de samenstelling van de medezeggenschapsraad, de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en de raden, bedoeld in artikel 20;
c. de wijze waarop en de termijnen waarbinnen aan de medezeggenschapsraad, de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad, de geledingen dan wel de raden, bedoeld in artikel 20, informatie beschikbaar wordt gesteld, die noodzakelijk is voor het uitoefenen van de medezeggenschap;
d. de wijze waarop de medezeggenschapsraad, de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad, de geledingen dan wel de raden, bedoeld in artikel 20, elkaar en de geledingen waaruit zij zijn gekozen informatie verstrekken over hun activiteiten;
e. de wijze waarop met inachtneming van artikel 28 invulling wordt gegeven aan de beschikbaarstelling van faciliteiten aan ouders, leerlingen en personeel, die deelnemen in de medezeggenschapsraad, de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad, de geledingen dan wel de raden, bedoeld in artikel 20;
f. indien besprekingen als bedoeld in artikel 6, eerste lid, namens het bevoegd gezag worden gevoerd, in welke gevallen en door wie dat geschiedt en in welke gevallen die persoon op zijn verzoek van die taak wordt ontheven.

Artikel 23. Medezeggenschapsreglement

1. Het bevoegd gezag stelt, met inachtneming van de voorschriften bij of krachtens deze wet, een medezeggenschapsreglement voor de medezeggenschapsraad en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad vast.

2. Het bevoegd gezag stelt het reglement, daaronder elke wijziging ervan mede begrepen, slechts vast voor zover het voorstel de instemming van twee derden van het aantal leden van de medezeggenschapsraad onderscheidenlijk van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad heeft verworven. Indien het een omzetting dan wel een overdracht als bedoeld in artikel 24, tweede lid betreft, behoeft dat deel van het reglement tevens de instemming van de geleding die de bevoegdheden omzet dan wel overdraagt.

Artikel 24. Inhoud medezeggenschapsreglement medezeggenschapsraad

1. In het reglement wordt in ieder geval geregeld:
   a. het aantal leden van de medezeggenschapsraad;
   b. de wijze waarop aan de desbetreffende scholen toepassing wordt gegeven aan artikel 3, derde lid, onderdeel b, sub 2°;

c. de wijze en organisatie van de verkiezingen van de leden van de medezeggenschapsraad;
d. de zittingsduur van de leden van de medezeggenschapsraad;
e. indien een lid van de schoolleiding dan wel een personeelslid dat is benoemd of te werk gesteld en is belast met managementtaken ten behoeve van meer dan een school is opgedragen om namens het bevoegd gezag op te treden in besprekingen met de medezeggenschapsraad, in welke gevallen op verzoek van de medezeggenschapsraad het bevoegd gezag zelf deze besprekingen met de raad voert;
f. de wijze waarop het bevoegd gezag informatie verschaft aan de medezeggenschapsraad;
g. de termijnen binnen welke tot instemming of onthouding van instemming dient te worden besloten, en de termijnen binnen welke advies dient te worden uitgebracht;
h. de bevoegdheden van de medezeggenschapsraad die aan de themaraad worden overgedragen dan wel de bevoegdheden van de medezeggenschapsraad waarin de deelraad treedt;
i. in welke gevallen en op welke wijze de medezeggenschapsraad alle bij de school betrokkenen betrekt bij de werkzaamheden van de medezeggenschapsraad;
j. in welke gevallen geheimhouding wordt betracht;
k. de procedure voor de beslechting van die geschillen tussen het bevoegd gezag en de medezeggenschapsraad waarvoor deze wet niet in een geschillenregeling voorziet.

2. Indien de medezeggenschapsraad een aan de raad toekomende adviesbevoegdheid wenst om te zetten in een instemmingsbevoegdheid, dan wel een instemmingsbevoegdheid in een adviesbevoegdheid, of een geleding een aan die geleding toekomende instemmingsbevoegdheid wenst om te zetten in een adviesbevoegdheid, respectievelijk een geleding een aan die geleding toekomende bevoegdheid wenst over te dragen aan de medezeggenschapsraad, wordt die omzetting respectievelijk die overdracht in het reglement geregeld. Voor een omzetting en een overdracht als bedoeld in de eerste volzin is de instemming van het bevoegd gezag vereist.

3. In het reglement kan tevens worden geregeld dat door het bevoegd gezag te nemen besluiten met betrekking tot nader in het reglement te omschrijven aangelegenheden die niet reeds in de wet worden genoemd, instemming dan wel advies behoeven als bedoeld in de artikelen 10, 11, 12, 13 of 14.

4. In het reglement kan voorts worden geregeld:
   a. de voorwaarde dat leerlingen, die tot de school zijn toegelaten met toepassing van artikel 58, eerste lid, van de Wet op het primair onderwijs, artikel 60, eerste lid, van de Wet op de expertisecentra of artikel 8.3 van de Wet voortgezet onderwijs 2020, alsmede hun ouders, slechts kandidaat kunnen worden gesteld voor verkiezing tot lid van de medezeggenschapsraad, indien zij hebben verklaard de grondslag en de doelstellingen van de school te respecteren;
   b. over welke aangelegenheden op grond van artikel 6, derde lid, wordt overlegd met elk van de geledingen afzonderlijk.

5. De voorwaarde, bedoeld in het vierde lid, onderdeel a, kan slechts worden toegepast, indien zij door of namens het bevoegd gezag voorafgaand aan de toelating aan de betrokkenen bekend is gemaakt.

Artikel 25. Geldigheidsduur bovenbestuurlijke medezeggenschapsraad en bijzondere bevoegdheden ingevolge toepassing artikel 24, tweede en derde lid

1. De geldigheidsduur van de instelling van een bovenbestuurlijke gemeenschappelijke medezeggenschapsraad, bedoeld in artikel 20, vijfde lid, bedraagt ten hoogste twee jaren. De in de eerste volzin bedoelde termijn kan telkens met ten hoogste twee jaren worden verlengd indien alle gemeenschappelijke medezeggenschapsraden daarmee instemmen dan wel bij ontbreken van een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad alle medezeggenschapsraden.

2. De geldigheidsduur van advies- en instemmingsbevoegdheden die ingevolge de toepassing van artikel 24, tweede en derde lid, in het medezeggenschapsreglement zijn opgenomen, bedraagt ten hoogste twee

jaren. De in de eerste volzin bedoelde termijn kan telkens worden verlengd met ten hoogste twee jaren, indien ten minste twee derden van het aantal leden van de medezeggenschapsraad daartoe besluiten ten aanzien van alle of een aantal van de in de eerste volzin bedoelde bevoegdheden.

Artikel 26. Reglement gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

De artikelen 23 en 24 zijn van overeenkomstige toepassing op het reglement van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.

Artikel 27. Mogelijkheid regeling voor specifieke gevallen

Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden vastgesteld voor specifieke situaties bij een categorie van scholen. De voordracht voor een krachtens de eerste volzin vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is overgelegd.

Artikel 28. Faciliteiten

1. Het bevoegd gezag staat de medezeggenschapsraad het gebruik toe van de voorzieningen waarover het kan beschikken en die de medezeggenschapsraad voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft.

2. De kosten die redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de vervulling van de taak van de medezeggenschapsraad, scholingskosten daaronder begrepen, komen ten laste van het bevoegd gezag. De redelijkerwijs noodzakelijke kosten van het raadplegen van een deskundige en van het voeren van rechtsgedingen door de medezeggenschapsraad komen slechts ten laste van het bevoegd gezag indien het bevoegd gezag vooraf in kennis is gesteld van de te maken kosten. Het bevoegd gezag kan in overeenstemming met de medezeggenschapsraad de kosten die de medezeggenschapsraad in enig jaar zal maken, vaststellen op een bepaald bedrag dat de medezeggenschapsraad naar eigen inzicht kan besteden. Kosten waardoor het hier bedoelde bedrag zou worden overschreden, komen slechts ten laste van het bevoegd gezag voor zover dat bevoegd gezag in het dragen daarvan toestemt.

3. Het bevoegd gezag treft een regeling voor de leden van de medezeggenschapsraad afkomstig uit het personeel voor faciliteiten in tijd ten behoeve van het voeren van overleg, scholing en overige medezeggenschapsactiviteiten. De in de eerste volzin bedoelde faciliteiten worden vastgesteld op een zodanige omvang als redelijkerwijs noodzakelijk is voor de taakvervulling door de leden van de medezeggenschapsraad.

4. Het bevoegd gezag kan een vacatievergoeding toekennen aan ouders en leerlingen die lid zijn van de medezeggenschapsraad.

5. Tevens kan het bevoegd gezag bijdragen in de kosten voor administratieve ondersteuning van de medezeggenschapsraad.

6. Het eerste, tweede, derde, vierde en vijfde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de leden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en van een raad als bedoeld in artikel 20.

Artikel 29. Afwijking in verband met eigen aard

1. Op gronden die verband houden met de godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging die aan de school ten grondslag ligt, kan het bevoegd gezag in het medezeggenschapsreglement in afwijking van artikel 24, tweede lid, een aan de medezeggenschapsraad of een geleding toekomend instemmingsrecht omzetten in een adviesrecht dan wel een aan een geleding toekomend instemmingsrecht overdragen aan de medezeggenschapsraad dan wel een aan de leerlinggeleding toekomend instemmingsrecht overdragen aan de oudergeleding dan wel een aan de gezamenlijke ouder- en leerlinggeleding toekomend instemmingsrecht, omzetten in een instemmingsrecht voor de oudergeleding en een adviesrecht voor de leerlinggeleding. In afwijking van de artikelen 21 en 23 stelt het bevoegd gezag in dat geval het medezeggenschapsstatuut, respectievelijk het medezeggenschapsreglement,

daaronder elke wijziging ervan mede begrepen, slechts vast nadat het hierover advies heeft ontvangen van de medezeggenschapsraad onderscheidenlijk van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. Het bevoegd gezag kan slechts toepassing geven aan de eerste volzin indien een meerderheid van twee derden zowel van het personeel van de school als van de ouders en leerlingen dat ondersteunt.

2. De mogelijkheid tot afwijking, bedoeld in het eerste lid, komt te vervallen indien de gronden waarop zij berustte niet langer aanwezig zijn dan wel indien zij niet langer worden ondersteund door een meerderheid van twee derden van elk van de in het eerste lid bedoelde categorieën.

3. Het bevoegd gezag toetst elke vijf jaar de stand van zaken met betrekking tot de gronden van de afwijking en de ondersteuning ervan.

Artikel 29a. Bepalingen van overeenkomstige toepassing op ondersteuningsplanraad

De artikelen 21, 22, 23, 24, eerste lid, 28 en 29 zijn van overeenkomstige toepassing op de ondersteuningsplanraad, met dien verstande dat artikel 29 van toepassing is indien ten minste tweederde van het aantal scholen in het samenwerkingsverband gebruik maakt van de in dat artikel genoemde mogelijkheid.

Hoofdstuk 5. Regeling geschillen

Artikel 30. Commissie voor geschillen

1. Er is een landelijke commissie voor geschillen waarbij elke school, samenwerkingsverband en centrale dienst is aangesloten. Tot voorzitter en tot plaatsvervangend voorzitter kunnen alleen personen worden benoemd die voldoen aan de bij of krachtens artikel 5 van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren gestelde vereisten om te kunnen worden benoemd tot rechterlijk ambtenaar met rechtspraak belast.
2. De commissie bestaat uit 3 leden en ten minste 3 plaatsvervangende leden, van wie een lid en diens plaatsvervangers worden benoemd op bindende voordracht van de landelijke besturenorganisaties en een lid en diens plaatsvervangers op bindende voordracht van landelijke personeelsvak- onderscheidelijk ouder- of leerlingenorganisaties. De leden doen een bindende voordracht voor de benoeming van het derde lid, tevens voorzitter en diens plaatsvervangers. Het aantal plaatsvervangers van elk lid en van de voorzitter is aan elkaar gelijk. De benoeming geschiedt door Onze Minister.
3. De leden en de plaatsvervangende leden mogen niet deel uitmaken van het bevoegd gezag of van de medezeggenschapsraad van een school, samenwerkingsverband en centrale dienst.

Artikel 31. Competentie commissie

1. De commissie neemt kennis van de geschillen, bedoeld in de artikelen 32, 33, 34 en 35.

2. De commissie is in geval van een geschil als bedoeld in het eerste lid bevoegd een bemiddelingsvoorstel voor te leggen aan het bevoegd gezag en de medezeggenschapsraad, tenzij het bevoegd gezag of de medezeggenschapsraad te kennen geven daarop geen prijs te stellen.

3. Uitspraken van de commissie in geschillen als bedoeld in het eerste lid, waaronder begrepen bemiddelingsvoorstellen waarover overeenstemming is bereikt, zijn bindend voor het bevoegd gezag en de medezeggenschapsraad.

4. De bepalingen van de derde afdeling van de vijfde titel van het tweede boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in geval van een geschil als bedoeld in artikel 35 een dwangsom uitsluitend kan worden opgelegd aan het bevoegd gezag.

Artikel 32. Geschillen instemmingsbevoegdheid

1. Indien de medezeggenschapsraad aan een besluit van het bevoegd gezag de instemming onthoudt die is vereist ingevolge de artikelen 10, 12, 13 en 14 dan wel ingevolge de toepassing van artikel 24, tweede en derde lid, kan het bevoegd gezag de commissie binnen zes weken na de onthouding van de instemming toestemming vragen om het besluit te nemen. De commissie geeft slechts toestemming indien de medezeggenschapsraad niet in redelijkheid tot het onthouden van instemming heeft kunnen komen of indien sprake is van zwaarwegende omstandigheden die het te nemen besluit van het bevoegd gezag rechtvaardigen.

2. Het bevoegd gezag vraagt toestemming als bedoeld in het eerste lid onder overlegging van de door het bevoegd gezag gemaakte afweging van de belangen die daarbij voor het bevoegd gezag onderscheidenlijk de medezeggenschapsraad aan de orde zijn. De commissie stelt de medezeggenschapsraad in de gelegenheid, zijn argumenten voor het onthouden van zijn instemming bij de commissie naar voren te brengen.

3. Een besluit als bedoeld in het eerste lid dat is genomen zonder de instemming van de medezeggenschapsraad of zonder de toestemming van de commissie, is nietig indien de medezeggenschapsraad tegenover het bevoegd gezag schriftelijk een beroep op de nietigheid heeft gedaan. De medezeggenschapsraad kan een beroep op de nietigheid slechts doen binnen zes weken nadat het bevoegd gezag zijn besluit heeft genomen. Bij gebreke van een kennisgeving aan de medezeggenschapsraad van een door het bevoegd gezag genomen besluit gaat de termijn van zes weken pas in op het moment dat de medezeggenschapsraad is gebleken dat het bevoegd gezag uitvoering of toepassing geeft aan het besluit.

4. De medezeggenschapsraad kan de commissie verzoeken aan het bevoegd gezag de plicht op te leggen, zich te onthouden van handelingen die strekken tot uitvoering of toepassing van een nietig besluit als bedoeld in het derde lid. Het bevoegd gezag kan de commissie verzoeken te verklaren dat de medezeggenschapsraad ten onrechte een beroep heeft gedaan op nietigheid als bedoeld in het derde lid.

Artikel 33. Geschillen inhoud medezeggenschapsreglement en medezeggenschapsstatuut

1. Indien de medezeggenschapsraad het bevoegd gezag de instemming voor vaststelling of wijziging van het medezeggenschapsstatuut, of van het medezeggenschapsreglement, voor wat betreft onderwerpen als bedoeld in artikel 24, eerste, derde en vierde lid, onthoudt, kan het bevoegd gezag de commissie binnen zes weken na de onthouding van de instemming toestemming vragen het statuut of reglement vast te stellen of te wijzigen. De commissie geeft toestemming, tenzij het bevoegd gezag bij afweging van de betrokken belangen niet in redelijkheid tot zijn voorstel heeft kunnen komen.

2. De commissie geeft voor zover zij van oordeel is dat het bevoegd gezag bij afweging van de betrokken belangen niet in redelijkheid tot zijn voorstel heeft kunnen komen, in haar uitspraak aan hoe het voorstel dient te worden gewijzigd. Na de uitspraak van de commissie stelt het bevoegd gezag het medezeggenschapsreglement dan wel het medezeggenschapsstatuut vast overeenkomstig de uitspraak van de commissie.

3. Op het vragen van toestemming als bedoeld in het eerste lid is artikel 32, tweede lid, van overeenkomstige toepassing.

4. Een vaststelling of wijziging als bedoeld in het eerste lid, gedaan zonder de instemming door de medezeggenschapsraad of zonder de toestemming van de commissie, is nietig indien de medezeggenschapsraad tegenover het bevoegd gezag schriftelijk een beroep op de nietigheid heeft gedaan. De medezeggenschapsraad kan een beroep op de nietigheid slechts doen binnen zes weken nadat het bevoegd gezag zijn vaststelling of wijziging heeft

gedaan. Bij gebreke van kennisgeving van een vaststelling of wijziging aan de medezeggenschapsraad gaat de termijn van zes weken pas in op het moment dat de medezeggenschapsraad is gebleken dat het bevoegd gezag uitvoering of toepassing geeft aan het besluit.

5. De medezeggenschapsraad kan de commissie verzoeken het bevoegd gezag te verplichten zich te onthouden van handelingen die strekken tot uitvoering of toepassing van een nietig besluit als bedoeld in het vierde lid. Het bevoegd gezag kan de commissie verzoeken te verklaren dat de medezeggenschapsraad ten onrechte een beroep heeft gedaan op nietigheid als bedoeld in het vierde lid.

Artikel 34. Geschillen adviesbevoegdheid

1. Indien het bevoegd gezag een besluit neemt waarbij het een advies van de medezeggenschapsraad, vereist ingevolge artikel 11, dan wel ingevolge de toepassing van artikel 24, tweede en derde lid, niet of niet geheel volgt, wordt de uitvoering van het besluit opgeschort met zes weken, tenzij de medezeggenschapsraad tegen onmiddellijke uitvoering van het besluit geen bedenkingen heeft.

2. De medezeggenschapsraad kan in het geval, bedoeld in het eerste lid, een geschil voorleggen aan de commissie binnen zes weken nadat het betrokken besluit door het bevoegd gezag is genomen.

3. De medezeggenschapsraad kan in het geval waarin het bevoegd gezag ten onrechte geen advies heeft gevraagd, binnen zes weken nadat is gebleken dat het bevoegd gezag uitvoering of toepassing geeft aan dat besluit een geschil voorleggen aan de commissie. De medezeggenschapsraad verstrekt daarbij het advies dat zou zijn gegeven indien advies zou zijn gevraagd. Voor de behandeling van het geschil geldt dit advies als niet of niet geheel gevolgd. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing.

4. Het voorleggen van een geschil als bedoeld in het tweede of derde lid geschiedt onder overlegging van de argumenten voor het advies en de argumenten voor het oordeel dat door het niet of niet geheel volgen van het advies de belangen van de school of van de medezeggenschapsraad ernstig worden geschaad. De commissie stelt het bevoegd gezag in de gelegenheid, zijn argumenten voor het niet of niet geheel volgen van het advies bij de commissie naar voren te brengen. De behandeling van het verzoek verlengt de opschorting, bedoeld in het eerste lid, niet.

5. De commissie beoordeelt of het bevoegd gezag bij niet of niet geheel volgen van het advies van de medezeggenschapsraad bij afweging van de betrokken belangen niet in redelijkheid tot zijn besluit heeft kunnen komen.
6. De commissie doet vervolgens de uitspraak of het betrokken besluit al dan niet in stand kan blijven. De commissie is daarbij bevoegd, indien de medezeggenschapsraad daarom heeft verzocht, een of meer van de volgende voorzieningen te treffen:
   a. het opleggen van de verplichting aan het bevoegd gezag om aan te wijzen gevolgen van dat besluit ongedaan te maken;
   b. het opleggen van een verplichting aan het bevoegd gezag tot nalaten om handelingen te verrichten of te doen verrichten ter uitvoering van het besluit of van onderdelen daarvan.

Artikel 35. Geschil naleving WMS en onderwijswetten

1. De medezeggenschapsraad kan aan de commissie een geschil voorleggen inzake naleving door het bevoegd gezag van de bij of krachtens deze wet of een onderwijswet geldende verplichtingen jegens de medezeggenschapsraad.

2. Het bevoegd gezag kan aan de commissie een geschil voorleggen inzake naleving door de medezeggenschapsraad van de bij of krachtens deze wet of een onderwijswet geldende verplichtingen jegens het bevoegd gezag.

3. De commissie kan in haar uitspraak aan de medezeggenschapsraad onderscheidenlijk het bevoegd gezag de verplichting opleggen om bepaalde handelingen te verrichten of na te laten. Wanneer de medezeggenschapsraad een zodanige verplichting niet nakomt, kan de commissie de medezeggenschapsraad ontbinden, onder oplegging aan het bevoegd gezag van de verplichting tot het doen verkiezen van een nieuwe

medezeggenschapsraad dan wel, na toepassing van artikel 37, onder oplegging aan het samenwerkingsverband van de verplichting tot het doen afvaardigen van een nieuwe ondersteuningsplanraad.

Artikel 35a. Executoriale titel

1. De tenuitvoerlegging van een uitspraak van de commissie waaraan een dwangsom als bedoeld in artikel 31, vierde lid, is verbonden kan plaatsvinden nadat de voorzieningenrechter van de rechtbank van het arrondissement waarin het bevoegd gezag is gevestigd, ter griffie van welke rechtbank het origineel van de uitspraak is neergelegd, daartoe op verzoek van de medezeggenschapsraad verlof heeft verleend.

2. Neerleggen ter griffie als bedoeld in het eerste lid vindt plaats door de commissie na een schriftelijk verzoek van de medezeggenschapsraad daartoe. Het verzoek van de medezeggenschapsraad tot neerleggen ter griffie vindt plaats uiterlijk twee jaar na de datum waarop de uitspraak door de commissie is gedaan.

3. Het verlof, bedoeld in het eerste lid, wordt aangetekend op het origineel van de uitspraak. De griffier zendt ten spoedigste aan de partijen een gewaarmerkt afschrift van de uitspraak met het daarop aangetekend verlof tot tenuitvoerlegging.

4. Verlof als bedoeld in het eerste lid, kan eerst worden verleend nadat de op grond van artikel 36, tweede lid, geldende termijn voor hoger beroep ongebruikt is verstreken, dan wel eerder indien schriftelijk van hoger beroep afstand is gedaan.

5. De voorzieningenrechter van de rechtbank kan de tenuitvoerlegging van de uitspraak slechts weigeren indien hem na summierlijk onderzoek is gebleken dat de uitspraak of de wijze waarop die tot stand is gekomen kennelijk in strijd is met de openbare orde of dat de aan de uitspraak verbonden dwangsom is opgelegd in strijd met artikel 31, vierde lid, of de bepalingen van de derde afdeling van de vijfde titel van het tweede boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. In dit laatste geval betreft de weigering alleen de tenuitvoerlegging van de dwangsom.

Artikel 36. Beroep

1. De medezeggenschapsraad dan wel het bevoegd gezag kan bij de ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam beroep instellen tegen een uitspraak van de commissie als bedoeld in de artikelen 32, 33, 34 en 35.

2. Het beroep wordt ingediend bij verzoekschrift binnen een maand nadat de verzoekende partij van de in het eerste lid bedoelde uitspraak op de hoogte is gesteld. De wederpartij wordt van het beroep in kennis gesteld.

3. De ondernemingskamer behandelt het verzoek met de meeste spoed.

4. Tegen een uitspraak van de ondernemingskamer kan geen beroep in cassatie worden ingesteld.

5. In afwijking van artikel 237 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering kan de medezeggenschapsraad, de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad, een geleding onderscheidenlijk een raad als bedoeld in artikel 20 niet in de proceskosten worden veroordeeld.

Artikel 37. Overeenkomstige toepassing

De artikelen 31, 32, 33, 34, 35, 35a en 36 zijn van overeenkomstige toepassing op de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad, de geledingen, de raden, bedoeld in artikel 20, eerste en tweede lid, de raad, bedoeld in artikel 20, vierde lid, voor zover het een aangelegenheid betreft waarvoor de raad is ingesteld en de ondersteuningsplanraad.

Hoofdstuk 6. Overige bepalingen

Artikel 38. Inhouding bekostiging

1. Indien het bevoegd gezag van een school of een samenwerkingsverband de bij of krachtens deze wet gegeven voorschriften niet nakomt, kan Onze Minister besluiten dat de bekostiging uit de openbare kas geheel of gedeeltelijk wordt ingehouden of opgeschort.

2. De bekostiging wordt wederom toegekend, indien Onze Minister blijkt, dat de reden voor de toepassing van het eerste lid is vervallen.

Artikel 39. Wet op de ondernemingsraden

De Wet op de ondernemingsraden is niet van toepassing op de scholen, samenwerkingsverbanden en centrale diensten in de zin van deze wet.

Hoofdstuk 7. Invoerings- en overgangsbepalingen

Artikel 40. Besluit medezeggenschap onderwijs

Het Besluit medezeggenschap onderwijs blijft van kracht totdat de algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 27 tot stand is gekomen. Het geldt tot dat tijdstip als besluit, gebaseerd op artikel 27 van deze wet.

Artikel 41. Overgangsrecht medezeggenschapreglement en medezeggenschapsstatuut

[Vervallen per 01-01-2021]

Artikel 42. Geldigheidsduur ontheffing/toestemming op grond van art. 31 WMO 1992

[Vervallen per 01-01-2021]

Artikel 43. Aantreden nieuwe commissie; beslissing aanhangige geschillen

[Vervallen per 01-01-2021]

Artikel 44. Voorlopige medezeggenschapsraad

1. Indien aan een school nog geen medezeggenschapsraad is verbonden, wordt aan de school binnen een half jaar een voorlopige medezeggenschapsraad gekozen.

2. Artikel 3, derde tot en met negende lid, is van overeenkomstige toepassing op de voorlopige raad.

3. Het bevoegd gezag legt binnen drie maanden na de verkiezing van de voorlopige raad een medezeggenschapsreglement als voorstel aan deze raad voor. Vervolgens spreekt de voorlopige raad zich, na overleg met het bevoegd gezag, binnen drie maanden over het voorstel uit. De artikelen 23, tweede lid, 31, aanhef en onderdeel b, en 33, zijn van overeenkomstige toepassing.

4. Het eerste, tweede en derde lid zijn van overeenkomstige toepassing indien aan scholen nog geen gemeenschappelijke medezeggenschapsraad is verbonden.

Artikel 45

[Wijzigt de Experimentenwet onderwijs, de Arbeidstijdenwet en de Wet op de rechterlijke organisatie.]

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen

Artikel 46. Evaluatie

[Vervallen per 01-01-2021]

Artikel 47. Inwerkingtreding

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Artikel 48. Citeertitel

Deze wet wordt aangehaald als «Wet medezeggenschap op scholen».
Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 30 november 2006 Beatrix

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap , M. J. A. van der Hoeven

De Minister van Landbouw. Natuur en Voedselkwaliteit , C. P. Veerman

Uitgegeven de negentiende december 2006

De Minister van Justitie ,
E. M. H. Hirsch Ballin

Colofon

Eerder uitgegeven in deze reeks:

1. Handreikingen voor functiewaardering in het Primair- en Voortgezet onderwijs. Een overzicht van relevante uitspraken en adviezen, februari 2010
2. Een geschil is geen ruzie' – onderzoek naar de doorwerking van medezeggenschapsgeschillen in primair- en voortgezet onderwijs, juni 2010
3. De Commissie van Beroep in het onderwijs: Snel en rechtvaardig, mei 2011, ISBN 976-90-817231-1-4
4. Doeltreffender en meer effect. Bijdrage evaluatie WMS, augustus 2011, ISBN 978-90817231-0-7
5. Klagen kan verbeteren. Onderzoek naar de doorwerking van adviezen van de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs, oktober 2011, ISBN 978-90-817231-2-1
6. De rechtsbescherming van werknemers in het bijzonder onderwijs: Toekomst Commissies van Beroep, juni 2012, ISBN 978-90-817231-3-8
7. Zakboek medezeggenschap Wms, augustus 2013, 4e druk (herdruk), januari 2014, 5e druk, september 2014, bewerkte 6e druk, november 2015 7e druk, herziene 7e druk, oktober 2016, 8e herziene druk, februari 2018, herziene 9e druk, maart 2021, september 2022, 10e herziene druk, maart 2021, 11e herziene druk, september 2023, 12e herziene druk, september 2024. ISBN 978-90-834614-1-0
8. De Wet medezeggenschap op scholen toegelicht, oktober 2013, 2e herziene druk, september 2015, 3e herziene druk, oktober 2016, 4e herziene druk, september 2020 5e herziene druk, september 2020, 6e herziene druk ISBN: 978-90-831002-7-2 september 2023
9. Verbetering van de positie van de Commissies van Beroep, maart 2014, ISBN 978-90-817231-7-6
10. Mediation in het onderwijs. Evaluatierapport van de pilot mediation bij klachten en medezeggenschapsgeschillen bij Onderwijsgeschillen, november 2014, ISBN 978-90-817231-9-0
11. Advies medezeggenschap in integrale kindcentra, juni 2017, ISBN 978-90-824256-4-2
12. Doet de Geschillencommissie passend onderwijs ertoe? september 2017, ISBN 978-90-824256-5-9
13. De medezeggenschapsketen in passend onderwijs, september 2018, ISBN 978-90-824256-7-3
14. Enerzijds, anderzijds. Scenario's voor de regulering van medezeggenschap vmbo-mbo, januari 2020, ISBN 978-90-824526-9-7
15. Medezeggenschap bij holdings in het onderwijs, november 2020, ISBN 978-90-831002-1-0
16. Aanpassing begrippen 'school' en 'bevoegd gezag' in de Wms. Noodzaak, mogelijkheden en alternatieven, augustus 2021, ISBN: 978-90-831002-3-4
17. Naleving en handhaving uitspraken van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, juni 2022
18. Uniformering van voorprocedures bij toelating, schorsing en verwijdering in het funderend onderwijs, ISBN: 978-90-831002-5-8, september 2022
19. Commissies van beroep in de onderwijspraktijk, mei 2023, ISBN 978-90-831002-6-5
20. De juridische toegankelijkheid tot de Landelijke Commissie voor Geschillen Wet medezeggenschap op scholen: voorstellen tot verbetering, ISBN 978-90-831002-9-6, mei 2024
21. Klachtenbehandeling door de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs: nu en in de toekomst, november 2024. ISBN 978-90-834614-2-7
22. Onderzoek commissies functiewaardering en functieordenen, maart 2025

Officiële publicaties van het Expertisecentrum (zonder ISBN nummer)

1. Handreiking aan de MR voor het voorstellen van alternatieven bij fusie of sluiting van een school, januari 2016, herzien in april 2017
2. Op weg naar één arbeidsrecht voor de gehele onderwijssector, maart 2019

Uitgave nr. 7 (herziene 13e druk) van het Expertisecentrum Onderwijsgeschillen, Utrecht.
Herziene 13e druk, september 2025

Auteur: **drs. J. Arends, Vereniging Openbaar Onderwijs**
Vormgeving en opmaak: **SchaapOntwerpers, Utrecht**

©2025 Expertisecentrum Onderwijsgeschillen te Utrecht
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN: 978-90-834614-3-4 | NUR: 825

Stichting
Onderwijsgeschillen

Uitgave nr. 7 van het Expertisecentrum, Utrecht
13e herziene druk, september 2025

ISBN: 978-9-08346-143-4